

ÅRSRAPPORT 2024

EIDE

INNHALD

OM OSS

- [Om rapporten, vår historie og organisasjon](#)
- [Verdigrunnlag og strategiske fundament](#)
- [Vesentlege berekraftområde og dialog med interessentar](#)
- [Eigarstyring og selskapsleiing](#)
- [Dagleg leiar om året og framtida](#)

MILJØMESSIGE FORHOLD

- [Karbonavtrykk frå vår laks](#)
- [Klimarisiko og tilpassing](#)
- [Vatn og utslepp](#)
- [Vill laksefisk og biologisk mangfald](#)
- [Vår påverknad på økosystem](#)

SOSIALE FORHOLD

- [Våre tilsette](#)
- [Ein trygg plass å arbeide](#)
- [Samfunnsansvar og engasjement](#)
- [Sunn og trygg mat](#)

STYRING OG KONTROLL

- [God forretningsskikk](#)
- [God fiskehelse og -velferd](#)
- [Sporing i verdikjeda](#)
- [Erklæring etter Åpenhetsloven](#)

ÅRSREKNESKAP

- [Årsberetning frå styret](#)
- [Årsrekneskap](#)
- [Beretning frå revisor](#)
- [GRI Index](#)

OM OSS

Tilsette (#)

186

Volum (tonn)

19 196

CO2e/kg

2,38

Historikk (år)

55

OM RAPPORTEN

Eide nyttar GRI Standardane for årleg friviljug rapportering på berekraft. Standarden omfattar både den økonomiske, miljømessige og sosiale dimensjonen av berekraft knytt til eit selskap sine aktivitetar og produkt. Etter vårt syn er rapporten i det aller vesentlegaste konsistent med GRI sine rapporteringsprinsipp.

Deler av rapporten er revidert av eksterne, uavhengige revisorar. Dette gjeld Årsrekneskapen og klimaregnskapet etter GHG-standarden som er revidert etter ISAE 3410. Revisors beretningar er inkludert i rapporten.

GRI er delt i universelle standardar, bransjestandardar og tema-standardar. Dei universelle standardane gjeld for alle selskap, medan dei bransjebaserte gjeld selskap i den aktuelle bransjen og emne-standardane gjeld der dei aktuelle emna er vesentlege.

Vår GRI indeks-tabell er inkludert i denne rapporten og inneheldt referansar til kvar i rapporten eller på nettsidene våre ein kan finne informasjon om dei ulike GRI krava. Indeksen inneheld og opplysningar om eventuelle utelatne opplysningar, og årsaka til at opplysningane er utelatne. Alle referansar til delkapittel eller sidetal viser til denne rapporten. Rapporteringsperioden for denne rapporten er frå 1.1.2024 – 31.12.2024 og rapporten vært publisert og godkjent av styret saman med årsrekneskapen. Spørsmål til rapporten kan rettast til vår Berekraft- og økonomisjef, Christoffer Marøy.

Eidestøa ved Skogseidvatnet. Det var her historia om Eide starta for 55 år sidan, med oppdrett av aure i vatnet. I dag ligg framleis klekkeri og settefiskanlegg her, i tillegg til hovudkontoret.

VÅR HISTORIE

Eide-familien har ein tradisjon for matproduksjon som strekkjer seg attende til 1600-talet. I over 50 år har me vore med og bidrege til utviklinga av den norske oppdrettsnæringa. Vårt perspektiv har alltid vore langsiktig, det skal det fortsetje å vera.

1600

Hovudbruket på Eide var delt i to, Andersbruket og Johane-bruket. Eide-familien stammar frå Johenefolket.

1917

Knut Johan Johanson Eide overtok husmannsplassen «Luren», urydda og ubygd.

1951

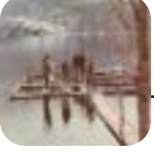
Jordskifte på Luren.

1972

Knut Johan Eide starta oppdrett av regnbogeaure i Skogseidvatnet

1978

Knut Johan Eide starta oppdrett av laks i Skogseidvatnet

1988

Knut Frode Eide starta oppdrett i sjø. Året etter gifta han seg med Randi som og starta i firmaet.

1994

Åra det snudde, Eide Fjordbruk hadde sitt første år med solid overskot

2009

Selskapet overtek Fyllingsnes Fisk og får tilgang på nye lokalitetar og løyve

2016

Etter årelang kamp mot staten får Eide tildelt fire nye løyve som kompensasjon for løyve dei skulle fått i 2009.

2018

Eide er kåra til årets Gasselbedrift, og gründer Knut Frode gjekk vekk etter åtte års kamp mot kreft. Sondre Eide overtek roret.

2020

Byggstart på setjefiskanlegget Ænes Inkubator

2021

Satsing på nye førråvarer gjennom selskapet NorForsk og nye lokalitetar i Nordfjord

2022

Opning av visnings-senteret Salmon Eye

2023

Opning av restauranten Iris

2024

Første Watermoon-utsett i fullskala

TRE GENERASJONAR

FØRSTE GENERASJON

Knut Johan Eide var major i forsvaret og gjekk under kallenamnet «Majoren». Det var lang veg å pendle frå Hålandsdalen til forsvaret i Bergen. Ynskje om å finne noko å leva av nærare heimen var difor sterkt.

Jorda var derimot skrin, så etter fleire mislukka forsøk starta Knut Johan Eide med oppdrett av regnbogeare i Skogseidvatnet i 1971, motivert av mellom anna Magne Bolstad, ein annan laksepionér i regionen. Seinare gjekk han over til å produsere laksesmolt i vatnet, ei verksemd som framleis heldt fram den dag i dag under namnet KJ Eide Fiskeoppdrett til minne om Knut Johan. Hovudkontoret til Eide ligg òg ved Skogseidvatnet i dag.

ANDRE GENERASJON

Son til Knut Johan, Knut Frode Eide, hadde ei lovande karriere i oljenæringa, men sa opp stillinga for å satse på laks i 1984. Med dobbel arbeidsmengd og halv løn var det få som forstod valet, men Knut Frode såg tidleg potensialet i oppdrettsverksemda. I 1985 reiste Knut Frode framleis på enkeltturar i Nordsjøen for å spe på inntekta.

I 1988 pantsette Knut Frode huset for å få på plass finansiering til å starte med oppdrett av laks i sjø i Hardangerfjorden. I 1993 fekk selskapet tilgang på ein ekstra konsesjon og kunne med det auke produksjonen betydeleg. Saman med kona Randi Herre Eide utvikla Knut Frode selskapet til å bli ei solid bedrift med åtte sjølokaltetar. Eide Fjordbruk var ein stor del av livet til Knut Frode, så når han i 2018 måtte gje tapt etter åtte års kamp mot hjernekreft var det eit stort tap for både familien, verksemda og dei tilsette.

TREDJE GENERASJON

Sondre Eide overtok stafettspinnen etter Knut Frode i 2018 og styrer i dag verksemda vidare i Knut Frode si ånd, mot framtida. Der Knut Frode tok verksemda frå vatnet til sjøen, tek Sondre verksemda vidare ut i verda og opp i skya med spanande satsingar på ny miljøteknologi, visningssenteret Salmon Eye og restauranten Iris. Selskapet har under Sondre si leiing og tatt steg for å komme nærare kunden, med eigarskap i slakteri og eige salsselskap.

Med seg på laget er òg ei rekkje andre medlemmer av Eide-familien. Erlend Eide, bror til Sondre, er teknisk sjef og leiar for FoU i verksemda, medan mor Randi Eide er kontorleiar og styreleiar i konsernet. Kona Jennifer Eide har stillinga som analysesjef, medan fjerde generasjon framleis er i barnehagen.

VISJON OG FØREMÅL

VÅR VISJON

Sette standarden for framtidens havbruk

VÅRT FØREMÅL

Å produsere sunn og god sjømat for verdas folk, med lågast mogeleg fotavtrykk

Vår visjon er å sette standarden for framtidens havbruk. Som eit familieeigd selskap med lang historie er det viktig for oss å drive på ein måte som gjev oss anledning til å drive langsiktig, slik at me kan vidareføre familiebedrifta til neste generasjon i endå betre stand enn då me overtok.

Eide er ikkje blant dei største og kan ikkje vinne på volum, men me kan strekke oss for å bli best på mange andre område. Vår visjon handlar om dette. Me vil gå i front og vere eit eksempel for etterfølgjing. Me vil produsere mat i sjøen på ein berekraftig måte for framtida og kommande generasjonar. Me bryr oss om kvarandre, fisken vår, og miljøet me driv og lever i.

Me er òg veldig klare på at me trur framtida for laks i Noreg er i sjøen, og at det er fjordane våre og det reine vatnet vårt som er vårt viktigaste fortrinn i konkurransen med pengesterke aktørar i utlandet. Samtidig tek me utfordringane med dagens opne merdar på alvor, og innser at me treng nye løysingar for å få bukt med særleg utfordringa knytt til lakselus. Derfor vil me investere i å vidareutvikle dagens driftsform i sjø gjennom å satse heilhjarta på å utvikle og ta i bruk ny og lusefrie teknologi for oppdrett i sjø.

Misjonen vår, vårt formål, er å produsere sunn og god sjømat for verdas folk, med lågast mogeleg fotavtrykk. Me forstår at alle ikkje kan ete laks til middag, men me dristar oss likevel til å påstå at me kan, og vil, gjere ein forskjell. Me trur at vår nye teknologisatsing, Watermoon®, med lukka og nedsenka merdar, fri for lus og parasittar, skjerma for vær og vind, og utan påverknad på botnen under anlegga, vil utgjere eit paradigmeskifte for akvakultur. Kanskje kan me òg nytte denne teknologien på andre artar i varmare farvatn. Kanskje kan me nytte slammet me samlar opp som mat for andre artar?

Desse tankane er òg inspirasjonen og drivkrafta bak Salmon Eye, eit unikt flytande kunstverk og visningssenter med mål om å fremja berekraftig matproduksjon i sjø gjennom opplevingar og diskusjon på tvers av skyttargraver og fagområde, basert på uavhengig og faktabasert informasjon. Inne i Salmon Eye ligg òg restauranten vår Iris, som er vår spydspiss innanfor innovasjon på mat, med unike råvarer og smaksopplevingar. Her vil me utfordre gjestane våre til å prøve nye råvarer og smakar, presentert gjennom ein ekspedisjonsmiddag.

VERDIGRUNNLAG

VISJON

Set standarden
for framtidens havbruk

MOTTO

Da viktigaste é å ha da gøy!

LØFTER OG FOKUSOMRÅDE

FOLK

Me tek vare på kvarandre
og har det kjekt i lag

- HMS, trivsel og helse
- Sunn og trygg mat
- Bidra til levande bygdesamfunn

FISK

Me skal setje kvalitet og
fiskevelferd i sentrum

- Fokus på fiskehelse- og velferd
- Redusere bruk av medisin og kjemikaliar
- Handtering og kontroll av lakselus

FJORD

Me skal drive ansvarleg og
miljøbevisst produksjon

- Unngå rømming
- Minimere karbonavtrykk
- Redusere utslipp og avfall

FRAMTID

Me skal investera i
framtidens havbruk

- Utvikling av ny teknologi for framtidens havbruk
- Forsking på nye fôrvarer
- Lønnsam drift

VERDIAR

SAMARBEIDSVILLIG

Me gjer kvarandre gode og deler kunnskap og erfaring på tvers. Me støttar kvarandre og deler kjensler for fisken, fjorden og bygdene.

UREDD

Me har viljestyrke, fokuserer på det me kan påverka og gjev oss ikkje. Me tør å gå våre eigne vegar og feile undervegs

PÅLITELEG

Me har tillit til kvarandre og er lojale mot selskapet og mot kvarandre. Me står for det me seier og gjer, og leverer på det me har lova.

NYTENKJANDE

Me verdset mangfald og kreativitet, der dei beste idéane skal vinne fram. Me tenkjer utanfor boksen, og lyttar til dei som er nærast utfordringa.

STRATEGI

STRATEGIC GOAL

Me skal, gjennom satsing på økologisk laks og eigenutvikla teknologi med minimal miljøpåverknad, produsere og selje over 33 000 tonn laks med auka lønsemd innan 2028.

VEKST I VOLUM

Me skal vekse på ein lønsam og berekraftig måte gjennom ein kombinasjon av forbetringar i produksjonen vår og ny kapasitet på lokasjonar øyremerka for lukka og nedsenka anlegg i sjø, frie for lus.

LUKKAST MED LUKKA

Me skal lukkast med ny, berekraftig og lusefri teknologi for oppdrett av laks i sjø. Vårt mål er at produksjonen i våre lukka og nedsenka Watermoon® anlegg skal være betre enn i våre beste opne anlegg.

BEST PÅ BEREKRAFT

Me skal være den mest berekraftige sjømat-produsenten. Me skal arbeide for å ha lågast karbonavtrykk per kilo, og drive innanfor unntaket for berekraftig vekst uavhengig av miljøstatusen i regionen i trafikklssystemet.

RETT FISK TIL RETT TID

Me skal produsere og levere den fisken som kunden vil ha, med riktig storleik, til rett tid og til riktig kunde. Me skal bygge marknad og merkevare tufta på Eide si historie og unike kapasitetar innanfor teknologi, kvalitet og berekraft.

EIT EIDE

Me skal bygge vidare på vår felles stoltheit og konkurranseinstinkt og fremje eitt lag med felles kultur og verdiar, som samarbeider og støttar kvarandre, bygger på kvarandre sine styrkar, og delar oppturar og nedturar i lag.

Der Salmon Eye ligg og skin mot alle som passerer, er Watermoon usynleg frå overflata. Skjerma frå vêt, vind og lakselus, men med optimale tilhøve for laksen. Watermoon er ein sentral del av Eide sin strategi for framtida.

ORGANISASJON

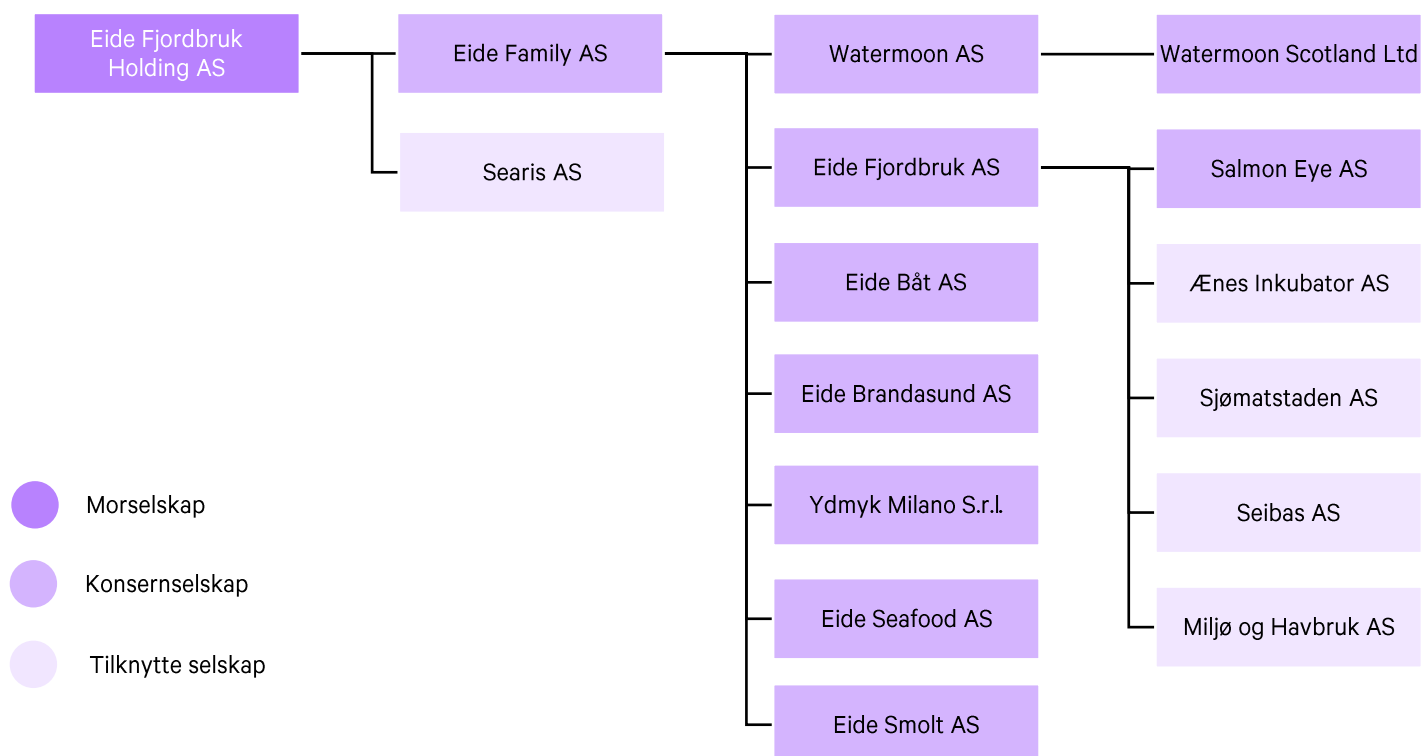
Morselskapet i Eide-konsernet er Eide Fjordbruk Holding AS. Eide-konsernet er kontrollert av Eide-familien ved Randi Herre Eide, Sondre Eide, Erlend Eide og Bjørg Marit Eide gjennom deira respektive holdingselskap. Hovudkontoret til konsernet ligg i Hålandsdalen i Bjørnafjorden kommune. Med unntak av salsselskapet vårt i Italia skjer all verksemda i Norge.

Matfiskproduksjonen i sjø skjer i dotterselskapet Eide Fjordbruk AS. Settefiskproduksjonen skjer i dotterselskapet Eide Smolt AS, samt i det tilknytte selskapet Ænes Inkubator AS. Salmon Eye AS driftar konsernet sitt visningssenter Salmon Eye® og restauranten Iris. Slakteriverksemda skjer i Eide Brandasund. Eide Seafood AS og Ydmyk Milano S.r.l. er salsselskapa i konsernet, medan Eide Båt AS leverer driftstenester og båttjenester til produksjonsselskapa i konsernet. Watermoon AS og dotterselskapet Watermoon Scotland Ltd utgjør til saman satsinga på utvikling og kommersialisering av vår nye teknologi for framtidens havbruk – Watermoon®.

Konsernet har i tillegg investeringar i ei rekke andre tilknytte selskap. Searis AS er eit norsk teknologi-selskap. Sjømatstaden AS er eit utviklingsprosjekt i Nordfjord i lag med Kvernevikgruppa som satsar på kommersialisering av nye artar. Miljø og Havbruk AS leverer avlusingsstenester, medan Seibas AS driftar eit bløggfartøy for slakting av fisk.

Denne rapporten omfattar alle konsernselskapa, men dei fleste vesentlege emna er berre knytt til oppdrettsverksemda i Eide Fjordbruk AS og Eide Smolt AS.

Definisjonen av konsernselskap er selskap der Eide har bestemmende innflyting i selskapa, normalt ved eigarskap av meir enn 50% av stemmerettane i selskapet. Same selskap er omfatta av både bærekraftrapportering og finansiell rapportering i den konsoliderte årsrekneskapen (note 1).

LOKALITETAR

- Matfisklokalitetar
- Setjefiskanlegg
- Pakkeri
- Integrert havbruk
- Salmon Eye & Iris

Me driv sjømatproduksjonen vår i opne sjøanlegg med merdar på til saman tolv sjølokalitetar, alle i Vestland fylke på vestkysten av Noreg, frå Hardangerfjorden i sør, til Nordfjorden i nord. I tillegg har me tre setjefiskanlegg. Me produserer i dag Atlantisk laks og regnbogeare.

Skogseidvatnet i Hålandsdalen var der det heile starta i 1971. I dag har me både klekkjeri, setjefiskproduksjon og administrasjonen vår lokalisert her. Ved Varaldsøy og Snilstveitøy ligg fire av våre matfisklokalitetar i Hardanger. Her har dei tilsette vunne ei rekkje prisar for beste produksjon dei seinaste åra. I Hardanger ligg og den nye lokasjonen Skotberget som vil være pilotanlegg for våre eigenutvikla anlegg Watermoon®. I Hardanger finn me òg visningsanlegget Salmon Eye og restauranten Iris, samt setjefiskanlegget Sundal.

I Osterfjorden produserer me aure og økologisk laks. I Fensfjorden ligg våre to største lokasjonar, og her har me gjennomført mykje av utviklinga og testinga vår med ny teknologi. Lokalitetane i Fensfjorden var mellom anna dei to første anlegga som testa ut snorkelmerdar i full kommersiell skala.

I Solund og Askvoll driftar me to nye lokalitetar i Eide-systemet, Lyngholmane og Laukelandsøyna. På Lialaks i Solund produserer me mellom anna økologisk setjefisk av laks.

I Nordfjorden driv me mellom anna produksjon av økologisk laks, samt med forsøk med nye førråvarer saman med våre samarbeidspartnarar NMBU og VI. Her har me lokalitetane Bakjestranda, Isane og Hundvika Aust samt lokaliteten Torvneset som dyrkar blåskjel.

VERDIKJEDA VÅR

Lakserogn vert klekka i eige klekkjeri og startfôra på land

Etter 8-14 månader vert Fisken smoltifisert og flytta ut i sjøen

Etter totalt 24-30 månader vert Fisken slakta og endar på tallerkar verda over

Produksjon av laks og aure har ei lang verdikjede frå klekking av rogn, til fisken er på middagsfatet til kundar rundt om i verda.

Verdikjeda vår startar med kjøp av rogn som vert klekka i vårt eige klekkjeri i Eidestøa ved Skogseidvatnet. Val av riktig genetik er avgjerande for eit godt resultat. Ca to månader etter klekking startar fôringa på eit av setjefiskanlegga våre. I denne fasen lever fisken i ferskvatn i kar på land. Her er det kritisk med god kontroll på vassmiljøet og fisken vært kontinuerleg overvaka. Me vel fôr av høg kvalitet for å gje fisken dei beste forutsetningane og vaksinerer fisken mot kjente fisesjukdommar.

Etter åtte til 14 månader vert yngelen «smoltifisert». Dette er laksefisken sin måte å klargjere seg for eit liv i sjøvatn. Ein kan sjå den fysiologiske forandringa ved at fisken vert blank og dei karakteristiske parrmerka frå yngelstadiet forsvinn. Når fisken er blitt smolt, flyttar me den ut i sjøen på eit av våre sjøanlegg i dei vestlandske fjordane. No veg fisken om lag 100-200 gram. Med godt stell og fôr i sjøanlegga veks fisken til slaktevekt på om lag 5 kilo i løpet av litt over eit år. For å lukkast med å produsere den beste fisken er det avgjerande å ha det beste utgangspunktet. Det sikrar ein gjennom å ta riktige val av rogn, vaksiner og fôr, tre sentrale innsatsfaktorar som me kjøper hjå eksterne leverandørar. Me har kontinuerleg dialog med leverandørane for å heile tida sikre at me ligg i forkant. Leverandørane av rogn, vaksiner og fôr er stort sett store selskap med produksjon i fleire land. Samla står desse tre kostnadsgruppene for om lag 50 % av våre kostnader.

Når fisken er slakteklar, startar prosessen med å slakte, pakke og frakte fisken til marknaden. Fisken kan anten slaktast på merdkanten ved bruk av eit slaktefartøy, eller ein kan frakte fisken med brønnbåt inn til eit slakteri i nærleiken. Eide har eige slakteri på Brandasund. Både slaktefartøya og slakteria på land avlivar laksen raskt og varsamt slik at fisken vår slepp å lide. Fisken vert først bedøvt for å sikre at fisken ikkje vert utsett for lidning, og for å unngå stress som også kan påverke kvaliteten negativt. Bedøvinga skjer anten med slag mot hovudet eller med elektrisk straum, før gjellene vært kutta og fisken blør ut. Deretter veg og kvalitetssjekkar me kvar enkelt fisk, før den vert pakka i kassar og transportert til marknaden.

Det meste av laksen produsert i Norge, om lag 90%, vært eksportert til andre land. Me i Eide sel det meste av fisken vår til norske eksportørar som deretter eksporterer fisken. EU er den største eksportmarknaden, medan USA er det største enkeltlandet. Totalt vært norsk laks og aure frå Eide eksportert til over 100 ulike land verda over!

Dei vel 20 000 tonna med laks som Eide produserer årleg vert til om lag 16 500 tonn med ferdig slakta fisk eller om lag 10 000 tonn med laksefilet. Dersom me legg til grunn at eit gjennomsnittleg laksemåltid består av 150 gram laksefilet så utgjer fisken frå Eide om lag 70 millionar måltid kvart år, tilsvarande to laksemiddagar i veka til alle innbygarane i heile Vestland fylke! I tillegg vært det laga mange spennande produkt av hovud, avskjer og sløyesvinn for å sikre at ingenting vært kasta, det kan du lese meir om under avsnittet om avfall og sirkulærøkonomi.

VESENTLEGE EMNE

Dei vesentlege emna er markerte med ein varseltekant gjennom rapporten så det skal være enkelt for deg å kjenne dei att.

Våre vesentlege emne for rapportering er dei områda som både me i Eide, og våre interessantar, har vurdert som viktigast at me rapporterer på. I 2024 oppdaterte me analysen vår for å fylja EU sitt berekraftsdirektiv (CSRD) og metodologien i ESRS (European Sustainability Reporting Standard). Du kan i denne rapporten lese meir om korleis me har definert og avgrensa dei ulike områda, kva mål me har satt oss for kvart område, kva retningslinjer me har, kva tiltak som er sett i gang og korleis me ligg an til å nå dei ulike måla.

I 2024 gjennomførde me ei dobbel vesentlegheitsanalyse, ofte forkorta til DMA. Hensikta har vorte å identifisere, vurdere og prioritere potensielt vesentlege påverknader, risikoar og moglegheiter (IROer) for Eide. Den tidlegare vesentlegheitsanalysen etter GRI var i hovudsak ein påverknadsanalyse. Det vil sei at me identifiserte og vurderte emne kor Eide hadde ein faktisk eller potensiell påverknad på menneske eller miljø. Vurderingane om påverknad har vorte oppdatert i 2024. Vidare har me utvida og systematisert analysen til å også vurdere emne som er finansielt vesentlege for Eide. Då har me identifisert og vurdert risikoar og moglegheiter for konsernet, med utgangspunkt i korleis menneske, miljø og omgivingane elles kan påverke Eide finansielt. I tillegg inkluderer analysen no heile verdikjeda, ikkje berre dei delane som er knytt til eigen drift, som me har operasjonell kontroll over, men også leverandørar av varer og tenester, oppstrøms tilbake til råvarer og nedstrøms heile vegen til konsumentane.

Me har jamleg dialog med våre ulike interessantar der me tek opp og drøftar ulike emne. Her får me innsikt i kva dei er opptekne av og verdifulle innspel til prosessen med å identifisere og vurdere potensielt vesentlege påverknader, risikoar og moglegheiter for Eide. Vidare har me sett på alle dei antekne vesentlege emna foreslått av GRI 13, som er GRIs sektorstandard for akvakultur, og alle emne og under-emne i ESRS-standardene.

Alle påverknadar, risikoar og moglegheiter har vorte kategorisert som positive eller negative, og faktiske eller potensielle. Det stadfesta kor i verdikjeda han er relevant og om han er relevant på kort, medium eller lang sikt. Dei faktiske påverknadane me har identifisert har vorte vurdert på alvorgrad. Alvorgrad består av skala, altså alvoret i påverknaden, omfang, altså kor utbreiddpåverknaden er, og i kva grad det er mogleg til å rette opp at i påverkinga. Dei potensielle påverknadane har i tillegg vorte vurdert på sannsyn. Risikoar og moglegheiter har vorte vurdert på tilsvarende måte, altså på det potensielle omfanget av de finansielle vakningane, samt sannsyn for at dei inntreff.

Basert på analysen har me gjort ein prioritering av dei viktigaste påverknadane, risikoane og moglegheitene. Resultatet av den doble vesentlegheitsanalysa har vært presentert i styret i Eide-konsernet, som er øvste ansvarleg for godkjenning av dei vesentlege rapporteringsemna og for rapporten.

MILJØMESSIGE FORHOLD	SOSIALE FORHOLD	STYRING OG KONTROLL
CO2-utslepp	HMS	Fiskevelferd
Klimarisiko	Mattryggleik	
Utslepp til vatn	Sosial lisens	
Biodiversitet		
Økosystem		

INTERESSENTDIALOG

VÅRE INTERESSENTAR OG DIALOGEN MED DEI

Me har kartlagt våre viktigaste interne og eksterne interessentar. Basert på dialog og ei spørjeundersøking har me identifisert kva berekraftemne dei er mest opptekne av.

Interessent og viktigaste emne	Vår dialog	Tiltak og påverknad
Eigarar Alle vesentlege emne	Våre eigarar sit i styret og har leiande roller i bedrifta. Me har tett og kontinuerleg dialog.	Eigarane har ei direkte påverknad på verksemda sin strategi.
Tilsette HMS og fiskevelferd	Me gjennomfører årleg medarbeidarundersøking og har fast møte med alle tilsette kvar veke	Dei tilsette har påverknad på alle emne gjennom dialog og aktiv bruk av kvalitets og IK-system.
Långjevarar CO2-utslepp og God forretnings-skikk	Me har jamleg dialog og møtepunkt med våre långjevarar. Me har minst eit årleg møte der me òg har fokus på viktige berekraftemne.	Påverkar mellom anna våre ambisjonsnivå på klimakutt og andre emne gjennom krav i bærekraftlinka lån.
Forbrukar og kunde Mattryggleik og Fiskevelferd	Me nyttar tilgjengelege rapportar om forbrukarinnsikt og trendar og samlar eigen info frå intervju, marknadsarbeid, kundebesøk og tilbakemeldingar frå vårt visningscenter	Ønsker frå kundar kan mellom anna påverke val av sertifiseringar, val av føringrediensar og krav til sporing.
Leverandørar Fiskevelferd	Me har jamleg dialog med våre leverandørar gjennom møter, revisjonar etc. Me har særskilt fokus på førleverandørar og gjennomfører kvartalsvis møte med hovudleverandør.	Leverandørar kan utfordre oss og hjelpe oss å bli betre gjennom å tilby betre varer og tenester, auka sporing til kunde, lågare CO2-utslepp m.m.
Offentlege myndigheiter Mattryggleik, HMS og Fiskevelferd	Me deltek i møter og korrespondanse, samt legg til rette for tilsyn og besøk.	Myndighetene bidreg gjennom tilsyn og revisjonar mellom anna til å vidareutvikle og profesjonalisere vår internkontroll.
Lokalsamfunn og naboar Lokalsamfunn, Biodiversitet og Avfall	Me forsøker å ha ein open og god dialog med blant anna å delta i møter lokalt, vera opne for besøk og ta imot innspel. Me har eige visningscenter for besøkjande som vil lære om verksemda vår.	Innspel og dialog med lokalsamfunn hjelp oss til å finne gode tiltak for å redusere lokal påverknad som støy, utslepp eller avfall, samt forbetre utdanningstilbod og skape arbeidsplassar lokalt.
Interesseorganisasjonar Fiskevelferd, Biodiversitet, Økosystem	Me legg til rette for besøk og forsøker å ha ein dialog basert på gjensidig tillit og openheit. Me fasiliterer dialog og møtepunkt gjennom vårt visningscenter.	Interesseorganisasjonar set fokus på miljøutfordringar og påverkar våre tiltak på desse områda. Eksempelvis knytt til soya i fôr og påverknad på vill laks.

EIGARSTYRING

TAL PÅ VESENTLEGE BROTT PÅ LOVER OG FORSKRIFTER

GRI 2-27 a

2 (0)

BØTER BETALT FOR BROTT PÅ LOVER OG FORSKRIFTER

GRI 2-27 b

2 (0)

Organisering

Eide-konsernet er ei familiebedrift der familie og eigarar har mange ulike roller å fylle. Eigarane har som mål å være tett på drifta, ha god oversikt og ei hand på rattet når viktige avgjersler skal takast. Eide har som mål å flytte kontoret nærare merdkanten, og merdkanten nærare kontoret. I tillegg til å utøve eigarskapet som ein aktiv eigar utgjer våre eigarar òg styret i konsernet, samt har leiande stillingar i verksemda. Her er heile familien involvert heile vegen frå merdkanten til styrerommet og generalforsamlinga.

Ei stor styrke med vår organisering er at eigarane er tett på og raskt kan ta viktige avgjerder slik at me kan snu oss rundt med stor kraft og tyngde, anten det er for å utnytte ein mogelegheit i marknaden eller for å løyse eit problem. Dette kjem godt med i ein industri der endringane skjer raskare enn nokon gong. Baksida med denne organiseringa er at mange har fleire ulike roller å handtere, noko som kan være krevjande til tider og som kan gje ei auka risiko for interessekonfliktar og uklare roller og ansvarsforhold. Organiseringa legg difor òg eit utvida ansvar på våre eigarar til sjølv å sikre at kritiske saker vert fanga opp og rapporterte til relevante interessentar. Dette løyser me gjennom å sørge for å ha gode rutinar for intern kontroll og eit godt team rundt oss i konsernleiinga som òg har eit utvida ansvar for oppfølginga av berekraftarbeidet. Me har etiske retningslinjer tilgjengeleg for alle tilsette for hjelp og rettleiing i god forretningsskikk. Det er laga utvida prosedyrar og retningslinjer i vårt kvalitetssystem på sentrale område. Der dette ikkje er tilgjengeleg eller om ein er i tvil kan ein søke råd hjå næraste leiar.

Me har implementert varslingsrutine der alle tilsette kan varsle om kritikkverdige forhold ved drifta og arbeidsplassen utan represaliar for den som varslar. Varslingsprosedyren er tilgjengeleg for alle tilsette og inkluderer anledning for å varsle til andre enn nærmaste leiar eller anonymt ved behov.

I tillegg nyttar me interne og eksterne revisjonar og sertifiseringar aktivt. Frå revisjon av årsrekneskap og klimarekneskap, til revisjonar etter mellom anna Global GAP-standard, Debio-standard og tekniske revisjonar av mellom anna NYTEK-krava.

Etterleving av lover og reglar

I 2024 hadde Eide to brott på lover og reglar som medførte bøter. Den eine, frå Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) på 1,5 millionar kroner, var knytt til igangsetting av landstrøm på lokalitet før konsesjonen var innvilga. Den andre, frå Mattilsynet på 237 240 kroner, gjaldt aktløyse knytt til dyrevelferd i forbindelse med avlusing. Sakene er handtert som avvik og me har innført tiltak for å unngå at noko liknande skjer igjen.

Det var ikkje avdekka eller rapportert om andre kritiske forhold i 2024. Me definerer vesentlege og kritiske forhold som forhold som kan ha ei alvorleg negativ påverknad på ein eller fleire av våre fire F-ar; Folk, Fisk, Fjord (miljøpåverknad) eller Framtid (inkl økonomisk påverknad).

Etiske retningslinjer

Me har utarbeida etiske retningslinjer som gjeld for alle selskapa i Eide-konsernet. Retningslinjene er bindande for samtlege styremedlemmer, leiarar, tilsette og andre som representerar Eide i forretningar.

Føremålet er å gjere klart kva Eide står for og å sikre integritet, god forretningsskikk og –kultur i heile organisasjonen.

Dei etiske retningslinjene er godkjende av styret i Eide-konsernet og er gjort tilgjengeleg for samtlege tilsette gjennom vårt Kvalitet og IK-system. Innhaldet er òg gjort offentleg tilgjengeleg for våre forretningspartnarar gjennom at retningslinjene er inkluderte i denne rapporten under dei tilhøyrande emna.

Dei etiske retningslinjene inkluderer område som lovar og reglar, sikkerheit, løn og arbeidstid, informasjon og personopplysningar, varsling om kritikkverdige forhold, diversitet og mangfald, diskriminering, bruk av rusmiddel, barnearbeid, tvangsarbeid, fagforeiningsfridom og anti-korrupsjon. Eide er forplikta til å følgje ILO-konvensjonane om arbeidarens rettigheter og å respektere FN sine grunnleggjande menneskerettigheitar. Me forventar det same frå våre leverandørar og kundar.

Retningslinjer for å handtere negativ påverknad

Eide-konsernet har utarbeidd handlings- og beredskapsplanar for å handtere ulike typar negativ påverknad som er sannsynleg at kan oppstå i vår verksemd. Dette inkluderer mellom anna risiko for rømming av fisk frå våre anlegg eller risiko for utslepp av diesel eller olje frå våre fartøy. Våre tiltak knytt til å handtere ei eventuell rømming av fisk kan ein lese meir om under kapittelet om vill laks og vår påverknad på den. Våre beredskapsplanar vert vurderte i samband med revisjonar frå myndighetene og sertifiseringsorgan.

Me har òg eigen samfunnskontakt og kontaktinfo lett tilgjengeleg på våre nettsider samt på sosiale medium slik at våre interessentar kan ta direkte kontakt med oss. Dette sikrar at me raskt får beskjed og kan rydde opp dersom noko er gale. Eksempel på saker me vert varsla om gjennom slike kanalar er drivgods eller avfall, funn av fiskefôr i villfisk eller fangst av fisk ein mistenker kan vere rømt oppdrettsfisk. Me opplever at me har god dialog med lokalsamfunna der me driv og har ikkje avdekka vesentleg negativ påverknad.

STYRET

Erlend Eide
Styremedlem

Randi Herre Eide
Styreleiar

Sondre Eide
Styremedlem

Styrets arbeid og ansvar

I styret i Eide-konsernet har me det øvste ansvaret for å fastsetje strategien og måla for verksemda, samt for å evaluere risikoane verksemda står overfor, inkludert risikoar knytt til berekraft og miljø. Me har òg det øvste ansvaret får å sikre at me har gode nok internkontrollrutinar for å handtere risikoane.

Saman med konsernleiinga gjennomfører me minst årleg ein gjennomgang av verksemda sine mål og strategiar, samt risikoprofilen og internkontrollen i konsernet. I våre risikovurderingar legg me i styret stor vekt på både dei økonomiske, sosiale og miljømessige sidene ved verksemda. Me gjennomfører òg årleg ei sjølvevaluering av styrearbeidet.

Styret i konsernet har òg det øvste ansvaret for styring og kontroll av vår påverknad på samfunnet og miljøet. Styret er mellom anna ansvarleg for å kvalitetssikre og godkjenne den årlege berekraftrapporten, inkludert definisjonen av vesentlege emne. Styret deltek i tillegg jamleg i dialog med ulike interessentar og gjennomfører årleg møte med uavhengig revisor.

Sidan det er oss eigarar som òg utgjer styret i konsernet er ikkje prosessen rundt styreval særleg formell og familiestyret er vald av oss sjølve på ubestemd tid. Som ei følgje av dette er heller ikkje andre interessentgrupper representerte i styret. Samtidig er me bevisste på behovet for ulik kompetanse og bakgrunn i styret og vurderer jamleg om det er behov for justeringar.

Styrets samansetning og kompetanse

Dagens styre har brei kompetanse frå ei rekkje ulike fagområde, frå forskning og ingeniørfaget, til økonomi, biologi, leing og jus, og me hentar inn ekstern bistand ved behov.

Erlend er i tillegg til eigar og styremedlem òg dagleg leiar i NorForsk AS og Eide Båt AS, samt teknisk sjef i Eide-konsernet. Erlend er faglært i akvakultur og har ingeniørgrad i undervasssteknologi, drift og vedlikehald frå Høgskulen i Bergen. I tillegg har han mastergrad i marinbiologi frå NTNU i Trondheim. Han har vore tilsett i Eide sidan 2018.

Randi er i tillegg til å være eigar og styreleiar ein av dei mest erfarne tilsette i Eide-konsernet. Ho har vore med Eide sidan midten på 80-tallet. I oppbygginga av Eide har ho støtta Knut Frode i tillegg til å ta vare på ein veldig hektisk og svært aktiv familie. Ho har biologiutdanning og utfører òg viktige oppgåver i selskapet sin administrasjon og -kontorfunksjon. På fritida er ho ofte ute i naturen eller på hytta på Geilo.

Sondre er i tillegg til å være eigar og styremedlem dagleg leiar i Eide-konsernet. Han omtalar seg helst som tredje generasjons lakseoppdrettar, men er òg utdanna med MBA frå San Francisco, jurist ved UiO, og har ein bachelor i Business Administration. I tillegg til å være dagleg leiar i konsernet har Sondre og viktige roller knytt til sal og marknadsføring av fisk og oppfølging av konsernet si satsing på ny teknologi, Watermoon. På fritida liker Sondre som tidlegare skiskyttar å være aktiv, særleg på ski eller sykkel. I junior VM Ruhpolding i skiskyting 2008 vant blant anna Sondre sølv. Sondre har vore i Eide sidan 2015.

KONSERNLEIINGA

Konsernleiinga

Ansvar for den daglege oppfølginga av berekraftarbeidet ligg hjå leiinga i konsernet. Konsernleiinga har jamlege møter der ulike berekrafttema vert diskuterte og følgt opp. Hendingar av betydning vert fortløpande tatt opp med dagleg leiar og gjennomgått i leiargruppa i konsernet. Hendingar av kritisk betydning vert straks rapporterte vidare til styret, medan andre hendingar vert rapporterte minimum kvartalsvis.

Konsernet har implementert system for risikovurdering og avvikshandtering av alle typar risiko inkludert berekraftrisikoar. Dette systemet og rutinane rundt det er beskrive i større detalj under emnet HMS, «Ein trygg plass å arbeide».

Ansvar for oppfølging av berekraft

I konsernleiinga inngår mellom anna Berekraft- og økonomisjef Christoffer Marøy som har eit særskilt ansvar for berekraftrapportering og finansiell rapportering, og Kvalitetssjef Olav Tveitnes som har det operative ansvaret for oppfølging av avvik, rutinar og prosedyrar gjennom vårt kvalitets- og IK-system.

I tillegg til medlem av konsernleiinga har me eigen fiskehelseansvarleg som har eit utvida ansvar for å følgje opp fiskehelsa og -velferda.

Sondre Eide er dagleg leiar i konsernet og øvste ansvarleg leiar under styret.

Olav Tveitnes er kvalitetssjef i Eide-konsernet og har ansvar for IK- og kvalitetssystemet vårt.

Christoffer Marøy er berekraft- og økonomisjef, med ansvar for berekraft- og finansiell rapportering

Erik Sørheim er produksjonssjef for matfisk i konsernet.

Vidar Hjartnes har ansvar for vår kontakt med lokalsamfunnet og myndighetene.

Erlend Eide har i konsernleiinga ansvar for teknisk avdeling, samt for FoU-arbeidet i konsernet.

Anders Jan Rød er produksjonssjef for settefisk i konsernet

FRÅ DAGLEG LEIAR

Når andre famlar, set vi kursen. Når andre testar, leverer vi. Når andre ventar, går vi først. Null lus. Null unnskyldningar. Full fart framover. Norsk lakseoppdrett står ved eit vegskilje. Anten tar vi leiarskap eller så misser vi det. For oss i Eide har valet vore klart i fleire år. Lakselusa har vore næringa si største hindring. Vi har sett tiltak, prosjekt og initiativ, men få har snudd problemet til kontrollert drift. Det har vi. Difor bygde vi noko heilt nytt. Ikkje for å vinne debatten. For å setje standarden. Watermoon er ikkje framtid. Det er no. Det er pionerdrift. Etter 700 forbetringar, hundrevis av millionar investert og år med beinhard testing, har vi skapt ei driftsform som bryt med gårdsdagen, og fungerer:

Me har 0 lus, 0 avlusing, 0 smitte til villfisk og 0 rømming. Me har nær 0 dødelegheit, slamsamling betre enn landbasert, fiskevelferd i verdensklasse, låg førfaktor, lågt energiforbruk og låg kostnad.

Watermoon endrar ikkje berre matfisken, han endrar også korleis vi tenker postsmolt. Med høgare smoltvekt, betre overleving og meir kontroll, flyttar vi kritisk biologi frå risikosona i fjordane til kontrollerte forhold. Det gjer ikkje berre produksjonen betre, det gjer systemet meir robust. Vi har byrja bruke AI som ein integrert del av den operative styringa, ikkje som pynt, men som verktøy. Biologi skjer kvar time, ikkje kvar veke. Difor må beslutningar i oppdrett også takast kvar time. Der gjer algoritmane våre ein skilnad allereie i dag. Dette er ikkje ein prototype. Det er ein ny standard. Driftbar. Skalerbar. Tilgjengeleg. Men viktigare: Dette handlar ikkje om meir stål, det handlar om betre biologi.

Alle kan kjøpe seg ein ny teknologi. Det krev kultur, kompetanse og presisjon for å skape resultat over tid. Den som eig biologien, eig framtida. Watermoon er ikkje berre utvikla for Eide, vi gjer dette for heile næringa. Watermoon har vore Eides hjartebarn. No er det klart for å flyge på eigne venger. Andre selskap kan no ta del i teknologien, biologien og kunnskapen vi har utvikla over fleire år. Verda etterspør ein ny standard. Watermoon svarer. Difor er det no open for business, til beste for fisken, næringa, fjordane og framtidige generasjonar.

Vi deler, ikkje fordi vi må, men fordi det gir mening. Ekte pionerskap byggjer fellesskap rundt noko nytt, ikkje vern rundt det gamle. Politikken heng etter. Det må ta slutt. Vi har krafta, men får ikkje farten, fordi rullebana er for kort. Reglane løner dei som står stille, og bremsar dei som leiar. Det er bakvendt.

Vi treng insentiv som løner nullutslepp, teknologinøytrale reglar, konverteringsordning 1:3 for lukka løysingar og eit moderne lovverk for mobilitet og brakklegging. Dette er ikkje ei bøn. Det er eit krav frå framtida. Gje oss rammer som premierer løysingane, ikkje problema. Vi kan tredoble produksjonen, viss vi gjer det rett. Og vi kan vise verda korleis det skal gjerast. Ekte vekst kjem ikkje frå kompromiss. Ho kjem frå kontroll, biologi og mot.

Til politikarane: Det er no det gjeld. Gjer nullutslepp og berekraft om til verkemiddel, ikkje berre mål.

Til næringa: Vi må stå saman. Anten stiller vi krav, eller så blir dei stilt for oss. Historia hugsar ikkje dei som venta. Ho hugsar dei som våga.

Eide vil ikkje vere ein del av utviklinga, vi vil vere utviklinga.

Null lus. Null utslepp. Full vekst. No.

Med helsing,

Sondre Eide

Tredje generasjon Sjømatentreprenør

MILJØMESSIGE FORHOLD

CO₂e/kg

2,38

Rømmingar

0

Koppar brukt

0

MOM-B score (%)

92

KARBONUTSLEPP

KARBONUTSLEPP

Klimaendringane er ei av vår tids store utfordringar, og dei negative konsekvensane av dei er stadig meir synlege. Matproduksjon står for ein tredjedel av verdas samla karbonavtrykk, og beslaglegg ein stor del av landjorda vår, noko som igjen legg press på biodiversitet, jordsmonn og ferskvassressursar.

Laks og annan fisk har eit mykje lågare CO₂-avtrykk enn industriell kjøttproduksjon på land (ca. 20% av storfe). Eit kosthald med meir fisk og mindre kjøtt vil difor bidra til lågare utslepp, alt anna likt. Det er bra.

Samtidig er det store rom for forbedringar i havbruket, og alle bedrifter og næringar må gjere sin del om me som samfunn skal nå måla i Parisavtalen. Det er viktig for oss, og for våre interessentar. Av dei eksterne interessentane våre er særleg bankar og finansinstitusjonar opptekne av dette.

For laks er fôret den største kjelda til utslepp av CO₂, sett bort i frå eventuell flytransport til marknad. Utslepp frå fôr utgjør om lag 75 % av karbonavtrykket til laksen me produserer. Det er særleg dei plantebaserte råvarene, som soya, raps og kveite som står for ein stor del av dei absolutte utsleppa. I måling av utsleppsintensitet per kg er fôrutnytting og å unngå dødelegheit særst viktig. I tillegg er transport til marknad ei stor utsleppskjelde dersom fisken vert frakta med fly.

Mål og retningslinjer

Me trur at framtidens matproduksjon bør vere karbonnøytral og at kundane våre ynskjer å kjøpe og ete trygg, sunn og god mat utan karbonavtrykk. Me har derfor ein langsiktig nullvisjon for utslepp av CO₂. Fram mot 2030 har me òg mål om å kutte karbonintensiteten vår frå direkte utslepp (scope 1) med minst 60%, og dei samla utsleppa inkl. scope 3 med minst 50% samanlikna med vårt basisår 2018, i tråd med 1,5-graders målet i Parisavtalen.

Tiltak og handling

Me kan dele våre tiltak i fire kategoriar; tiltak for å kutte egne utslepp i scope 1 og scope 2, tiltak for å kutte indirekte utslepp i scope 3 og kompensierende tiltak for utslepp me ikkje klarar å kutte sjølv endå.

Scope 1 tiltak:

For oss var det viktig å starte med oss sjølve og våre direkte utslepp i scope 1. Me sat oss derfor i 2016 mål om å elektrifisere alle anlegga våre med landstrøm eller hybrid drift. Framover har me òg mål om å gradvis elektrifisere båtane våre.

Scope 2 tiltak:

Etter kvart som me erstattar fossilt brensel i scope 1 med elektrisitet vil utsleppa våre frå scope 2 auke utan andre tiltak. I tillegg til å kutte utslepp ynskjer me å bidra til å stimulere lokal kraftproduksjon og skiftet til rein energi. Me skal derfor kjøpe grøn lokal vasskraft til vårt kraftbehov.

Scope 3 tiltak:

Indirekte utslepp i scope 3, og særleg utslepp knytt til produksjon av fôr og fôrråvarer, står for mye av karbonavtrykket til laksen. Dette er derfor eit svært viktig fokusområde for å redusere det totale avtrykket per kg produsert laks. For oss handlar dette om to ting. Det fyrste er å sikre at me får det riktige fôret, noko me sikrar gjennom kontinuerleg utvikling og testing, samt tett og god dialog med våre fôrleverandørar. Det andre er å få mest mogeleg kvalitetslaks ut av fôret me nyttar og det viktigaste for å oppnå dette er å halde dødelegheita, fôrfaktoren og fôrsvinnet så lågt som mogeleg gjennom heile produksjonen.

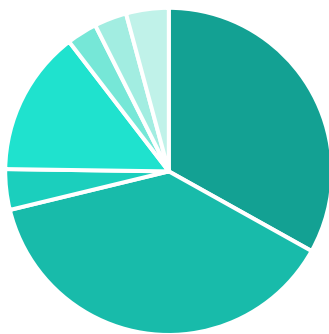
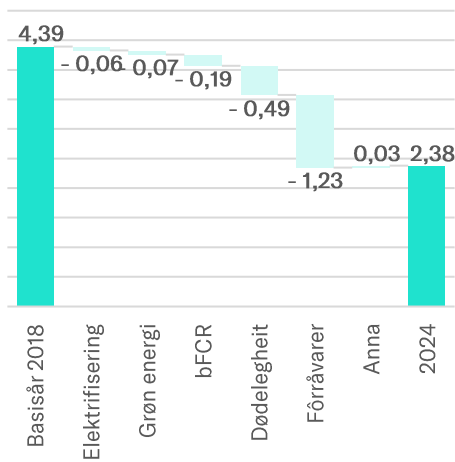
Kompensierende tiltak:

Til slutt har me tiltak retta mot å kompensere for utsleppa som me endå ikkje har klart å kutte sjølve. Me kompenser for våre egne uunngåelege, resterande utslepp gjennom å støtte karbonreducerande prosjekt som òg bidreg til å styrke lokalsamfunn og bevare naturen.

I Eide likar me å konkurrere, også på klimakutt og berekraft. I tett dialog med fleire av våre interessentar har me satt oss ambisiøse klimamål.

Christoffer
Berekraft- og økonomisjef

- Vegetable oils
- Marine oils
- Carbohydrates and binders
- Vegetable proteins
- Marine proteins
- Micro ingredients

Resultat og effektivitet

Scope 1 resultat

For 2024 oppnådde me eit utslepp i scope 1 på 1 406 tonn CO₂e. Scope 1 utsleppa er reduserte med 22% i absolute tal samanlikna med basisåret 2018, og med 49% målt per kg laks produsert. Reduksjonen i utsleppsintensitet skuldast i hovudsak overgang til landstraum på anlegga, medan reduksjonen i absolute utslepp er lågare grunna vekst i produksjonsvolum.

Scope 2 resultat

I 2024 nytta me berre rein energi frå norsk, lokal vasskraft. Utsleppa frå straum vart difor 0 tonn CO₂e etter marknadsprinsipp, ei reduksjon på 100% samanlikna med 2018, og berre 80 tonn CO₂e etter lokasjonsprinsipp. Dette er mykje lågare enn det ville vore med gjennomsnittleg europeisk kraftmiks.

Scope 3 resultat

Indirekte utslepp i scope 3 var på 47 683 tonn CO₂e, der får utgjorde 35 750 tonn. Absolute scope 3 utslepp er reduserte med 8 909 tonn, tilsvarande ei reduksjon på 16% samanlikna med basisåret 2018. Scope 3 utslepp per kg produsert er redusert med 1,88 kg CO₂e per kg laks, tilsvarande 45% reduksjon.

Kompenserande resultat

Eide støtta i 2024 karbonfinans-prosjekter som bidrog til ein reduksjon på 3 133 tonn CO₂e. Me har då kompensert for alle dei uunngåelege, resterande utsleppa frå selskapa våre i scope 1 og 2, samt dei scope 3 utsleppa som er knytt til vår eiga verksemd, slik som forretningsreiser og avfall.

I 2024 har me vald å støtte eit prosjekt for å redusere gasslekkasjar i distribusjonsnettet for naturgass i Bangladesh. Naturgass er den viktigaste energikjelda i Bangladesh, men manglande vedlikehald fører til store metan-utslepp. Gjennom prosjektet er over 37 000 lekkasjar tetta. Tidlegare har CO₂-kompensasjonen frå Eide også gått til ei rekkje andre prosjekt, frå å bidra til reine kokemogelegheiter i Malawi, til å skaffe hushald i India varmt vatn basert på solvarme, restaurering av våtmarksområde i USA og til skogbevaringsprosjekt i Canada.

Samla resultat

Totalt vart samla utslepp per kg laks produsert før kompenserande tiltak på 2,38 kg CO₂e, og 2,23 kg CO₂e netto inkludert kompenserande tiltak. Dette svarar til ein reduksjon på 2,17 kg CO₂e per kg laks, altså 49%, samanlikna med basisåret 2018 på 4,39 kg. Totalt har me redusert utsleppa våre med 10 237 tonn CO₂e før kompenserande tiltak, tilsvarande ei total reduksjon i utslepp frå basisår på 17%. Reduksjonen i karbonintensitet er større enn den absolute reduksjonen målt i tonn grunna auke i produksjonsvolumet i perioden.

Me lagar vårt eige klimarekneskap etter GHG Corporate Protocol og her kan du lese meir om dei ulike tiltaka våre, utsleppa frå produksjonen vår og korleis dei er berekna og korleis me kompenserer for vårt avtrykk. Det komplette klimarekneskapet vårt finn du på vår heimeside www.efb.no

Klimarekneskap
GRI 305-1, 305-2, 305-3, 305-4, 305-5

	2024 reported	2023 reported	2018 base line	Base line Δ in CO2e	Base line Δ in %
GHG utslepp, tonn CO2e					
Scope 1 Direkte utslepp	1 406	1 136	1 795	- 389	-22 %
Scope 2 Straum etter marknadsprinsipp	0	20	939	- 939	-100 %
<i>Scope 2 Straum etter lokasjonsprinsipp</i>	<i>80</i>	<i>1 779</i>	<i>939</i>	<i>- 859</i>	<i>-92 %</i>
Sum scope 1 + 2	1 406	1 156	2 734	- 1 328	-49 %
1. Innkjøpte varer og tenester	44 453	49 194	54 143	- 9 690	-18 %
3. Drivstoff og energi-relaterte aktiviteter	306	248	461	- 155	-34 %
4. Oppstrøms transport og distribusjon	1 082	1 005	741	- 341	46 %
5. Avfall i eiga drift	3	5	51	- 48	-94 %
6. Forretningsreiser	46	39	9	- 37	396 %
9. Nedstrøms transport og distribusjon	1 793	986	1 188	- 605	51 %
Sum Scope 3	47 683	51 477	56 592	- 8 909	-16 %
Brutto GHG utslepp	49 089	52 632	59 326	- 10 237	-17 %
Kompenserte utslepp	- 3 133	- 3 105	0	- 3 133	
Netto GHG utslepp	45 956	49 527	59 326	- 13 370	-23 %

	2024 reported	2023 reported	2018 base line	Δ in kg CO2e	Δ in %
GHG intensitet, kg CO2e per kg produsert					
Scope 1 Direkte utslepp	0,07	0,05	0,13	- 0,06	-49 %
Scope 2 Kjøp og forbruk av straum	0,00	0,00	0,07	- 0,07	-100 %
<i>Scope 2 utan opprinnelsesgarantiar</i>	<i>0,00</i>	<i>0,09</i>	<i>0,07</i>	<i>- 0,07</i>	<i>-94 %</i>
Sum scope 1 + 2	0,07	0,06	0,20	- 0,13	-66 %
1. Innkjøpte varer og tenester	2,15	2,37	4,01	- 1,86	-46 %
3. Drivstoff og energi-relaterte aktiviteter	0,01	0,01	0,03	- 0,02	-57 %
4. Oppstrøms transport og distribusjon	0,05	0,05	0,05	- 0,00	-4 %
5. Avfall i eiga drift	0,00	0,00	0,00	- 0,00	-96 %
6. Forretningsreiser	0,00	0,00	0,00	- 0,00	224 %
9. Nedstrøms transport og distribusjon	0,09	0,05	0,09	- 0,00	-1 %
Sum Scope 3	2,31	2,48	4,19	- 1,88	-45 %
Totale GHG utslepp per kg	2,38	2,53	4,39	- 2,01	-46 %
Kompenserte utslepp per kg	- 0,15	- 0,15	-	- 0,15	
Netto GHG utslepp per kg	2,23	2,38	4,39	- 2,17	-49 %

KLIMARISIKO

KLIMARISIKO OG -TILPASSING

Klimaendringane vil påverke både temperatur, vêret og nedbørsmønsteret, ikkje berre på land, men òg i havet. Me kan forvente at havnivået og sjøtemperaturen stig, og at havet vert surare. Kanskje vil det òg kunne føre til at dei viktige havstraumane endrar seg.

Dette vil få betydelege konsekvensar for korleis me produserer mat på jorda, både for landbruk og havbruk. I det store biletet må me forvente at det vert vanskelegare, og dyrare, å produsere mat slik me har gjort det historisk. Me må gjere meir med mindre. Sjølv om hovuddelen av endringane er negative vil det òg oppstå positive endringar, og nye mogelegheiter.

Emnet om klimatilpassing handlar om korleis Eide kan forvente å bli råka, kva me gjer for å tilpasse oss, og kva me kan gjere for å bidra positivt i omstillinga som verda og samfunnet må igjennom.

Me deler klimarisiko inn i fysisk risiko og overgangsrisiko. Fysisk risiko handlar om konsekvensane frå ting som endra temperatur, ekstremvêr og surare hav. Overgangsrisiko handlar om konsekvensane av eksempelvis reguleringar og avgifter knytt til klima og endra konsumentpreferansar som følgje av klimaendringane. I tråd med anbefalingane til TCFD ser me på risikoar i ulike scenario, og vurderer både risiko på kort og lang sikt.

Mål og retningslinjer

Vår visjon er å sette standarden for framtidens havbruk. Det betyr òg at me må ta høgde for konsekvensane klimaendringane kan få for havbruket. Heilt konkret handlar dette om å redusere eller unngå dei potensielle negative konsekvensane som kan oppstå som følgje av både klimaendringar. Gjennom over 50 års erfaring med oppdrett har me lært at det handlar om å finne løysingar som spelar på lag med naturkreftene heller enn å kjempe imot dei. Å unngå lakselusa heller enn å fjerne den. Å unngå giftige algar heller enn å kjempe mot dei. Basert på denne innsikta og erfaringa har me starta å visualisere og realisere framtidens havbruk - Watermoon. Gjennom denne strategiske satsinga skal me ikkje berre unngå dei fleste av dei negative konsekvensane, me skal òg gripe sjansane som me ventar vil oppstå i marknaden som følgje av overgangen til eit nullutslepps-samfunn.

Me skal risikovurdere klimateffektar på same måte og etter same system som me vurderer annan risiko og forretningsrisiko verksemda er utsett for. Styret har ansvar for styring av risiko og følger opp vurderingane og måltal i samband med godkjenning av berekraftrapporten. Me skal ta omsyn til både dei kortsiktige og langsiktige risikoane, og både fysisk risiko og overgangsrisiko.

Risikoar

Fysisk risiko

Akutt risiko

Meir ekstremvêr i form av kraftigare stormar og bølger kan påverke sjøanlegga våre. Kraftigare alge- eller manetoppblomstringar kan òg ha negativ innverknad. I verdikjeda vil meir ekstrem nedbør eller tørke kunne øydelegge viktige avlingar og påverke pris og tilgang på fôr.

Kronisk risiko

Det er sannsynleg at eit varmare og surare hav vil påverke forholda for fisken vår negativt på lang sikt i form av for eksempel lågare oksygennivå, nye predatorar, algar, maneter eller agens. Truleg vil utfordringa være størst nær overflata.

Overgangsrisiko

Regulatorisk risiko

Ein må forvente både tekniske strengare krav til utstyr og fortøyningar, auka krav til overvaking og beredskap, samt nye skattar og avgifter knytt opp mot utslepp av CO2.

Teknologisk risiko

Med meir ekstremvêr og kroniske endringar i havet vil me trenge ny teknologi som kan unngå naturkrefter og andre truslar i overflata. Dette vil gje mogelegheiter for dei som kan tilby slik teknologi til marknaden.

Omdømmerisiko

Laks og anna sjømat har eit lågt klimaavtrykk samanlikna med særleg raudt kjøt. Me forventar difor ikkje omdømmerisiko av betydning knytt til klima, med unntak av for laks frakta med fly til oversjøiske markadar.

Marknadsrisiko

Laks og anna sjømat har eit lågt klimaavtrykk samanlikna med husdyr på land og er i tillegg både sunt, trygt og godt. Me forventar auka fokus på transport og at dette på sikt vil flytte volum over frå flyfrakt til båttransport av fryst fisk.

LÅGUTSLEPPSCENARIO

I dette scenariet legges det til grunn at oppvarminga ikkje overstig 1,5 grader.

I dette scenariet er både dei negative konsekvensane og potensielle mogelegheitene begrensa.

I arbeidet med kartlegging og vurdering av ulike klimarisikoer må ein sjå på både konsekvens og sannsynlighet på kort og lang sikt og legge ulike scenarier til grunn. Me har lagt til grunn to scenario – eit lågutsleppsscenario på linje med måla i Paris-avtalen, og eit høg-utsleppsscenario med 4 grader temperaturøkning. I begge scenarioa er usikkerheta rundt både sannsynlegheit og konsekvens svært stor, særleg for risikoane knytt til potensielle endringar av forholda i havet. Me er ikkje i mål med vurdering av alle risikoane, men har fokusert på dei områda der me vurderer risikoen- og mogelegheirene som størst.

Meir intense stormar og bølger

Sjølv i eit lågutslepp-scenario forventar me at meir ekstremvær i form av kraftigare stormar og bølger som kan påverke den sjøbaserte delen av verksemda negativt. Konsekvensen er truleg låg og ein kan handtere dette med å tilpasse utstyr og tekniske krav.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Kraftigare alge- og manetoppblomstringar

Me forventar noko auka risiko for kraftigare alge- eller manet-oppblomstringar som kan påverke den sjøbaserte delen av verksemda negativt. Den potensielle konsekvensen av slike hendingar kan være høg, og aktuelle tiltak på kort sikt er auka overvaking og beredskap.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Hyppigare og meir intense stormar og anna ekstremvær vil gje auka risiko og medføre strengare krav til utstyr og beredskap.

Meir intens nedbør og tørke

Det er sannsynleg at område som produserer fôrråvarer vil oppleve meir intens nedbør og lengre tørkeperiodar som igjen vil påverke avlingane. Dette vil truleg kunne påverke prisen på fiskefôr i periodar.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Varmare og surare hav

Det er ikkje usannsynleg at eit varmare og surare hav kan påverke forholda for fisken vår negativt på lang sikt òg i eit lågutslepp-scenario, for eksempel i form av for eksempel lågare oksygeninnvå, nye predatorar, algar, maneter eller agens. Truleg vil utfordringa være størst nær overflata.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Meir ekstreme nedbør- og tørkeperiodar vil kunne påverke avlingar som igjen kan påverke pris og tilgang på viktige fôrråvarer.

HØGUTSLEPPSCENARIO

I dette scenariet legg me til grunn at utsleppa fortsett og at den globale oppvarminga når 4 grader.

I dette scenariet er både dei negative konsekvensane og potensielle mogelegheitene større og meir sannsynlege.

Meir intense stormar og bølger

I eit høgutslepps-scenario forventar me både hyppigare og kraftigare stormar og bølger som igjen vil påverke den sjøbaserte delen av verksemda negativt gjennom auka kostnader og risiko. Konsekvensen er truleg låg til moderat og ein kan handtere dette med å tilpasse utstyr og tekniske krav eller ved overgang til nedsenka teknologi som unngår kreftene i overflata.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Kraftigare alge- og manetoppblomstringar

Me forventar at sannsynlegheita for hyppigare og/eller kraftigare alge- eller manetoppblomstringar vil være høgare i eit høgutsleppsscenario. Den potensielle konsekvensen av slike hendingar kan være høg. Aktuelle tiltak på kort sikt er auka overvaking og beredskap samt overgang til lukka og/eller nedsenka teknologi som kan skjerme fisken for algar og maneter i dei øvste vasslaga.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Meir intens nedbør og tørke

I eit høgutsleppsscenario vurderer me det som svært sannsynleg at område som produserer fôrråvarer vil oppleve meir intens nedbør og lengre tørkeperiodar som igjen vil påverke avlingane. Det er sannsynleg at dette vil føre til høgare kostnader til fiskefôr over tid. Konsekvensen av dette er likevel vurdert som relativt låg.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Varmare og surare hav

På lang sikt er det sannsynleg at eit varmare og surare hav permanent kan påverke forholda for fisken vår negativt i eit høgutslepp-scenario, for eksempel i form av for eksempel lågare oksygennivå, nye predatorar, algar, maneter eller agens. Truleg vil utfordringa være størst nær overflata.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

Mogelegheter for klimatilpassa Watermoon-teknologi

Dei nye mogelegheitene som følgjer av potensielt dårlegare forhold i havet og meir ekstremvêr vil være større i eit høgutsleppsscenario enn i eit lågutsleppsscenario. For Eide utgjer satsinga på lukka og nedsenkbare Watermoon-anlegg ein betydeleg økonomisk mogelegheit.

Konsekvens

Sannsyn

Tidshorisont

I eit høgutsleppsscenario fryktar me at dei negative konsekvensane av eit varmare og surare hav potensielt kan være store.

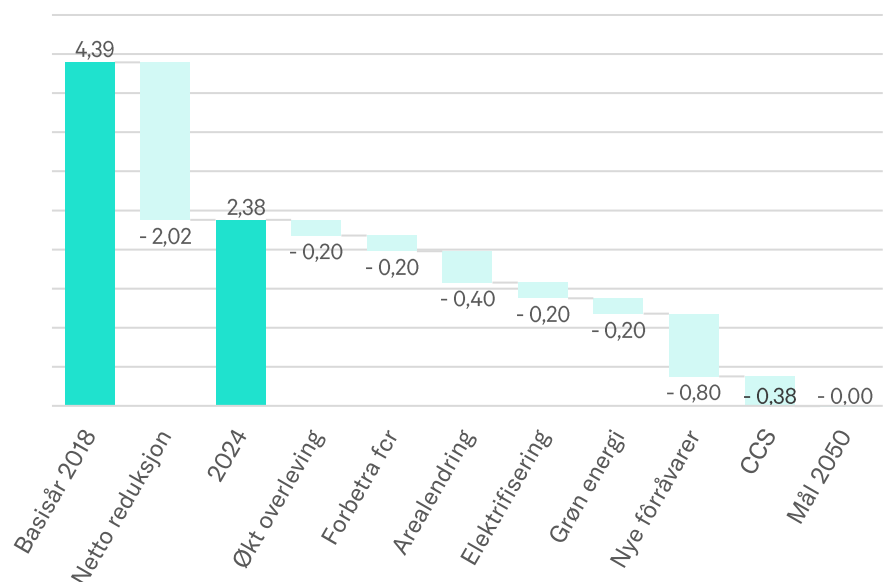
I eit 4° scenario er derimot mogelegheita ved satsing på lukka og nedsenkbare anlegg tilpassa framtidens klima òg stor.

Frå 2018 og fram til 2024 er karbonavtrykket per kg laks produsert redusert med om lag 40%. Scope 1 og 2 utsleppa har størst prosentvis reduksjon, men forbedringar i form av lågare dødelegheit, bedre fôrutnytting og endring av fôråvarer utgjær størstedelen av reduksjonen. For å kunne klare netto null utslepp i scope 1 som er våre egne direkte utslepp er me avhengig av at alle anlegg, fartøy og transportmidler er 100% elektrifiserte eller nyttar annan nullutsleppsteknologi. Dersom desse utsleppa vart reduserte til 0 vil det utgjere 2% av det samla utsleppet. Scope 2 utsleppa våre er allereie redusert til null gjennom kjøp av 100% fornybar kraft.

Sjølv om me no har tatt ut effekten av dei enklaste tiltaka òg i scope 3 er det framleis mogeleg å oppnå ytterlegare reduksjonar gjennom fortsatt fokus på fiskevelferd og optimalisering av fôring, I sum forventar me at desse tiltaka kan bidra med inntil 15% reduksjon frå 2024-nivået. Me har dei siste åra stilt strenge krav til våre fôrleverandørar for å sikre at fôret ikkje bidreg til avskoging eller andre negative arealendringar. Sidan me måler karbonavtrykk inkl. LUC forventar me ei reduksjon av avtrykket framover når periodisering av effektar frå gamle arealendringar i verdikjeda er fullførte. Me anslår at dette kan bidra med inntil 20% reduksjon frå 2024-nivået.

Me forventar òg effektar av elektrifisering eller innføring av andre nullutsleppsløysingar hjå våre underleverandørar i verdikjeda, i hovudsak hjå leverandørar som driv med transport. Dersom alle transportrelaterte utslepp med båt og bil vert fjerna kan det utgjere inntil 6% reduksjon. Det er viktig å påpeike at desse løysingane ikkje eksisterer i dag, og at det vil være nødvendig med støtteordningar, reguleringar og FoU. I tillegg forventar me ein effekt av at ein større andel av elektrisiteten som vert nytta vert fornybar. Eide kjøper allereie fornybar energi, men særleg for leverandørar som produserer smolt vil dette ha stor effekt i klimarekneskapen. Bruk av garantert fornybar kraft her vil kunne gi ein reduksjon på inntil 10%.

I sum kan alle desse tiltaka redusere utsleppa per kg produsert med ytterlegare 50% frå dagens nivå, eller totalt ca 67% frå basisår. For å klare og redusere utsleppa ytterlegare ned til null er ein etter vår vurdering truleg avhengig av ein kombinasjon av nye fôråvarer og løysingar som kan lagre karbon. For eksempel kan dyrking av blåskjell i integrert havbruk være del av ei mogeleg løysing. Ved å dyrke blåskjella på utslepp av næringssaltar frå fisken og bruke blåskjellmjøl som erstatning for tradisjonelt fiskemjøl, og deretter permanent lagre skallet vil ein få ei CO₂-positiv fôråvare som kan nøytralisere restutslepp på andre område.

VATN OG UTSLEPP

VATN OG UTSLEPP

Akvakultur medfører utslepp av oppløyste nærings salt og organisk materiale. Tilførsel av organisk materiale kan potensielt føre til opphoping på botnen under anlegga, medan oppløyste nærings salt kan føre til ei overgjødning av vatnet som igjen kan påverke økosystema negativt.

Opphoping av organisk materiale under anlegga er ikkje varig, og ved fjerning av merdane vert tilhøva normalt raskt tilbakeførte til opphaveleg tilstand. Påverknaden frå tilført nærings salt og gjødning kan være både positiv og negativ, avhengig av kor næringsrik eller-fattig resipienten er. På eit nasjonalt nivå er miljøstatusen i dei norske fjordane og vassdraga generelt svært god, men overgjødning er likevel ei utfordring lokalt fleire stader, særleg i fjordsystem med låg utskifting av vatn. Sjølv om statusen dei fleste stadar er god, er kapasiteten til resipienten også her avgrensa, noko som gjer at den påverkar mogelegheita for vekst i produksjonen.

Akvakultur er ei produksjonsform som nyttar svært lite ferskvatn, noko som er positivt samanlikna med annan husdyrproduksjon. Til tross for at den faktiske negative påverknaden er begrensa, er den potensielle negative påverknaden ikkje ubetydeleg. Vatn er òg eit emne som er viktig for fleire av våre interessentar.

Mål

Me har mål om å minimere miljøpåverknaden frå utslepp av oppløyste nærings salt, organisk materiale og eventuelle andre potensielt skadelege stoff frå våre anlegg. Konkret har me mål om minimum «god» miljøtilstand på alle våre lokalitetar. Me skal oppnå dette gjennom ei kombinasjon av ulike tiltak, der det viktigaste på kort sikt er bruk av slamsamling på lokasjonar med krevjande resipientar.

Uavhengig av om påverknaden er negativ eller ikkje, kan desse næringsstoffa sjåast på som tapte ressursar. Frå ein sirkulærøkonomisk ståstad ynskjer me difor å nytte desse til noko nyttig. Difor har me ein langsiktig holistisk visjon der alle ressursane vert nytta, anten ved å samle opp slammet for å foredle det til nye produkt som gjødsel til landbruk og biogass, eller ved å nytte næringsstoffa som fôr til andre marine artar som tang, tare, og blåskjel i integrert havbruk. På denne måten kan me på sikt oppnå ein netto positiv påverknad på økosystema rundt anlegga våre.

Retningslinjer

Alle Eide anlegg skal følgje gjeldande miljøkrav knytt til vassforbruk, utslepp og vasskvalitet, og arbeide for å minimere miljøpåverknaden.

Alle Eide sine anlegg skal gjennomføre jamlege undersøkingar av botnen under og i nærleiken av anlegga og det skal settast inn tiltak ved behov.

Eide skal ikkje nytte kopparbasert notimpregnering og skal i tillegg arbeide for å unngå utslepp av andre potensielt skadelege stoff gjennom å minimere bruken av kjemikalie og legemiddel i tråd med føre-var prinsippet.

Tiltak og handling

Interne rutinar

Det meste av våre utslepp kjem frå matfiskanlegga i sjøen og består av organisk materiale i form av slampartiklar frå fiskeavføring, og oppløyste næringsstoff som nitrogen og fosfor som fisken skil ut gjennom gjellene. Mengda som er tillatt slept ut er regulert i våre utsleppsløyve og er underlagt tilsyn og revisjonar frå Statsforvaltaren. Desse løyva set òg grenser for utslepp av eventuelle andre stoff og miljøgifter. Miljøtilstanden under og i nærleiken av anlegga vart sjekka jamleg av uavhengige sertifiserte selskap for å sikre at påverknaden er akseptabel. Settefiskanlegga som produserer laksesmolt har òg utslepp gjennom at dei tek inn ferskvatn som deretter vert slept ut igjen saman med oppløyste nærings salt frå fisken.

Produksjonen vert tilpassa dei lokale forholda, slik at ein ikkje går over bereevna til den enkelte lokaliteten. Selskapet rettar seg etter alle reglar og påbod for handtering av fisk, fiskefôr og avfall og har internkontrollsystem som bidreg til å sikre dette. Selskapet er òg sertifisert etter Global GAP-standarden for akvakultur.

Overvaking av miljøtilhøve under anlegga

Alle våre matfiskanlegg gjennomfører trendovervaking av miljøtilstanden på lokaliteten etter Norsk Standard 9410 (MOM-B). Undersøkingane overvaker botnforholda under og i nærleiken av anlegga og målar påverknaden frå anlegget. Undersøkinga vert utført av et kompetent organ, som kan dokumentere fagleg kompetanse og som er uavhengig av oss. Undersøkinga vert utført med ein grabb frå merdkanten og frå båt omkring anlegga og gjev ei kvalitativ beskriving av tilhøva til botnsedimenta med ein score frå «svært god» til «svært dårleg» (1-4), der tilstand 4 vert rekna som overbelastning. Undersøkinga skal gjennomførast med faste frekvensar basert på resultatata frå førre måling og er risikobasert på den måten at dårleg tilstand fører til hyppigare undersøkingar. Enkelte lokalitetar har låg toleevne og får raskt nedsett status, medan andre har svært høg bereevne. I dei tilfella der miljøundersøkinga viser at status under anlegget ikkje er god nok er tid utan fisk (brakklegging) som regel det beste tiltaket. Ved nokre lokalitetar er det hardbotn som kan gjere det vanskeleg å få til gode målingar av botnforholda, her vert det gjennomførtså kalla alternative miljøundersøkingar ved bruk av kamerarigg eller ROV.

BRUK AV FERSKVATN

GRI 303-3, 303-4, 303-5

Millionar liter per år

Uttak av vatn*	17 502
- Forbruk av vatn**	0
= Utslepp av vatn	17 502

* Berre overflatevatn, ingen av vasskjeldene er i område med avgrensa tilgang på vatn. Uttak av vatn er estimert basert på maksimalt tillatt uttak eller gjennomsnittleg vasstraum per tidseining per anlegg der dette er tilgjengeleg. Auken frå fjoråret skuldast i hovudsak opning av nytt settefiskanlegg i Sundal. I tillegg hadde me for eit av anlegga berre med uttaksløvet for klekkjeriet, ikkje smolthallen. Dette er no retta og teke med i estimata.

** Ingen forbruk i produksjon utover små mengder frå kommunal Forsyning til vask og reingjering etc.

Overvaking av vasskvalitet og økosystem i fjordane

Eide deltek i tillegg i prosjektet Marin Overvaking i regi av Blue Planet som overvakar vasskvaliteten i fjordområda i Hordaland. Føremålet er å sikre at oppdrettsaktivitet i regionen ikkje overgår områda si bereevne. Prosjektet dokumenterer vasskvalitet, botnforhold og makroalgebiotop (tang og tare) gjennom året på ei rekke lokalitetar i regionen.

Overvaking av vasskvalitet og økosystem i ferskvatn

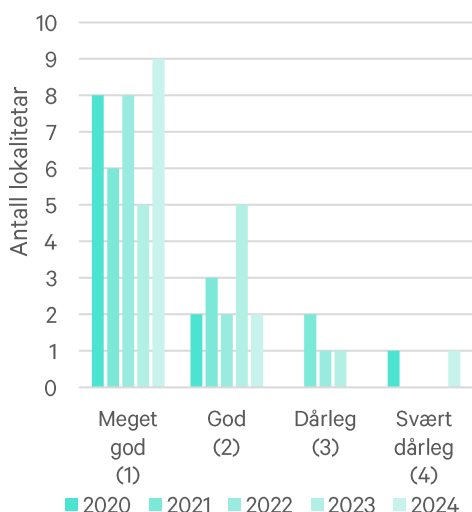
Eit av våre settefiskanlegg har utslepp til ferskvatn. Dette vatnet er difor også omfatta av jamleg prøvetaking og overvaking av miljøtilstand, på tilsvarande måte som for sjøanlegga.

Forbruk av ferskvatn

Settefiskanlegga våre nyttar ferskvatn i produksjonen av laksesmolt. Sidan alle settefiskanlegga ligg i Norge der me har mykje regn og vatn er ikkje tilgang på ferskvatn ei stor utfordring. Me har difor ikkje eigne mål og retningslinjer på dette området utover at me skal operere innanfor gjeldande vassrettigheitar og miljøkrav. Ferskvatnet i settefiskproduksjonen vert ikkje forbrukt i direkte forstand, men renn igjennom anlegget og vert deretter slept ut igjen saman med oppløyste næringsstoff frå fisken. GRI definerer forbruk av vatn som vatn som er brukt i produksjonen og som enten er konsumert, fordampa, eller forureina i ei slik grad at det ikkje lenger kan nyttast av andre og difor ikkje kan returnerast til vasskjelda eller resipienten. Eit typisk anlegg tek inn vatn frå ein ferskvassinnsjø eller eit elveinntak nær elvemunningen, og slepp ut igjen vatnet der elva renn ut i sjøen. I nokon tilfelle kan ferskvatn verte vurdert som forbrukt, typisk når vår bruk fører til at det ikkje lenger er tilgjengeleg for andre føremål eller ikkje lenger kan returnerast til sjø eller vatn.

Oppsamling av slam

Me investerte i 2023 i reinseanlegg for oppsamling av slam på settefiskanlegget med utslepp til ferskvatn. I 2024 investerte me i ytterlegare eit slamreinseanlegg. Dette utstyret bidreg til å redusere belastinga på desse lokalitetane ved at ein stor del av det partikulære utsleppet vart samla opp. Etter oppsamling vert mykje av vatnet fjerna før slammet vert nytta i biogassproduksjon eller som gjødsel i landbruket.

Miljøstatus på våre lokalitetar (MOM-B)

Settefiskanlegget ved Skogseidvatnet fekk installert nytt reinseanlegg for slam i 2023. Dette bidreg til å redusere utsleppa til vatnet, samtidig som slammet vert nytta som gjødsel for lokale bønder.

Vårt FoU-anlegg for integrert havbruk ligg i idylliske Nordfjord.

I tillegg til å være mat fungerer blåskjela til vassreinsing og karbonfangst og lagring!

Integrert havbruk

I 2022 fekk me løyve til integrert havbruk på lokasjon Torvneset i Nordfjord. I 2023 starta me opp eit små-skala FoU forsøk med blåskjelproduksjon i integrert havbruk saman med lakseproduksjonen på den økologiske nabolokasjonen Hundvika Aust. Forsøket har pågått gjennom 2024.

Blåskjel er ein musling-art som veks gjennom å filtrere store mengder vatn og tek på denne måten opp mange av dei same næringsstoffa som laksen skil ut. Ved å ta opp nitrogen, fosfor og CO₂ frå omgivnadane veks taren ved å konvertere CO₂ til karbohydratar gjennom å utføre fotosyntese under vatn. Verken blåskjel- eller tareproduksjon er kommersielt lønsamt i stor skala i Noreg i dag, verken for humant konsum eller til fôr, då det krev store investeringar og store areal. Likevel har arten eit stort potensial både som menneskemat og fôrråvare dersom det er vilje til det både politisk og lokalt.

Produksjon av blåskjel og tare i integrert havbruk med laks er på mange måtar eit naturleg kinderegg. Når dei veks reinsar taren og skjella vatnet for stoffa som laksen skil ut, og fungerer på denne måten som eit naturleg reinseanlegg. I tillegg skapar taren og skjella mat og skjulestadar for eksisterande artar, noko som bidreg til betre biologisk mangfald i området. På toppen av det heile bidreg produksjonen til å binde CO₂.

Resultat og effektivitet

Me hadde totalt 12 aktive sjølokalitetar i konsernet i 2024. Av desse hadde ni miljøtilstand svært god, to hadde god, ingen hadde dårleg og ein hadde svært dårleg etter siste MOM-B-undersøking i 2024. Lokaliteten med svært dårleg tilstand har hatt utfordrande miljøtilstand dei siste åra og det er gjort ei rekkje tiltak for å betre tilhøva. Lokaliteteten har mellom anna gått over til økologisk drift med lågare fisketettheit i merdane og me har investert i nytt utstyr for å samle opp slampartiklar frå fiskefeces for å redusere belastinga under anlegget. Tiltaka har ikkje hatt tilfredsstillande resultat. Lokaliteten vil no få ein lengre brakkleggingsperiode for å få heva miljøtilstanden til god.

Me har tre setjefiskanlegg i drift, der to har utslepp til sjø med god miljøtilstand, medan det andre har utslepp til ferskvatn. Dette ferskvatnet har nyleg vorte klassifisert med moderat økologisk tilstand etter krava i EU sitt Vassdirektiv. I samband med dette fekk me pålegg om ytterlegare miljøundersøkingar. Anlegget fekk installert nytt reinseanlegg for oppsamling av slam i 2023, som vesentleg reduserer vårt utslepp til vatnet, og me ventar at tiltaket vil bidra til betra miljøtilstand i vatnet. I 2024 investerte me og i slamanlegg for eit av settefiskanlegga med utslepp til sjø.

Me har tru på at desse tiltaka vil verke positivt og er optimistiske med tanke på å nå målet vårt om 100 % god eller svært god tilstand. Samstundes må me erkjenne at dette har teke lenger tid enn planlagt, delvis grunna negative erfaringar med slamsamling frå opne anlegg, og delvis grunna mangel på nye lokalitetar for å avlasta dei eksisterande lokalitetane.

I 2024 oppfylte 92% av anlegga kravet, mot 91 % i 2023. Alle anlegga er underlagt kontroll av miljøvernavdelinga hjå Fiskeridirektoratet. Det vart ikkje nytta kopparbasert notimpregnering i 2024.

VILLAKS OG BIODIVERSITET

VILL LAKSEFISK OG BIOLOGISK MANGFALD

Vill laksefisk har vore her i Noreg sidan førre istid, og har sidan vore av stor betydning for oss menneske som har levd her. Atlantisk laks er den einaste ville arten av laks i Europa, og om lag 1/3 av populasjonen er i Noreg. Me er opptekne av å ta vare på vill laks og forsøker å ha minst mogleg negativ påverknad. Det er mange faktorar som påverkar den ville laksefisken, men når det gjeld oppdrett er det i hovudsak rømming av laks og spreing av lakselus frå oppdrettslaks til vill laksefisk, som er dei to viktigaste risikoane.

Rømt laks er ei utfordring fordi rømt fisk kan øydeleggje gyteplassar for vill laks og påverke den genetiske profilen til vill laks, medan lakselusa kan føre til auka dødelegheit for utvandrande vill laksesmolt. Frå 2021 er Atlantisk laks klassifisert som «nær trua» på den norske raudlista og frå 2023 er vill Atlantisk laks òg lista som «nær trua» på IUCN si raudliste.

I tillegg til påverknad på vill laksefisk og sjøaure, som er den viktigaste lokalt, kan me potensielt påverke andre artar i nærleiken av anlegga våre, f.eks. sjøfugl, villfisk og krepsdyr. Me har òg ei indirekte påverknad på biodiversitet gjennom råvarene til fôret laksen vår et kvar dag. Tilgang på nok marine råvarer frå berekraftige kjelder er ei av dei største utfordringane for akvakulturnæringa globalt.

Mål

Me har ein nullvisjon for rømming av fisk frå våre anlegg. I tillegg skal me bidra til og auka kunnskapsgrunnlaget om havbruksnæringa sin påverknad på vill laksefisk. Me har òg mål om å oppfylle dei strenge vilkåra for «grønt lys» på alle våre lokalitetar uavhengig av området sin trafikklysstatus. Me har mål om å ha under 0,1 kjønnsmodne holus per fisk på alle våre lokalitetar i perioden når den ville laksen og sjøauren vandrar ut og alle lokalitetar skal telle og rapportere lusetal kvar veke.

Retningslinjer

Me skal halde vår potensielle negative påverknad på andre artar på eit lågt og akseptabelt nivå.

Eide skal basere seg på føre-var prinsippet når det er usikkert om eit etablering har negativ påverknad på biodiversitet i området.

Ut ifrå føre-var prinsippet skal me òg søkje å minimere bruken av kjemikalie og legemiddel.

Me skal på sikt fase ut bruken av villfanga reinsefisk og å ikkje nytte kopparbasert notimpregnering.

Tiltak og handling

Risikovurdering og førebygging

Me arbeider systematisk med risikovurdering av operasjonar, opplæring og preventivt vedlikehald og ettersyn av utstyret vårt for å førebygge rømming. Alle våre anlegg følgjer gjeldande tekniske standardar.

I forkant av at eit akvakulturanlegg vert etablert vert det gjennomført omfattande undersøkingar og konsekvensutgreiingar for å sikre at ein ikkje etablerer anlegg i nærleiken av truga artar. Etter at anlegget er etablert vert det gjort jamlege undersøkingar, mellom anna ved prøvetaking på havbotnen under anlegga.

Eide har ikkje akvakulturanlegg i eller ved verna område. Me er heller ikkje kjent med at andre trua artar har viktige habitat nær våre anlegg. Det er fleire andre fiskeartar enn vill Atlantisk laks som er trua i fjordane og langs kysten i Noreg, mellom anna ål, brugde, skate, blålange og uer. Me er ikkje kjent med at lakseoppdrett har negativ påverknad på desse.

Det er òg ei rekkje andre artar enn fisk som er trua eller sårbare i vår region, inkludert både fuglar, pattedyr, koralldyr og krepsdyr. Fuglar kan verte tiltrekte av både fôr og fisk og det er risiko for at fugl kan setje seg fast og verte skada. Me nyttar fuglenett på alle anlegg for å beskytte både fisk og fugl og nyttar i tillegg andre tiltak slik som fuglelaser ved behov.

Overvåkingsprogram for vill laksefisk

Me er med på ei rekke ulike overvåkingsprogram for vill laksefisk og sjøaure for å bidra til å auka kunnskapsgrunnlaget om påverknaden frå oppdrett på vill laksefisk og om bestands-utvikling, vandringsmønster og prematur tilbakevandring av laks og sjøaure i vår region. Eit av desse, «SalmonTracking», observerer vandringsmønster og bestandsutvikling til vill laks og sjøaure gjennom bruk av mellom anna kamera, datachip og radiomerking, antenner i vassdrag og registreringsbøyer i fjord- og kystmiljø. Bestandsutviklinga og vandringsmønster vert overvaka i 10 elver i regionen, og prematur tilbakevandring i 40 elver. Både vill laks og sjøaure vert overvaka. I prosjektet deltek mellom anna UiB, UiS, UiT, NTNU, NMBU, Akvaplan Niva, Rådgivande Biologer, Inaq og Skandinavisk Naturovervaking.

RØMT LAKS

Eide KPI

0 (0)

RAUDLISTEARTAR PÅVERKA

GRI 13.3.5

1 (1) Atlantisk laks, nær trua

SERTIFISERTE MARINE RÅVARER

MarinTrust, MSC; ASC eller FIP

100%

MARINE RÅVARER I FØR

Art	Opphav
Anchovy	Pacific; Mediterranean
Blue Whiting	Atlantic
Boarfish	Atlantic
Capelin	Atlantic
Herring	Atlantic
Mackerel	Atlantic, Antarctic
Jack Mackerel	Atlantic
Menhaden	Atlantic
Norway pout	Atlantic
Sardine	Atlantic/Pacific/Indian
Sandeel	Atlantic
European sprat	Atlantic
Mixed whitefish trimmings	Atlantic

RAUDLISTEARTAR I REGIONEN

Kategori	Norsk rødliste	IUCN
Kritisk trua	6	7
Sterkt trua	24	9
Sårbar	34	15
Nær trua	46	24
Livskraftig	482	195

Beredskapsplanar

Me har beredskapsplanar for å minimere skadane av rømming dersom det oppstår. Då har me beredskapslager av gjenfangstnøter og avtalar med lokale fiskarar som skal syte for at me klarar å gjenfange så mange fiskar som mogeleg. Me er medlem av oppdrettsnæringa si samanslutning for utfisking av rømt oppdrettsfisk. Samanslutninga skal bidra til å redusere risikoen for genetisk påverknad frå akvakultur på ville bestandar av laksefisk ved å gjennomføre tiltak i elver der innslaget av rømt fisk er uakseptabelt høgt. Det skal vurderast tiltak der innslaget er meir enn 4% og det skal gjennomførast tiltak der innslaget er meir enn 10%.

Tiltak for å hindre spreiring av lakselus til vill laksefisk

Oppdrett av laks og aure medfører spreiring av lakselus og store mengder lakselus kan ha negativ innverknad på vill laks og sjøaure. Eit trafikklyssystem skal fungere som indikator for om påverknaden frå lakselus i oppdrettsanlegg på villfisk er akseptabel eller ikkje. Eide driv i to produksjonsområde (PO3 og PO4) som begge har fått raudt trafikklys av omsyn til vill laks. Me arbeider målretta for å halde lusemengda på eit lågt nivå av omsyn til vill laksefisk gjennom ein kombinasjon av ei rekke tiltak. Alt frå investering i større smolt og luseskjørt som førebyggjande tiltak, til bruk av reinsefisk, ikkje-medikamentell og medikamentell behandling.

Redusere bruk av reinsefisk

Eit viktig tiltak er å redusere bruken av villfanga reinsefisk, både av omsyn til dyrevelferd for reinsefisken, og av eit føre-var prinsipp av omsyn til potensiell negativ påverknad på ville bestandar av reinsefisk som for eksempel Berggylte. Me har fokus på å førebyggje mot lus gjennom satsing på lukka anlegg og har planar om å fase ut bruken av villfanga leppefisk.

Indirekte påverknad gjennom før

Laksen er frå naturen si side ein kjøttetande fisk og har derfor behov for ein del marine råvarer i føret, typisk som fiskeolje og fiskemjøl. Desse råvarene kjem delvis frå avskjer og biprodukt frå annan fiskeindustri, og delvis ved bruk av heil fisk som anten ikkje er eigna eller attraktiv for direkte humant konsum. Dei marine råvarene bidreg mellom anna med viktige omega-3 feittsyrer (EPA og DHA) som laksen treng. Me nyttar også algeolje i vårt før, som kjelde til Omega-3 og ein substitutt for fiskeolje. Produksjon av fiskemjøl og -olje frå heil vill fisk vil ha ein påverknad på dei ville fiskebestandane. For å minimere denne kjøper me føret vårt frå anerkjente internasjonale forleverandørar med gode rutinar for å sikre at råvarene er frå berekraftige fiskeri og anten er sertifiserte, eller på veg til å bli sertifiserte, av internasjonale standardar. Dei mest nytta er MarinTrust og MSC. FIP og MarinTrust IP er forbetningsprogram med mål om å sertifisere eit fiskeri. Forbetningsprogram er viktige for å bidra til at også utviklingsland med mindre regulerte fiskeri har ein realistisk veg for å kunne selje sine produkt på verdsmarknaden. Til tross for desse tiltaka er det inga tvil om at tilgang på nok marine råvarer frå berekraftige fiskeri er ei stor utfordring for all akvakultur, difor er det viktig med fokus på nye førråvarer.

Resultat og effektivitet

Me har ikkje hatt hendingar som har medført rømming av fisk i 2024. Me oppfylte òg dei strenge kriteria for berekraftig vekst uavhengig av tilstanden i området på heile 8 av til saman 11 av Eide sine sjølokalitetar. Det gjennomsnittlege nivået på vaksne holus på våre sjølokalitetar har i 2024 vore på nivå med dei føregåande åra. Ei utfordring er framleis at alle dagens metodar har sine bakdelar. Dei medikamentelle gjev resistens, medan dei ikkje-medikamentelle kan medføre stress og skade for fisken. Reinsefisk er naturens eigen avlusar, men det er vanskeleg å gje reinsefisken gode tilhøve i merden og det er lite kunnskap om konsekvensen av dagens fiske etter vill reinsefisk. Me har derfor tru på at samarbeid, og investering i ny teknologi er ein viktig del av løysinga.

PÅVERKNAD PÅ ØKOSYSTEM

ENDRING AV ØKOSYSTEM

Dette emnet dekker ulike typer påverknad på økosystem, inkludert innverknad på jordhelse gjennom jorderosjon, jordtap og reduksjon i jords fruktbarheit. Jordhelse er jordas evne til å fungere som eit levande økosystem og oppretthalde plante- og dyreproduksjon, fremje plante- og dyrehelse og oppretthalde eller forbetre vatn- og luftkvalitet. Nyare estimat tydar på at så mykje som 80 % av jordbruksarealet er påverka av moderat til alvorleg erosjon. Landbruksaktivitetar kan akselerere denne prosessen vesentleg ved å fjerne vegetasjonsdekke, handtere og komprimere jorda, vatning og overbeiting av husdyr.

Me kan ha ei indirekte påverknad gjennom val av fôrråvarer. Produksjon av fôr kan ha negativ påverknad på økosystem, for eksempel dersom område med skog, regnskog eller myr vært varig endra og omgjort til landbruksareal for å produsere plantebaserte fôrråvarer. Her har særleg produksjonen av soya i Brasil vore omdiskutert og det er viktig å sikre at bruk av soyaråvarer i laksefôr ikkje bidreg til avskoging. Det ligg òg innanfor vår kontroll å utgjere ei positiv endring, gjennom å bruke vår innkjøpsmakt til å endre måten me produserer på i dag, for eksempel ved å auke etterspurnaden etter nye fôrråvarer eller fôrråvarer dyrka i tråd med økologiske eller regenerative prinsipp.

Mål

Eide produserer fisk i sjøen og eig eller forvaltar ikkje areal med matjord. Me produserer heller ikkje eige fiskefôr. Me har likevel, gjennom at laksen vår et fiskefôr med plantebaserte ingrediensar, høve til å påverke forvaltninga av matjorda vår positivt gjennom våre innkjøpsrutinar for fôr. Me meiner at det trengs nye og meir berekraftige fôringrediensar og meir berekraftige produksjonsmetodar, både på land og i sjøen. Ein av våre ambisjonar er å bruke vår innkjøpspraksis for fôr for å fremje berekraftige produksjonsformer og fôringrediensar. I tillegg har me som mål å være med på å utvikle fôringrediensane for framtida og sørge for at desse er trygge, ikkje berre for forbrukaren, men òg for fisken vår.

Retningslinjer

Me skal ha ei ansvarleg tilnærming til kjøp av fôr og stille krav til våre fôrleverandørar om å ikkje bidra til avskoging og endring av nye landområde, særleg ikkje i sårbare land og viktige naturområde som for eksempel regnskog. Me skal ta sjølvstendige val for vårt fôr og gjere eigne undersøkingar og revisjonar ved behov.

Me har utarbeida eigen policy for fôrråvarer der me mellom anna stiller krav til sertifiserte marine råvarer og sertifisering av soya, samt stiller krav knytt til opphav.

Tiltak og handling

Risikovurdering og krav til leverandørar

Sjølv om laksen frå naturen si side er ein kjøttetar, må me òg nytte ein del plantebaserte råvarer i fôret. Dette skuldast at marine råvarer som fiskemjøl og –olje er avgrensa ressursar.

Ei viktig, men omstridt, plantebasert fôrråvare er soya. Bruk av soya har vore viktig for å redusere bruken av fiskemjøl, sidan soya, når den vært raffinert til soyaproteinkonsentrat (SPC), er ei svært god kjelde til protein. Soya er òg den mest effektive planteråvara me har med tanke på avling per dekar. Det er derimot to utfordringar med bruk av soya:

Den første utfordringa handlar om at mykje av soyaen som vert nytta til fiskefôr kjem frå Brasil, eit land som har hatt store utfordringar med avskoging i Amazonas i seinare tid. Sjølv om all soya til bruk i norsk laksefôr er sertifisert som avskogings-fri og GMO-fri (Proterra-sertifisering) så er det krevjande for eit selskap som Eide å sikre at me har gode nok rutinar på dette området, særleg i tider prega av politisk uro og ein uoversiktleg situasjon på bakken i Brasil. Me har difor vald å inntil vidare ikkje nytte soya frå Brasil i vårt fôr. Som alternativ nyttar me ei kombinasjon av Europeisk soya, Proterra-sertifisert soya, kveitegluten og fiskemjøl. Dette har ein ekstra kostnad for oss, men gjev ei ekstra trykkleik for at laks frå Eide ikkje på nokon måte bidreg til avskoging av regnskog.

Den andre utfordringa med soya er at dette er ei planteråvare med mange antinæringsstoff som kan være vanskeleg å fordøye for laksen. Det er ei av årsakene til at det heller vært nytta soyaproteinkonsentrat, og ei av årsakene til at me gjennom våre FoU-prosjekt mellom anna forskar på bruk av fermentert soya for å gjere råvara betre for fisken.

CO₂-utslepp frå endring av landområde

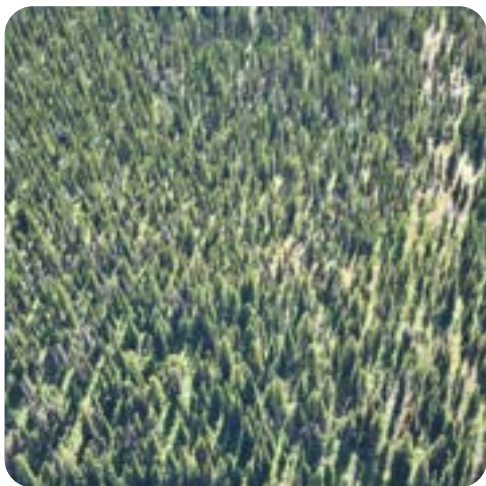
Me tek omsyn til endring av økosystem når me lagar våre klimarekneskap. All endring av areal frå for eksempel skog, myr eller regnskog til jordbruksareal medfører at det vært frigitt CO₂ til atmosfæren. Dette eingongsutsleppet som skuldast arealendringa krev me at vært inkludert i klimaavtrykket til fôret som våre fôrleverandørar rapporterer til oss. Normalt vert desse eingongsutsleppa fordelte over ein periode på 20 år etter at arealet vart endra. Dette kan du lese meir om i vårt klimarekneskap, eller i avsnittet om karbonavtrykk i denne rapporten.

Kveitegluten produsert med regenerative dyrkingsprinsipp er ei god erstatning for soya

Tilbakeførte våtmarksområde i Seneca Meadows i USA.

Skogkonservering i Canada gjennom prosjektet Darkwoods.

Prosjekter for bevaring og tilbakeføring av økosystem

Me støttar ulike prosjekt som skal både redusere CO₂-utelepp og tilbakeføre økosystem. Me har mellom anna støtta prosjektet Seneca Meadows i USA som tilbakefører våtmarksområde og produserer rein elektrisitet frå metangass som elles ville vorte frigitt til atmosfæren gjennom lekkasje frå avfallsdeponi. Me støtta òg skogprosjektet Darkwoods i Canada for å bidra til å bevare kritiske økosystem og hindre utslepp av CO₂ frå avskoging.

Me trur at verda må endre måten me produserer maten vår på, særleg det intensive industrielle landbruket, som òg produserer råvarer til vårt fôr. Derfor er me òg pilotkunde for eit prosjekt med regenerativt jordbruk i Storbritannia. Dette bidreg òg positivt til økosystema i området, særleg for insekt og pollinatorar. Du kan lese meir om dette prosjektet under avsnittet om jordhelse.

Pilotprosjekt for regenerativt jordbruk

Me har òg delteke i eit pilotprosjekt med regenerativt jordbruk som dekkjer ei rekkje landbruksmetodar, der nokre av dei overlappar med økologisk landbruk, medan nokre går langt utover desse. Hovudmålet er å minimere jordforstyrningar, oppretthalde levande røter, eit kontinuerleg jorddekke og å auke biologisk mangfald både over og under bakken. Å nytte denne praksisen bidreg òg til å forbetre andre viktige problem i tillegg til jordhelse, for eksempel biologisk mangfald på garden, bevare ferskvatn og reduserte klimagassutslepp.

- Redusere pløying av jorda - frå konvensjonell pløying til minimal eller inga pløying kan bevare og auke organisk materiale på jordoverflata som inneheldt karbon, og bevare god jordstruktur – spesielt redusere komprimering av jord som kan auke vassavrenninga frå åkeren.
- Dekkvekstar, planta etter haustinga og fjerna før vårplantinga, kan gje ei rekkje fordelar. Avhengig av plantane som vert dyrka, kan nitrogen og organisk materiale tilførast jorda. Dei bidreg òg til å oppretthalde jorddekke og levande røter i jorda gjennom året.
- Redusere bruk av gjødsel - Nitrogengjødsel vert tilført rutinemessig i tradisjonelt industrielt jordbruk for å auke avlinga, men å produsere det er ein energikrevjande prosess, og dersom gjødsel vert tilført ovanfrå kan det brytast ned til lystgass som er ein kraftig drivhusgass.
- Nyttige insekt-/pollinatorstriper er landstrimlar som er sådd med ei blanding av plantar for å støtte insekta sitt biologiske mangfald i store jordbruksområde. Blandinga vert vald for å støtte nyttige insekt som pollinatorar og rovinsekt som kontrollerer skadedyrarter i eit integrert system for skadedyrhandtering. Stripene kan òg bidra til å redusere erosjon og avrenning, samt gje eit lite bidrag til lagring av organisk karbon i jorda.
- Samvekstar vert dyrka i åkeren saman med hovudavlinga for å hjelpe til med å forsvare seg mot skadedyr, samt for å tilføre jorda nitrogen eller forbetre jordstrukturen, avhengig av arten som vert planta. Nokre artar bidreg til å skremme vekk skadedyr eller tiltrekkje seg rovinsekt som igjen beskyttar hovudavlinga.

SERTIFISERT SOYA

Europe Soy eller Proterra

100%

**SOYA FRÅ BRASIL ELLER
AMAZONAS-REGIONEN**

0 (0)

Økologisk produksjon

Sjølv om hovuddelen av føringrediensane i økologisk laksefôr kjem frå marine kjelder, er det framleis ein betydeleg del plantebaserte ingrediensar. Ved å produsere økologisk laks på fleire av anlegga våre bidreg me til å auke etterspurnaden etter økologiske ingrediensar sidan det berre er økologisk produserte avlingar som kan brukast i føret til vår økologiske laks. Avlingar som vert dyrka økologisk kan ikkje nytte kjemiske eller syntetisk produserte plantevernmidlar eller kunstgjødsel. Økologisk drift er basert på fire prinsipp:

- Helseprinsippet - Økologisk landbruk skal oppretthalde og fremje helsa til jord, plantar, dyr, menneske og planeten som ei udeleg eining.
- Økologiprinsippet - Økologisk landbruk skal byggje på levende økosystem og kretslop, arbeide med dei, etterlikne- og bidra til å oppretthalde dei.
- Rettferdsprinsippet - Økologisk landbruk skal byggje på relasjonar som sikrar rettferd for vårt felles miljø og mogelegheiter for utfalding av liv.
- Omsorgsprinsippet - Økologisk landbruk skal forvaltast i tråd med føre-var prinsippet for å beskytte helse og velvære til dagens- og framtidens folk.

Resultat og effektivitet

Me nytta ingen soya frå Brasil i våre fôr i 2024. I 2024 kjøpte Eide fôr med kveitegluten produsert med regenerativ praksis frå pilotbønder i Storbritannia. Gluten frå kveite er ei god proteinkjelde som kan erstatte mellom anna soyaproteinkonsentrat i fôrdietten. Pilotprosjektet dekkja i overkant av 1500 hektar med land, og produserte rundt 8 200 tonn kveite.

I tillegg til å bidra til betre jordhelse og auka etterspurnad etter avlingar dyrka med bruk av regenerative prinsipp, fekk me gjennom prosjektet i tillegg redusert våre scope 3 (indirekte) klimagassutslepp frå fôr i 2024.

Både økologisk dyrka avlingar og avlingar dyrka ved bruk av regenerative prinsipp har framleis ei høgare kostnad samanlikna med konvensjonelt, industrielt landbruk.

Hundvika Aust i Nordfjord er ein av lokalitetane der me produserer økologisk laks sertifisert av Debio etter EU si økologiforskrift.

SIRKULÆR BIOØKONOMI

SIRKULÆR BIOØKONOMI OG AVFALL

Det er ei stor global utfordring at menneska brukar meir ressursar enn det me har på sikt. Større grad av sirkulærøkonomi er derfor naudsynt. Dette handlar både om å redusere forbruk og svinn, auke levetida på utstyr gjennom reparasjonar og gjenbruk og om å sikre forsvarleg avfalls-handtering. Dette er viktig for oss.

I havbruk vert det generert store mengder organiske biprodukt, frå slam og fôrrestar til sløyesvinn, blod og død fisk. Det er viktig å unngå at dette ender opp som avfall eller forureinar miljøet. Samtidig ligg det store positive gevinstar i å sikre at desse ressursane vert nytta til beste mogelege formål for samfunnet. Det er òg mindre mengder avfall frå mellom anna, tauverk og fôrslangar som det er viktig å ha fokus på, då det kan føre til utslepp av mikroplast til havet som igjen kan føre til negativ påverknad på økosystema. Nedstrøms i verdikjeda er det avfall frå emballasje og matsvinn som er hovudutfordringa. Avfall og sirkulærøkonomi er tett knytt saman og krev ei heilskapleg tilnærming, både i materialkrinslaupet òg i det biologiske krinslaupet. Sirkulær bioøkonomi handlar om å korleis me handterer alle dei biologiske, eller organiske stoffa i krinslaupet. Det kan være snakk om fôrrestar eller død fisk i produksjonen, utslepp av næringsstoff, eller slakteavskjer og blod, frå slakteriet.

Mål

Me har som mål at heile fisken skal nyttast. Samtidig skal me unngå at ressursar kjem på avvege gjennom å sørge for å ikkje bruke meir enn me må og gjenbruka der me kan. Me har fokus på å redusere dødelegheita, samt auke oppsamlinga av slam frå fiskeavføring og fôrrestar frå anlegga.

Retningslinjer

Alt avfall skal handterast av godkjente returbedrifter og i samband med regelverk og beste praksis.

Alle anlegg skal arbeide for å minimere avfall og auke sorterings- og resirkuleringsgrada av levert avfall.

Lokalt skal me arbeide for å kjempe mot utfordringa med mikroplast i havet og bidra til å halde strendene reine.

Tiltak og handling

Me skil mellom avfall, biprodukt, utslepp og matsvinn. Biprodukt er produkt som kunne vorte avfall dersom me ikkje hadde nytta det og inngår som ein del av vår sirkulærstrategi og er dekkja av dette emnet, men inngår ikkje i rapportert mengd avfall. Utslepp av for eksempel næringsstoff og slam inngår i tråd med GRI 306 ikkje i dette emnet, men er eit viktig område og er omtalt i avsnittet om vatn og utslepp.

I produksjon av laks har me generelt lite avfall, og ein stor del av avfallet me har frå våre anlegg vært resirkulert. Avfallet omfattar mellom anna brukte nøter, tau og fôrslangar, samt ei mindre mengd restavfall og farleg avfall som malingsrestar og brukte smøreoljer. Ved utskifting av merdanlegg, flåtar eller fartøy kan dette føre til avfall for eksempel i form av skrapmetall. Me nyttar eksterne tredjepartar for handtering av avfallet. Me hentar inn årleg rapportering frå leverandørane for å følgje opp mengde og type avfall levert, korleis det vært handtert og at handteringa skjer i tråd med regelverket.

Me har gode rutinar for reparasjon og vedlikehald for å forlenge levetida på utstyr. Utstyr som nøter og merdar vert returnert og resirkulert etter avslutta levetid. Me nyttar slitesterke, antistatiske fôrslangar av høg kvalitet, for å betre tilhøva for dei tilsette og unngå utslepp av mikroplast frå innvendig slitasje av slangane. Brukte fôrslangar vert returnerte og resirkulert til nye produkt. Når me skiftar ut gamle anlegg, fôrflåtar eller båtar vil dette bidra til avfall, men både stål, aluminium og PE-plast er 100% resirkulerbart.

Me støttar organisasjonar som arbeider for å kjempe mot plast i havet og deltek jamleg på strandryddeaksjonar med utstyr og personell.

Visste du at lakseskinn kan brukast til alt frå klokkeireimer og belter til sårheling og snacks?

Laksehovud er ypperleg til å lage fiskekraft og supper!

Avskjær frå filletering er supert som laksetartar, i pokebowls eller til lakseburgere

Hovudprodukt

Hovudproduktet vårt, laks og aure, blir ete av menneske verda rundt. Laks har eit svært høgt filetutbytte som sikrar at ein stor del av fisken faktisk kan gå til høgverdig humant konsum.

Biprodukt av laks

100% av fisken me produserer vert nytta og det vert laga ei rekke spanande biprodukt frå dei ulike delane.

Avskjær frå filletering kan bli til gode lakseburgere, medan trimming av feittranda langs buken er svært ettertrakta til sushi i mange marknader.

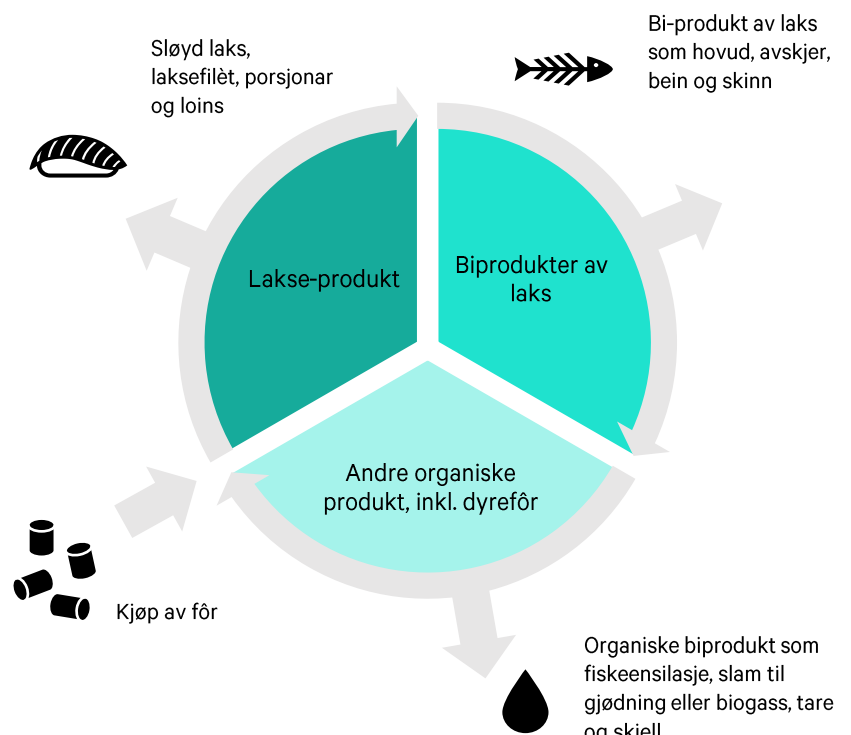
Når ein lagar skinnfrie laksefiletar får ein òg lakseskinnet som eit biprodukt. Her finst det selskap som spesialiserer seg på å lage produkt av lakseskinn, og alt frå sunne laksechips til klokkeireimer og belte kan lagast av lakseskinnet.

Andre delar som laksehovud og ryggbein kan gå både til humant konsum og til dyrefôr. Blod og innvollar vèrt foredla til lakseolje som er ei verdifull råvare i fôr til andre husdyr enn laks (animalske biprodukt kategori 3) og går slik tilbake i fôrsyklelen og det biologiske kretsloopet.

Andre organiske produkt

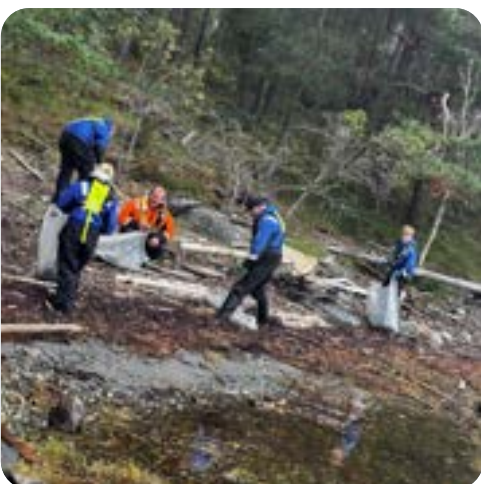
All død fisk frå produksjonsfasen vert ensilert og levert for bruk, normalt til anten pelsdyrfôr, biogass, biodrivstoff eller kompost (animalske biprodukt kategori 2).

Me har begynt å samle opp slam som vil bli nytta til biogass og gjødsel, samt starte småskala FoU-produksjon av blåskjel produsert på oppløyste næringssalt frå laksen. Blåskjel kan for eksempel foredlast til blåskjelmjøl som òg kan inngå i fôr til laks.

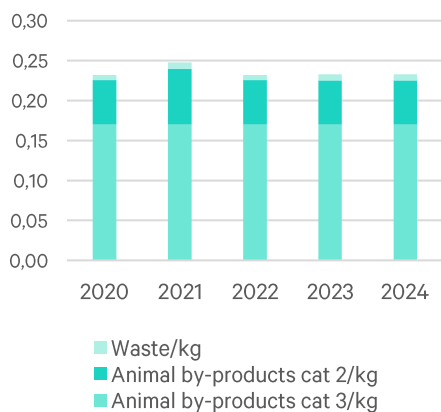

Brukte fiskegarn fungerer supert til gjenbruk som nett i fotballmål!

Tilsette i Eide deltek òg i år på rydding av strender i nærrområda våre.

Biprodukt og avfall per kg slakta

Resultat og effektivitet

Alt avfallet er handtert av godkjente returbedrifter i tråd med gjeldande lover og forskrifter for avfallshandtering. Det same gjeldt handtering av animalske biprodukt.

Eide har i 2024 delteke på lokale strandryddeaksjonar, blant desse ryddeaksjonen Rein Hardangerfjord 2024, der Eide stiller med både mannskap og fartøy, samt med finansiering av forskingsprosjektet som er leia av stiftinga Framtidshavet har som mål å utvikle ein strategi for rydding av marin forsøpling i fjordsystem over heile verda.

Me har framleis ein veg å gå når det gjeld sorteringsgrad på avfallet me leverer, og det er forbetningspotensial med tanke på å alltid leite etter beste mogelege bruk av ressursane. Retursystema for gjenvinning og retur i Noreg er generelt gode og det er lett tilgjengelege løysingar for resirkulering.

Mengda av både avfall og biprodukt har vore stabile dei siste åra. Animalske biprodukt i kategori 3 kjem frå sløyesvinnet som alltid utgjer om lag 15-17% av den levande vekta til laksen. Animalske biprodukt i kategori 2 er ensilasje frå død fisk og mengda her er redusert i tråd med at dødelegheita i produksjonen har gått ned. Mengde levert avfall er stabilt og utgjer ein liten del samanlikna med ensilasje og biprodukt. Sidan avfallsmengda er låg vil den naturleg kunne variere mykje frå år til år, mellom anna i samband med utskifting av merdar, flåtar eller fartøy.

I takt med at me kjem til å auke oppsamling av slam frå produksjonen vil mengde levert avfall og biprodukt truleg auke i åra som kjem. Dette skuldast at slammet i dag er rapportert som «utslepp til sjø» og ikkje som avfall eller biprodukt. Me vonar at dette slammet på sikt vil verte ein viktig ressurs og eit kommersielt produkt.

Avfall generert i tonn

Avfall etter art (GRI 306-3)	Avfall generert	Til gjenbruk/ resirkulering	Til avfalls- handtering
Ikkje farleg avfall	323	306	18
Farleg avfall	3	0	3
Total mengd avfall	326	306	21
Avfall etter handtering (GRI 306-4, 306-5)	Internt	Eksternt	Totalt
Gjenbruk	0	0	0
Resirkulering	0	285	285
Forbrenning utan energigjenvinning (inkl. farleg avfall)	0	18	18
Forbrenning med energigjenvinning	0	0	0
Deponi	0	3	3
Kompostering	0	20	20
Total mengd handtert	0	326	326

SOSIALE FORHOLD

Tal på tilsette

186

Kvinner (%)

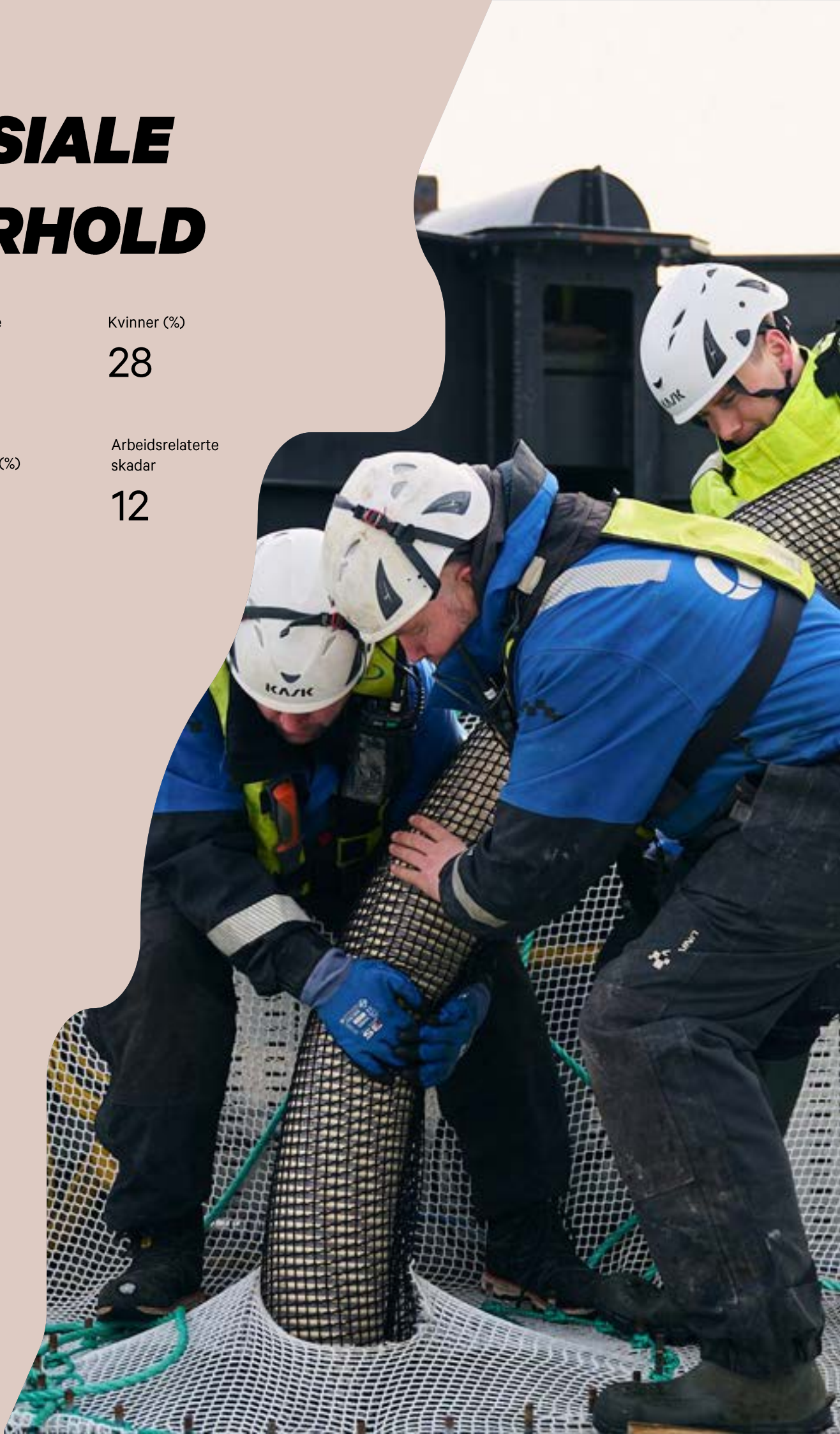
28

Sjukefråvær (%)

3,3

Arbeidsrelaterte
skadar

12

VÅRE TILSETTE

GØY-FAKTOR

EIDE KPI

4,3 (4,4)

KVINNEDEL (%)

GRI 405-1

28 (24)

AVDEKKA TILFELLE AV DISKRIMINERING

GRI 406-1

1 (0)

Trivsel

Ein trygg arbeidsplass er òg ein arbeidsplass der ein trivst og føler seg sett og inkludert. For å oppnå dette trur me at det er viktig at me har det gøy saman. Nettopp viktigheita av å ha det gøy saman er noko me er opptekne av og som me måler årleg i vår medarbeidarundersøking (skala frå 1-5, der 5 er beste score). I forrige medarbeidarundersøking scora me 4,3 på denne KPI-en, mot målet vårt på 4,0.

Mangfald og likestilling

Eide diskriminerer ikkje, korkje basert på kjønn, hudfarge, religion eller seksuell legning. Me har fokus på likestilling og mangfald i tilsetjing av lærlingar og i rekrutteringsføremål. Det er ikkje avdekka tilfelle av diskriminering i 2024.

Konsernet har stort mangfald på arbeidsplassen, med tilsette frå tretten ulike nasjonar. I tillegg til våre norske tilsette, som utgjer fleirtalet av dei tilsette, har me tilsette frå Sverige, Danmark, Tyskland, Latvia, Litauen, Nederland, Italia, Ukraina, Pakistan, Somalia, Sri Lanka og Malaysia! Dei tilsette er i all hovudsak busett i nærmiljøa der me driv verksemda vår. Alle våre tilsette er busette i og arbeidar i Noreg, med unntak av ein tilsett som er busett og arbeider i Italia.

Me hadde ved utgangen av året 186 tilsette, av desse er 145 fast tilsette og 41 midlertidig tilsette. Dette er ei betydeleg auke frå 128 tilsette i 2023 og skuldast i hovudsak tilsetjingar knytt til teknologisatsinga i Watermoon og til det nye slakteriet i Brandasund. 151 personar har fulltidsstilling og 35 personar har deltidsstilling. Av dei 35 midlertidig tilsette inngår lærlingar, traineear, skuleelevar, PhD-studentar og vikarar. Det aller meste av våre aktivitetar vert utførte av våre eigne tilsette og me har ikkje store sesongvariasjonar i arbeidet. I samband med ferieavvikling for våre tilsette og i samband med enkelte arbeidsoperasjonar nyttar me oss av sommarhjelpar og ringevikarar. I talet på midlertidig tilsette inngår ni ringevikarar og ekstrahjelparar som har vore aktive i 2024.

52 av våre tilsette er kvinner og kvinneandelen i konsernet er på 28 % av alle tilsette (24 % i 2023). Sjølv om me framleis har få kvinner i forhold til menn er me glade for at kvinnedelen har auka betydeleg frå 16 % i 2021. Styrets leiar i konsernet er kvinne.

Arbeidarar som ikkje er tilsette

I tillegg til dei som er tilsette ved årsslutt har me òg andre arbeidarar som i perioder utfører arbeid på våre lokasjonar og under våre HMS-reglar eller under vår kontroll.

Ekstrahjelpar og ringevikarar som ikkje er tilsette ved årsslutt utfører enkle arbeidsoppgåver ved våre produksjonslokasjonar, særleg i samhand med ferieavvikling og ved behov for ekstra bemanning i samband med arbeidsoperasjonar. Lærlingar, traineer og PhD-kandidatar som er tilsett ved årsslutt er inkluderte i tala for tilsette og er kategoriserte som midlertidige tilsette. Lærlingar utfører ulike oppgåver innanfor sitt fagområde ved våre lokasjonar, under opplæring frå erfarne tilsette. Me har i 2024 hatt en person som har status som «self-employed», som har arbeida på ulike prosjekt i administrasjonen.

I samband med bygging av vår nye teknologi Watermoon®, har me hatt ansvar for tilsette hjå underleverandørar mellom anna i samband med samanstilling og installasjon. Desse er i slike tilfelle underlagt våre HMS-reglar og arbeidsprosedyrar. I produksjonen nyttar me underleverandørar til å utføre enkelte operasjonar ved våre anlegg. Dette gjeld mellom anna serviceteam som har ansvar for spyling av nøter. Desse er i slike tilfelle underlagt våre HMS-reglar og arbeidsprosedyrar.

LØNSSKILNAD MENN OG KVINNER (%)

GRI 405-2

9

Omfanget av arbeidarar som ikkje er tilsette er generelt lågt og utgjør ein liten del samanlikna med tal på tilsette og samla timar arbeida. Omfanget er òg stabilt gjennom året. Samanlikna med tidlegare år er omfanget noko auka grunna bruk av underleverandørar knytt til bygging av vår nye Watermoon®-teknologi. Me har ikkje presise tal på arbeidarar som ikkje er tilsette, men me estimerer dette til om lag 40 årsverk totalt.

LØNSSKILNAD HØGASTE INDIVID MOT MEDIAN

GRI 2-21 a

3.4x

Lønnspolitikk og -forskjellar

Gjennomsnittleg lønnsnivå for alle kvinner i bedrifta var på 91 % av lønnsnivået for alle menn (gjennomsnitt blant alle faste heiltidstilsette for alle stillingskategoriar). Hovudårsaka til forskjellen i gjennomsnittleg løn er at me har ein låg kvinnedel i leiinga samanlikna med kvinnedelen i resten av konsernet. For alle hovudgruppene av stillingskategoriar er det små eller ingen forskjellar. Slakterimedarbeider (102%), driftsoperatør (97%), driftsleiar (100%), kokk/servitør (101%).

SKILNAD I LØNSJUSTERING HØGSTE INDIVID MOT MEDIAN (%)

GRI 2-21 b

16

Lønna til den tilsette i konsernet med høgast samla godtgjersle var på 3,4x medianløna. Samla lønsjustering i prosent i 2024 for den tilsette med høgast løn var på 21% mot justering i medianløn på om lag 5%. Årsaka skuldast ei naudsynt justering av lønnsnivå for øvste leiing i tråd med at konsernet var hatt stor vekst med tilhøyrande auke i kompleksitet og ansvar for øvste leiing. Styret vurderer leiarløna i Eide for å være marknadsmessig og rimeleg.

Årlege lønsjusteringar vert fastsett av dagleg leiar i samråd med styret og leiinga. Konsernet nyttar i all hovudsak fast og timesbasert løn, og har i svært liten grad variabel løn, heller ikkje blant våre leiarar. Alle dei fast tilsette har same bonusordning og pensjonsordning og årleg bonus vært fastsett ved skjønnsbasert på årets resultat i konsernet. Styret tek omsyn til både finansielle og ikkje finansielle resultat slik som sosiale og miljømessige resultat.

Det føreligg ikkje avtalar om signeringsbonusar, sluttvederlag, tilbakebetaling, aksjeopsjonar, lån eller liknande for medlemmar av styret eller leiinga.

Dei tilsette ved slakteriet vårt er omfatta av tariffavtale. Andre tilsette er ikkje omfatta av kollektive tariffavtalar, men me følger og baserer oss på Havbruksoverenskomsten mellom NHO og LO med omsyn til både arbeidstidsreglar og kompensasjon. Me er òg underlagt reglane i den norske Arbeidsmiljølova, samt tilsyn frå Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet.

Tal på tilsette	Heiltid	Deltid	Totalt	
Kvinner		41	11	52
Menn		110	24	134
Totalt		151	35	186
	Fast tilsette	Midlertidig tilsette	Vikarar	Totalt
Kvinner	38	12	2	52
Menn	107	20	7	134
Totalt	145	32	9	186

EIN TRYGG Plass Å ARBEIDA

HMS

Havbruk er eit yrke med mange risikofaktorar for både folk og fisk, og det er derfor ekstra viktig med HMS. HMS er svært viktig både for oss i Eide og våre tilsette, men òg eit viktig tema for våre eksterne interessentar. Det vesentlege emnet gjeld risiko for arbeidsrelaterte skadar. Det er ikkje identifisert nokre særskilte risikoar knytt til arbeidsrelatert sjukdom utover det som er vanleg.

Det er viktig å ha respekt for naturen og for havet. Arbeid på sjøen i vêr og vind inneber risiko og i verste fall risiko for drukning. Det finst eksempel i bransjen på dødsulukker og andre alvorlege ulukker knytt til havari, grunnstøyting brann, eksplosjonar eller fall over bord. Det er først og fremst risikoen for slike alvorlege ulukker som gjer at HMS er eit vesentleg rapporteringsemne for oss og det er desse tiltaka beskrive i emnet primært er retta mot.

Det er òg andre HMS-risikoar knytt til arbeid i havbruk. I samband med arbeidsoperasjonar ved Eide sine anlegg vert det nytta utstyr som mellom anna kran, nokk og vinsj, og det er risiko for at eigne tilsette, eller andre som arbeidar på anlegga kan verte utsette på skadar.

Dei vanlegaste skadane og uhella er mindre alvorlege kutt- og klemskadar, samt fallulukker.

Mål

Folka som jobbar i Eide er rygrada vår og heltane i historia om Eide. Dei tilsette er opptekne av fisken, kvarandre og verdien av trygge arbeidsplassar. Det skal vere trygt å gå på jobb i Eide og alle skal komme trygt heim. I praksis betyr dette at me set sikkerheita til våre tilsette først, og at me investerer i kompetanse og utvikling slik at me kan oppretthalde arbeidsplassar i distrikta òg for neste generasjon.

Retningslinjer

Eide skal vera ein trygg og forsvarleg arbeidsplass. Me er forplikta til å vedlikehalda ein produktiv arbeidsplass, og i samarbeid med tilsette minimere risikoen for skade og eksponering for helseisikoar.

Eide er forplikta til å kontinuerleg vurdere risiko, følgje opp hendingar og implementere nødvendige tiltak knytt til HMS.

Alle tilsette som arbeidar på sjøen skal ha tilgang på sikringsradio med vass-sensor tilkopla døgnbemanna alarmsentral. Denne skal alltid nyttast ved åleinearbeid eller ved risikofylte operasjonar.

Alle tilsette skal ha tilgang på riktig verneutstyr, og verneutstyret skal nyttast. Ein skal alltid nytte redningsvest eller flytedress om bord i båt.

Alle tilsette skal få nødvendig opplæring, og utstyr som båt, vinsj, nokk og kran skal ikkje nyttast utan at opplæring er dokumentert og nødvendige kurs og sertifikat er bestått.

Alle som utfører arbeid på eit Eide-anlegg skal følgje Eide sine HMS-rutinar.

Tiltak og handling

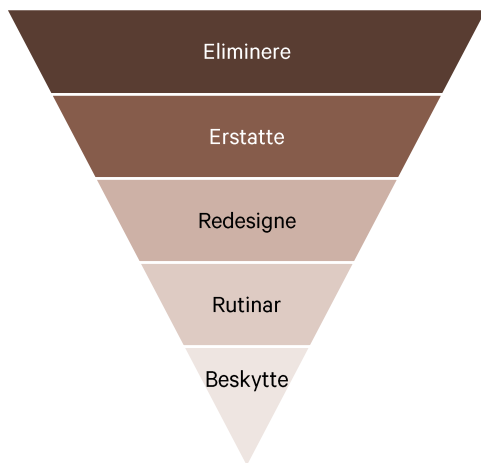
HMS-styringssystem

Eide har implementert et omfattende og integrert kvalitets- og HMS-system for å ivareta arbeidsmiljø og sikkerheit. Dette systemet er tilgjengeleg for alle tilsette via både web og mobilapplikasjon og omfattar essensielle moduler som dokumenthandtering, avviksrapportering, utstyrsoversikt, prosess-styring, risikovurdering, sjekklister og kompetansestyring. Systemet sikrar at alle arbeidsrelaterte aktivitetar, frå daglege rutinar til spesielle prosjekt, vert utførte i tråd med både interne standardar og eksterne krav. Viktige lovpålagte krav som systemet dekker inkluderer Internkontrollforskrifta og Akvakulturdriftsforskrifta, og det sikrar at alle tilsette, inkludert midlertidige og innleigde arbeidarar, er inkludert og beskytta under desse retningslinjene. Alle underleverandørar som arbeidar på våre anlegg pliktar å setja seg inn i og følgje våre HMS-reglar, herunder å rapportere avvik og skadar direkte til oss. Det viktig for oss at alle tilsette er aktive deltakarar inn i systemet. Systemet er underlagt jamlege tilsyn og revisjonar, både internt og eksternt, mellom anna i samband med årleg Global GAP-revisjon. HMS-styringssystemet gjeld for hele Eide-konsernet, og er utforma for å fremje ei sikkerheitskultur prega av kontinuerleg forbetring og proaktiv risikohandtering. Systemet legg vekt på å dokumentere og arkivere viktige data som gjennomførte sjekklister, kompetansebevis, revisjonsdokumentasjon og informasjon knytt til avvikshandtering.

Det er risiko i alt me gjer, derfor er det avgjerande at me har gode rutinar for risikovurdering.

Olav Tveitnes
Kvalitetssjef i Eide

Kontrollhierarkiet vert nytta i risikovurderinga. Mange av farane i havbruk kan ikkje fjernast fullstendig. Arbeidet handlar derfor ofte om å designe gode prosessar, med rutinar, sjekklister, opplæring og øving. Akseptabel restrisiko vert handtert med eigna verneutstyr.

Heilskapleg risikostyring

Eide har som visjon å setje standarden for framtidens havbruk. Dette gjeld også for internkontroll og risikostyring. Me har komplekse aktivitetar som inneheld mange forskjellige risikomoment. Dette være seg HMS, rømming av fisk, fiskevelferd, utslepp til ytre miljø, omdømme osv. Eide har eit omfattande system for risikovurdering og risikostyring. Dette inkluderer rutinar for å identifisere og vurdere arbeidsrelaterte farar gjennom kontinuerlege og grundige vurderingar som dekkjer både rutinemessige og ekstraordinære situasjonar. For å sikre effektivitet og pålitelegheit i desse prosessane, legg me stor vekt på kompetanseutvikling hjå våre medarbeidarar og nyttar avanserte metodar og teknologiar.

Me erkjenner viktigheita av arbeidarane sin deltaking og bidrag i desse prosessane. Difor har me etablert klare retningslinjer og trygge kanalar for rapportering av farar og potensielle risikoar på arbeidsplassen, og me garanterer at ingen arbeidarar vil møte represaliar for å rapportere slike tilhøve. Vidare har våre tilsette rett til å trekke seg frå arbeidssituasjonar dei meiner er farlege, utan frykt for negative konsekvensar. Dei tilsette er og beskytta mot represaliar gjennom Arbeidsmiljølova.

Ved arbeidsrelaterte hendingar gjennomfører me detaljerte undersøkings-prosessar utforma for å identifisere årsaker og potensielle farar, og for å vurdere risiko knytt til hendingane. Basert på funna i desse undersøkingane, tek me i bruk kontrollhierarkiet for å fastsetje effektive korrigerande tiltak. Gjennom denne prosessen sikrar me ikkje berre effektiv handtering av spesifikke hendingar, men òg kontinuerleg forbetring og styrking av vårt HMS-styringssystem.

Verneombod

Me har eigne verneombod for kvar region som me har jamlege vernerundar saman med. Me har òg månadleg møte mellom leiinga og verneomboda der me tek opp saker som omhandlar HMS. Dette er eit viktig forum for å få til ein konstruktiv dialog mellom verneomboda og leiinga. Verneomboda skal i vareta den tilsette sine interesser i saker som angår arbeidsmiljøet og sjå til at verksemda og arbeidet er innretta slik at omsynet til HMS er sikra. Verneomboda har mellom anna rett til å straks stoppe farleg arbeid dersom hen vurderer at det er naudsynt for å avverje fare for liv eller helse.

Opplæring i HMS

Våre tilsette gjennomfører førstehjelpskurs, kurs i rømmingssikring og kurs i bruk av sikringsradio. I tillegg deltek dei i beredskapsøvingar, MOB-øvingar og HMS-gjennomgangar ute på lokasjon. Våre verneombod gjennomfører i tillegg eit utvida obligatorisk HMS-kurs. Kompetansestyring vert gjennomført via ei eiga kompetansematrise slik at me til ei kvar tid har kontroll på kompetansen i selskapet. Naudsynt informasjon om HMS er lett tilgjengeleg for alle tilsette i kvalitetssystemet gjennom vår HMS-handbok.

Helsefremmande initiativ

Alle tilsette er dekkja av offentlege helsetenester i Norge, som tilbyr høgkvalitets tenester for heile befolkninga. Alle tilsette er òg dekkja av lovpålagt yrkesskadeforsikring. Utover dette er faste tilsette dekkja av ei ekstra helseforsikring, samt utvida yrkesskade- og ulykkesforsikring. Alle våre tilsette har tilbod om kiropraktorbehandling for å førebyggje belastningsskadar. Deltaking er frivillig, gratis og gjennomførast i arbeidstida. Me har ei sterkt fokus på å ha det kjekt i lag og har tradisjon for å samlast i lag til sommarfest og julebord.

Bedriftshelseteneste

Selskapa i konsernet er tilknytt bedriftshelseteneste som òg rådgjev i saker som omhandlar HMS. Alle våre faste tilsette får tilbod om fri årleg helsesjekk og bedriftshelsetenesta gjennomfører i tillegg ein årleg statusrapport knytt til yrkesfagleg helse. Her vert mellom anna eksponering mot støv, kjemikalier, vibrasjon, støy og fysisk belastning kartlagt. Målet med helsekontrollen er å gje tilsette status på eiga helse og tidleg varsel eller førebygging av alvorleg sjukdom. Dei tilsette har anledning til å gjennomføre undersøkinga i si arbeidstid, og arbeidsgjevar sender ut innkalling og informasjon om helseundersøkinga årleg. Resultata frå helseundersøkingane er konfidensielle mellom lege og tilsett, men me mottek aggregerte data.

Resultat og effektivitet av tiltak

Me har i 2024 ikkje hatt nokon registrerte arbeidsrelaterte sjukdommar, dødsfall eller yrkesskadar med varige eller alvorlege skadar. Me hadde heller ingen slike tilfelle i 2023. Me har hatt 13 arbeidsrelaterte skadar i 2024, mot 5 i 2023. Dette utgjør 10 tilfelle per 200 000 timar arbeida, mot 4 per 200 000 timar i 2023. Av skadane gjaldt 12 eigne tilsette og ein skade med innleigd personell eller underleverandørar i 2023. Alle skadar og hendingar vert følgt opp og behandla i vårt HMS-styringssystem for å identifisere nye risikoar og iverksette tiltak for å sikre at me tek lærdom av hendinga og reduserer risikoen for liknande hendingar i framtida. Sjukefråværet i 2024 var på 3,3%, ei lita auke frå 3,0% i 2023. Endringar er innanfor normale fluktusjonar og me har ikkje identifisert nokon spesifikke årsaker.

I år (i fjor)	Eigne tilsette	Ikkje-tilsette	Totalt
Arbeidsrelatert sjukdom	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Arbeidsrelaterte skadar	12 (4)	1 (1)	13 (5)
Skader per 200 000 timer	10 (4)	10 (4)*	10 (4)
Timer arbeida	250 000	20 000*	270 000
Sjukefråvær	3,3% (3,0)		

*Me har ikkje data på totale timar arbeida av ikkje-tilsette. Me antar at skadefrekvensen på våre anlegg er lik, uavhengig av om det er ein eigen tilsett eller ikkje.

SAMFUNNSANSVAR

LOKALSAMFUNN OG SOSIAL AKSEPT

Me er avhengige av aksept og støtte frå lokalsamfunna der me driv for å sikre vår «licence to operate». Sidan våre anlegg ligg i våre felles fjordar og me difor driv på det me på godt norsk kallar allmenningen er dette særleg viktig for oss og er difor eit vesentleg emne.

Det er ikkje sårbare minoritetar eller folkegrupper i lokalsamfunna der me driv og me har ikkje identifisert negativ påverknad av betydning på lokalsamfunnet. Me kan likevel ikkje utelukka mindre negative påverknader i periodar frå eksempelvis støy, lys eller lukt. Drifta vår kan òg ha negativ påverknad på miljøet og økosystema nær anlegga, dette er omtala i andre emne i rapporten.

Etter vårt syn har me i all hovudsak ei positiv påverknad på lokalsamfunna gjennom at me bidreg med matproduksjon og sjølvforsyning, arbeidsplassar, beredskap på sjøen, betra infrastruktur langs kysten, skatte- og eksportinntekter, «lys i husa» og bidrag til lokale lag, foreningar og aktivitetar.

Det er desto viktigare at me har god dialog og kommunikasjon med lokalsamfunna for å sikre at folk i våre nærmiljø forstår verksemda vår, både dei positive og negative sidene ved drifta.

Mål

Vårt mål er å ha ein open og god dialog med lokalsamfunna der me driv. Me er stolte av verksemda vår, og ynskjer gjerne å vise fram til samfunnet kva me driv med, samtidig som me er opne om dei utfordringane me har.

Me ønsker òg å bidra konstruktivt til debatten på eit nasjonalt nivå, både ved å ha ei klar stemme og ved å kunne nytte vårt visningssenter Salmon Eye som møteplass og debattforum.

Retningslinjer

Me skal bidra til å skape og bevare gode møteplassar og levande bygder i områda der me driv, mellom anna gjennom å delta aktivt i lokalsamfunnet, nytte oss av lokalt næringsliv og tilsetje lokale arbeidarar og lærlingar.

Me skal bidra til open og konstruktiv dialog med både naboar, myndigheiter og andre, basert på fakta og forskning.

Tiltak og handling

Lokalt næringsliv

Anlegga våre ligg stort sett ute i distrikta og me er avhengige av støtte og aksept, tilgang på høgt kvalifisert personell og servicebedrifter frå desse bygdene. Sterke bygdesamfunn treng òg eit aktivt lokalt næringsliv. Tilgang på lokale bedrifter med høg kompetanse og kort reiseveg og responstid til anlegga våre er viktig for oss. Eide handlar derfor bevisst mykje av det verksemda treng frå lokale og regionale aktørar. Både nøter, merdar, båtar, arbeidsklede, dykke- og ROV tenester og fraktetenester vert leverte av lokale selskap i regionen.

Lokalt tilsette og fokus på læreplassar

Sidan anlegga våre ligg ute i distrikta og me er avhengige av tilgang på høgt kvalifisert personell frå desse områda fokuserer me på å bidra til utdanning. Eide er ein viktig arbeidsgivar i mange lokalsamfunn og er godkjend læreverksemd både i akvakulturfaget og automasjonsfaget. Me har til ei kvar tid om lag seks lærlingar blant våre tilsette. Verksemda har og eit tett samarbeid med Fusa Vidaregåande skule. Eide driftar for tida Vestland Fylkeskommune sitt undervisningsløyve (VL-BJ-0010). Dette innber tett dialog med Fusa VGS, lærarar, elevar, lærlingar og TAF-lærlingar.

Sponsing av lokale lag og foreningar

Lokale aktivitetar og tiltak er ein viktig del av samfunnet vårt, og alle bygdesamfunn er avhengige av gode møteplassar for å vera attraktive stader å bu og arbeide. I Eide står særleg idrettsmentaliteten og konkurranseinstinktet sterkt. Me er difor stolt sponsor av ei rekkje lokale idrettslag og kulturtilbod i nærområda der me driv verksemda vår. Vinteridrett generelt og skiskyting spesielt har ein spesiell plass i Hålandsdalen og i Eide familien. Difor er me òg stolt sponsor for lokale skiskyttaralient som Martin og Guro Femsteinevik.

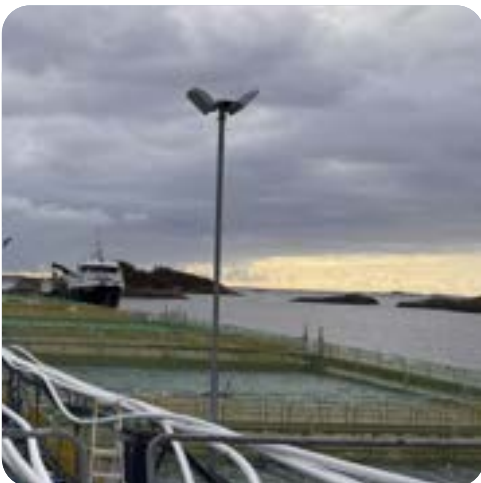
Me skal bidra til å skape og bevare gode møteplassar og levande bygder i områda der me driv verksemda vår.

Vidar Hjartnes
Samfunnskontakt

Anlegget på Bakjestranda vart utvida i 2023 og bidrog då med ekstra midlar til Bremanger kommune.

Anlegget på Lyngholmene vart klarert i 2024 og vil gje ei ekstra utbetaling til Solund kommune i 2025.

Økonomiske bidrag til samfunnet

Eide si verksemd nyttar våre felles fjordar for deler av produksjonen. Til gjengjeld bidreg verksemda med store innbetalningar av skattar og avgifter både til den norske staten, til fylket og til kommunane. Noko av dette er i form av vanlege skattar og avgifter som gjeld for alle selskap, slik som selskapsskatt og arbeidsgjevaravgift, medan det er òg ei rekkje særavgifter på næringa som i større eller mindre grad er meint å kompensere for bruken av felles ressursar og areal.

Eide betalar årleg eigedomsskatt på verdien av sjøanlegga til kommunane. Dei fleste kommunane har ein sats på 0,7% av verdien årleg. I 2024 utgjorde dette om lag 0,5 millionar kroner.

Eide betaler i tillegg ei produksjonsavgift per kg laks produsert. Satsen for 2024 var på 93,5 øre per kg slakta målt i sløyd vekt og utgjorde for Eide sitt produksjonsvolum om lag 15 millionar kroner. Produksjonsavgifta går inn i Havbruksfondet som igjen vert fordelt til havbrukskommunane etter produksjonskapasitet.

Eide er òg omfatta av grunnrenteskatteregimet på den delen av verdiskapinga som skjer i sjøfasen og på kommersielle oppdrettsløyve. Satsen på denne skatten er 25% og kjem i tillegg til den ordinære selskapsskatten på 22%. Inntektene frå grunnrenteskatten går til staten.

Mykje av fisken me produserer går til eksport. Når me eksporterer fisken betaler me eksportavgift som igjen består av ei forskingsavgift på 0,3% av eksportverdien og ei marknadsavgift på 0,3% av eksportverdien. Desse avgiftene går til staten og vert nytta til å finansiere forskning og felles marknadsarbeid for å promotere norsk sjømat.

Når ein skal auke produksjonen må oppdrettarar kjøpe ekstra kapasitet frå staten på auksjon. Dette sikrar at mest mogeleg av verdiane kjem samfunnet til gode og kan nyttast til gode føremål i kommunane som har stilt areal til rådighet for havbruk. Innbetalingane frå auksjon av løyve vert òg innbetalt til Havbruksfondet og betalt ut til havbrukskommunane etter produksjonskapasitet. Eide Fjordbruk har dei siste fire åra betalt over 100 millionar kroner til staten for auke av kapasiteten.

I 2024 fekk kommunane der me har våre sjøanlegg, utbetalt til saman 201 millionar kroner i ordinær utbetaling frå Havbruksfondet. Av dette er 38 millionar kroner knytt til Eide sine anlegg. Kommunane som har sett av nye areal eller auka kapasiteten på eksisterande areal, får annakvart år ei ekstra tildeling for dette. I 2023 fekk Eide auka kapasitet på lokasjonar i Bremanger og Kvinnherad kommune, noko som gav desse to kommunane ei ekstrapåbetaling frå Havbruksfondet. I tillegg gjekk 9 millionar kroner til Vestland Fylkeskommune slik at samla utbetaling til kommunar og fylke frå fondet i 2024 knytt til Eide sine anlegg var på 47 millionar kroner.

Alle Eide sine aksjonærar er busette i Noreg og skattar til Noreg. Difor betalar dei òg årleg formuesskatt på verdien av selskapet med ein del til kommunen der aksjonærane er busett og ein del til staten. Formuesskatten er ein særskatt som straffar norsk eigarskap, men den har ei viktig rolle for omfordeling i den norske samfunnsmodellen der dei som tener mest og skal bidra mest. For å kunne betale formuesskatten må våre eigarar først ta ut utbytte frå selskapet som i tillegg vert skattlagt med 38% utbytteskatt til staten.

I tillegg til desse bidraga direkte frå Eide sine selskap og eigarar bidreg alle Eide sine tilsette med skatteinntekter på løna dei får frå oss, alle våre kundar som kjøper laks i butikken bidreg med meirverdiavgift og alle våre leverandørar bidreg med ringverknadar lokalt som ofte er minst like store som bidraga frå sjølve havbruksnæringa. Lokale elektrofirma, tømrarar, verft og mekaniske bedrifter og mange andre er viktige leverandørar til både Eide og næringa.

El-båten Malm ligg klar ved kaien.
Foto: Tobias Torjusen

Eit monument for berekraftig matproduksjon.
Foto: Håkon Settemsdal

Velkommen inn under overflata!
Foto: Salmon Eye AS

Kunnskap og formidling

Me er sikre på at ei av løysingane for å produsere nok mat til framtidige generasjonar ligg i havet, men me ser òg at dagens oppdrettsnæring har utfordringar som me må være opne om, snakke saman om, og deretter løyse.

Debatten om havbruksnæringa sin påverknad på miljøet rundt anlegga og på vill laksefisk og andre artar, er stadig i mediebilete. I det siste har fokuset på fiskevelferda til oppdrettslaksen òg auka kraftig. I tillegg til den lokale påverknaden næringa vår har, vert den globale miljø- og klimadebatten, med fokus på både dramatiske endringar og berekraftig matproduksjon, òg stadig meir aktuell. Debatten er kompleks, den følger politiske skiljelinjer, er i nokre tilfelle prega av populisme, ideologiske og økonomiske preferansar og interesser. Faktabasert kunnskap brynast mot myter, syensing og feilinformasjon.

Eide vil med sitt visningsanlegg Salmon Eye i Rosendal i Kvinnherad bidra til faktabasert kunnskap, og setje lokale utfordringar, løysingar og innovasjonar i eit globalt perspektiv, med særleg fokus på dei miljømessige sidene av havbruket. Senteret skal vera fagleg uavhengig av Eide og skal bidra til å styrke kunnskapen om akvakultur hjå publikum. Den faglege uavhengigheta sikrar me ved at det faglege innhaldet vert kvalitetssikra av ei faggruppe med uavhengige ekspertar.

I faggruppa inngår:

- Friede Andersen
- Jostein Bakke
- Konrad Sekkingstad
- Kenneth Bruvik
- Linda Nøstbakken
- Øystein Skaala

Frå kaien i Rosendal tek dei besøkjande plass i dei heilelektriske båtane Malm og Melder, som fraktar ein lydløst gjennom vatnet på den korte turen ut til Salmon Eye utanfor Snilstveitøy.

Salmon Eye skal med sin unike design vera eit ikon og samtidig by på ei spennande og lærerik oppleving for dei som besøkjer senteret. Eit monument for berekraftig matproduksjon i sjø.

Her skal dei besøkjande både lære, delta aktivt og få anledning til å kome med sine idéar til korleis me saman kan gjere matproduksjon i sjø endå meir berekraftig. Målet med alt som skal skje på Salmon Eye er å inspirere, utdanne og forbetre. Du kan lese meir på www.salmoneye.no

Resultat og effektivitet

Det er vanskeleg å vurdere effektivitet og resultat av tiltak knytt til omdømme og samfunnsaksept og me har ikkje nokon eigna KPI på dette området. Vår vurdering er at sjølv om næringa sitt omdømme er svekka dei siste åra, blant anna som følgje av negativ mediemerksemd knytt til lus, skatt og dødelegheit, så har Eide eit godt omdømme. Me opplever i all hovudsak god dialog med både naboar, kommunar og organisasjonar i områda der me driv, og at mange er klar over dei positive ringverknadane verksemda har. Me forsøker òg å minimere påverknad på lokalsamfunnet og har mellom anna redusert støy betydeleg gjennom investering i landstraum som har fjerna støy frå dieselaggregat. Me håpar og trur òg at tiltak slik som visningscenteret Salmon Eye bidreg positivt til kunnskap, samarbeid og debattklima.

TRYGG OG SUNN SJØMAT

MATTRYGGLEIK

Mattryggleik er avgjerande for oss og våre kundar skal alltid kunne stole på at fisken me produserer er både trygg, sunn og smakar godt. Som ein matprodusent vil mattryggleik alltid være eit viktig emne. Me har ikkje identifisert nokre særskilte risikoar eller negative hendingar hjå oss, men det finst ibuande risiko knytt til konsum av mat og særleg rå fisk som det er viktig å ta på alvor og ha strenge kontrollrutinar for. Særleg sårbare grupper som born, sjuke eller eldre kan verte alvorleg sjuke dersom maten ikkje er trygg. Av potensielle risikoar er mellom anna (a) risiko for framandstoff over tillatne grenseverdier, (b) risiko for bakteriar, som Listeria, for eksempel grunna dårleg hygiene på slakteri eller foredlingsanlegg, og (c) redusert kvalitet og haldbarheit grunna brot i kjølekjeda under transport eller lagring. Det er òg mange positive effektar, mellom anna positive helseeffektar knytt til konsum av fisk og sjømat generelt, og feit fisk som laks spesielt.

I dette emnet vil me ha ei brei tilnærming og dekke våre tiltak for å sikre at fisken me produserer alltid er trygg, inneheldt minst moglege miljøgifter og mest moglege helsefremmande ingrediensar som Omega-3 og viktige vitamin. Me vil òg dekke rutinar knytt til hygiene og sporing for å sikre at fisken heldt same høge kvalitet heilt fram til kunden.

GLOBAL GAP SERTIFISERTE ANLEGG

GRI 13.10.4

100% av anlegga

NEGATIVE HENDINGAR OG TILBAKETREKTE PRODUKT

GRI 416-2, GRI 13.10.5

0 (0)

Mål

Fisken me leverer skal alltid være trygg å eta. Det skal folk kunne være trygge på. I tillegg har me eit mål om å produsere fisk som er endå sunnare og betre for helsa enn vanleg laks, eksempelvis ved å ha høgare innhald av marine Omega-3 fettstoffer og lågare innhald av framandstoff.

Retningslinjer

Me har policy for mattryggleik som skal sikre at me leverer trygge produkt gjennom alle ledd, frå smolt til ferdig pakka laks og aure. Policyen gjeld for alle tilsette i Eide og inneheld overordna retningslinjer for mattryggleik. Me skal levere laks og aure som oppfyller lovar, sikkerheitskriterier og kvalitetskriterier, identifisera risikoar og effektivt kontrollere risikoane. Gjennom å nytta prinsippa i HACCP-metoden (fareanalyse og kritiske kontrollpunkt) skal me sikra at alle helsefarar som utgjør ein risiko for mattryggleiken er kjent, forebygga, eliminert eller redusert til eit akseptabelt nivå. Me overvakar og validerer, har eit prøvetakingsprogram med analysemetodar som følgjer nasjonal lovgiving, og gjennomfører jamlege testar av prosedyrar knytt til mattryggleik. Policyen stadfester òg at me skal jobbe for god kultur for mattryggleik i heile organisasjonen, inkludert god opplæring og kunnskapsdeling, og at me skal følgje opp leverandørar for å sikre at dei etterlev våre krav og retningslinjer.

Tiltak og handling

Produksjonsanlegg (matfisk og smolt)

Alle våre anlegg er sertifisert av en uavhengig tredjepart etter Global GAP-standarden. Mattryggleik er eit av seks hovudfelt dekkja under Global GAP-sertifiseringa og bygger mellom anna på HACCP-metodikken for å analysere risiko og etablere kritiske kontrollpunkt. Sertifiseringa omfattar til dømes overvaking av reststoff, hygiene og avfallshandtering, og strenge rutinar for sporing av råvarer og produkt.

Mattryggleik er ein viktig del av vår risikostyring og kvalitetskontroll. Me har implementert eigne retningslinjer for å sikre trygge råvarer og produkt i vårt kvalitetsstyringssystem. Ved eventuelle avvik gjennomfører me årsaksanalyse og implementerer ekstra rutinar og tiltak ved behov.

Slakteri

Alle anlegga som slaktar fisk frå Eide har òg eigne uavhengige tredjeparts-sertifiseringar knytt til mattryggleik, som BRC, for å ivareta, avdekkje og førebygge risikoar knytt til produksjon av mat. Me leverer berre fisk til godkjente prosess- og foredlingsanlegg underlagt strenge kontrollar av det norske mattilsynet.

I slutten av året opna vårt eget slakteri på Brandasund. For å sikre mattryggleiken her har me blant anna ein eigen biotryggleiksplan og plan for mikrobiologiske analysar.

Biotryggleiksplanen forklarar korleis me kan hindre inntak av smitte til anlegget, oppformering og spreing av smitte internt i anlegget, samt unngå spreing av smitte til andre anlegg og miljøet rundt. Konkrete tiltak inkluderer besøkslogg og hygieneregler for persontrafikk, prosedyrar knytt til mottak av fisk, sjekkliste for vask og desinfeksjon av utstyr og båtar før dei kjem inn på anlegget, samt prosedyrar for avfallshandtering, dødfiskhandtering og reinsing av avløpsvatn.

Dokumenta for mikrobiologisk prøvetaking og analyser har som føremål å overvake produksjonsmiljø og produktkvalitet for å unngå bakteriar og sikre trygg mat. Dei inneheld detaljerte retningslinjer knytt til daglege produktprøver, linjeprøver frå utstyr og miljø, og prøver av vatn, samt haldbarheitstestar. Det er tydelege rutinar for handtering og varsling ved overskriding av grenseverdier. Mattilsynet kjem òg jamleg på kontrollar og bidreg til å sikre at fisken ikkje inneheld framandstoff som miljøgifter og medisinrestar.

Eide sitt eige pakkeri på Brandasund på Bømlo opna i desember 2024

På pakkeriet vert fisken først bedøvd før den vert avliva, sløyvd og pakka i kassar.

Fisken vert sortert etter storleik og kvalitet og plassert i kassar med is før transporten

Positive helseeffektar frå konsum av laks

Det norske Helsedirektoratet anbefaler i dag å ete fisk til middag to til tre gonger per veke, og at minimum eit av desse måltida er feit fisk som for eksempel laks eller aure. Laks og aure er ei lettfordøyeleg proteinkjelde. Den er rik på omega-3-fettsyrer, protein og feittløyselege vitamin som vitamin D, selen, vitamin B12, vitamin A, jod og antioksidantar. Norsk laks og aure er i tillegg naturleg fri for Anisakis (på norsk «kveis» eller rundorm), noko som gjer at det er ein av få fiskar som kan etast rå utan å måtte frysast eller varmebehandlast først.

Oppdrettslaks inneheld noko mindre Omega-3 enn vill laksefisk på grunn av planteingrediensar i fôret, men er framleis ei særskild god kjelde til Omega-3. Til gjengjeld gjer dei same ingrediensane at oppdrettslaks inneheld mindre miljøgift enn ein tilsvarande vill fisk, sidan miljøgift i all hovudsak kjem frå dei marine ingrediensane som vert akkumulerte i villfisken når dei et annan villfisk.

I vårt fôr nyttar me no fiskeolje som er reinsa for miljøgift (dioksinar), noko som gjer at vår fisk kan få meir marine råvarer i dietten som igjen gjer meir Omega-3, utan at den inneheld meir miljøgift. Ja takk, begge deler!

Når du et laks og aure frå Eide kan du i tillegg være trygg på at fisken aldri har vore behandla med antibiotika, tilsett hormon eller genmodifiserte ingrediensar, noko som er viktig for våre kundar.

Resultat og effektivitet av tiltak

Me har ikkje hatt nokon negative hendingar av betydning knytt til mattryggleik det siste året, og ingen av våre produkt har vorte tilbakekald. Me har heller ikkje registrert brot med regelverk knytt til mattryggleik som har ført til verken bøter eller åtvaringar for oss.

VÅR FISK OG VÅRE PRODUKT

Me har produsert kvalitetsfisk sidan 1970. Årleg produserer me om lag 70 millionar laksemiddagar. Samspel mellom eigarskap, ansvar og drift har alltid vore viktig for Eide og dette er grunnlaget for nærleiken bedrifta har til produktet sitt og lokalsamfunnet rundt. Me vil vera med på å forma morgondagens havbruk på ein best mogleg måte, slik at komande generasjonar både kan hausta og eta sunn kvalitetsfisk frå Eide.

All fisken me produserer er Global GAP sertifisert, noko som mellom anna inneber strenge krav til sporing og mattryggleik. Me produserer òg økologisk laks, sertifisert etter EU sin økologistandard av Debio. Kvardagen vår er eit kontinuerleg arbeid for betre kvalitet. Det handlar om å ha fagleg flinke og lokalt forankra tilsette som alle har same mål: Å produsera laksefisk av høgaste kvalitet. All fisken vår har òg eit høgt innhald av Omega-3 og er sjølvstøtt produsert utan verken antibiotika, tilsette hormon eller GMO-råvarer.

Den økologiske laksen vår er klekka i vårt eige klekkjeri ved Skogseidvatnet. Her vert den tatt godt vare på av Frøydis og dei andre tilsette ved klekkeriet. Etter eit opphald i eit av Eide Smolt sine tre økologisk drifta settefiskanlegg er fisken klar for sjøen. Då står røktarteamet vårt klar til å ta i mot den ved eit av våre økologisk sertifiserte sjøanlegg, der den får ekstra god plass og eige økologisk fôr.

Fjordaren vår produserer me i Osterfjorden. Osterfjorden har spesielt gode forhold for produksjon av aure, og har i mange år vert heimstad for aureproduksjonen vår. Her får den godt stell hjå driftsleiar Stein Inge og teamet hans.

I tillegg til økologisk laks og aure kan Eide òg tilby laks produsert i lukka anlegg med Watermoon-teknologi. Laksen i Watermoon vert skjerma frå lakselus og slepp difor å utsetjast for stress i samband med behandlingar mot lus. I Watermoon samlar me i tillegg opp avføringa frå fisken og gjenbrukar denne i biogassproduksjon.

RESTAURANT IRIS

FN har estimert at det er behov for minst 50% meir mat innan 2050. Samtidig er det slik at me i dag kastar store delar av maten me produserer. 71% av jordas overflate er hav, men berre 2% av kaloriane me et kjem frå havet. Her ligg ei enorm utfordring, og mogelegheit.

For å mette ei stadig veksande befolkning trengs det difor meir mat, men mykje av dagens landbruk er under aukande press. Dei villfanga marine råvarene er det òg avgrensa tilgang på. Etter vårt syn er det difor heilt avgjerande at me satsar på havbruket for å sikre nok mat i framtida. Samtidig har havbruk òg sine egne utfordringar som må løysast, mellom anna med parasittar som lakselus, sjukdommar, rømming og utslepp av næringssalt. Det er viktig for oss og for våre interessentar at me bidreg til å løyse desse utfordringane slik at akvakulturnæringa kan realisere sitt fulle potensial.

Der visningssenteret på Salmon Eye tek for seg den faglege og vitskapelege sida av desse problemstillingane, tek restauranten Iris i bruk andre sansar og verkemiddel og inviterer sine gjestar med på ei unik reise. Ein ekspedisjon gjennom norsk natur med fokus på utfordringar og mogelegheiter knytt til matproduksjon, kultur, smak og opplevingar.

Konseptet Iris handlar om innovasjon, mot og nytenking og smeltar saman Eide sin visjon om å sette standarden for framtidas havbruk, med teamet på Iris sitt mål om å skape unike smaksopplevingar frå lokale og til tider uventa råvarer.

Noreg er ein stor havbruksnasjon, men me lagar for det meste laks. Globalt sett utgjer derimot laks ei svært liten del av akvakulturproduksjonen. Det er eigentleg berre fantasien som set grenser for kva me kan produsere i havet. Alt frå tang og tare, til skjell, sjøpølser og kråkeballar kan produserast berekraftig med akvakultur! Alt handlar om at me må lære oss å dyrka havet på same måte som me gjennom tusenvis av år har lært oss å dyrke landjorda.

Gjennom Iris vil me vise fram breidda av det norske fjordar har å by på, utfordre gjestane til å utforske nye smakar og råvarer og slik bidra til å få folk til å ete meir mat frå havet i framtida.

At utsikta over Rosendals-Alpane kombinert med den unike arkitekturen til Salmon Eye og plasseringa midt i Hardangerfjorden i seg sjølv er ei unik oppleving håpar me bidreg til å gjere eit besøk her til ei endå meir minnerik og inspirerende oppleving!

Foto: Salmon Eye AS

STYRING OG KONTROLL

Døde (%)

7

Antibiotika (kg)

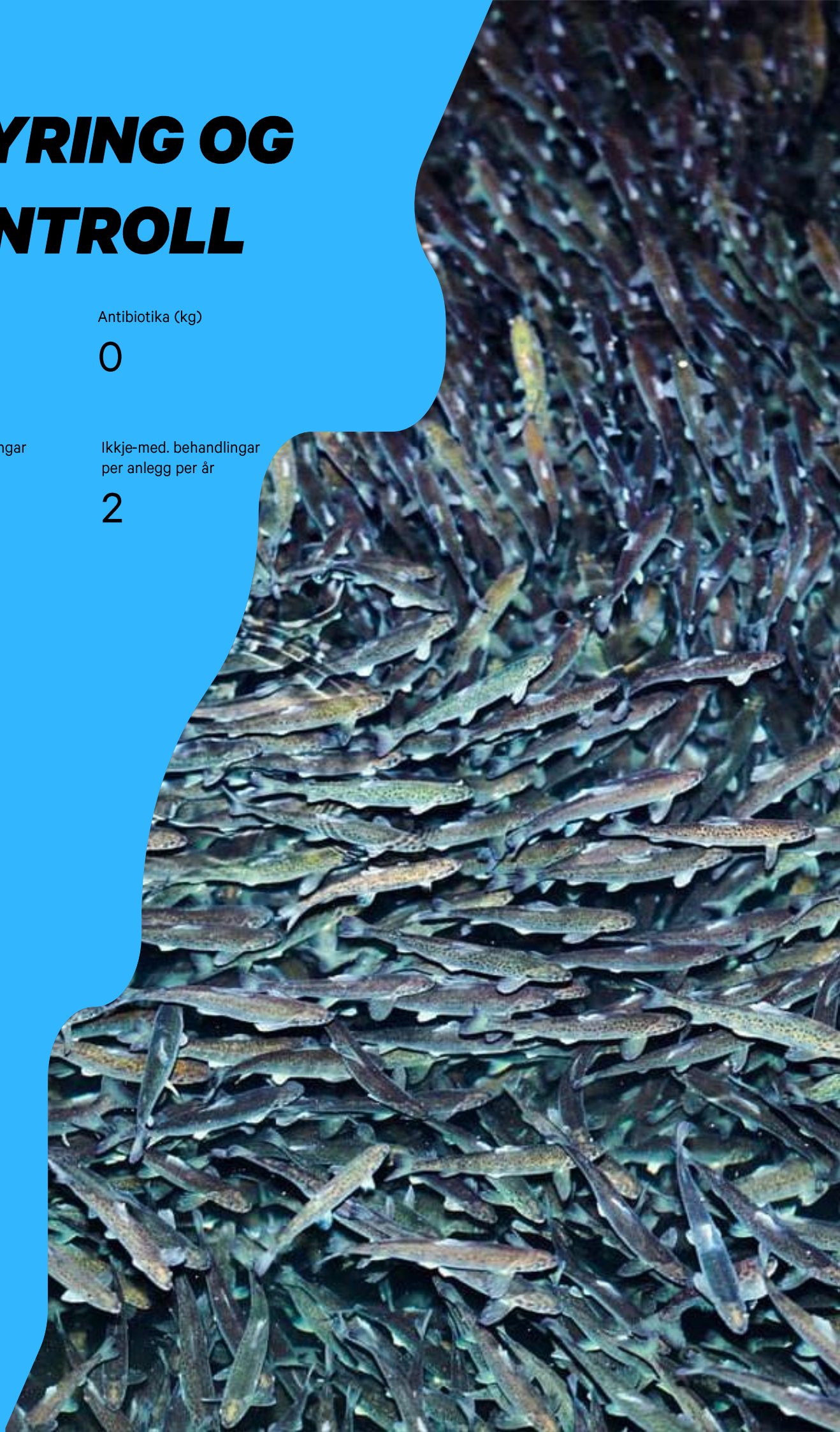
0

Med. behandlingar
per syklus

1

Ikkje-med. behandlingar
per anlegg per år

2

GOD FORRETNINGSSKIKK

GOD FORRETNINGSSKIKK

Emnet god forretningsskikk handlar kort fortalt om å følgje reglane som gjeld for arbeidslivet og næringslivet, som å unngå korrupsjon og anna arbeidslivs-kriminalitet, både internt i konsernet, og i verdikjeda vår. Det handlar òg, slik me ser det, om å verne om den norske samfunnsmodellen med eit samfunn bygd på tillit til kvarandre og til myndigheitene. På eit litt djupare plan handlar god forretningsskikk om det moralske kompasset som leiar vår åtfærd og våre avgjerder, både i det daglege og når me står overfor etiske dilemma. Det er essensielt for eit føretak sin langsiktige suksess, og avgjerande for å oppretthalde tillit og integritet, og for å sikre positivt engasjement med tilsette, kundar, investorar og samfunn.

Konsekvensane av å neglisjere forretningsetikk er djuptgåande, og strekkjer seg frå finansielle straffar, operasjonelle forstyringar til alvorleg omdømmeskade. Uetisk åtfærd kan svekke tilliten frå interessentar og redusere kundeloyaliteten. Det kan òg raskt føre til manglande etterleving av lover og reglar, noko som resulterer i juridiske utfordringar og finansielle tap, både for selskapet og andre involverte.

Det er vårt ønske at me i Eide saman skal sette standarden innanfor dette området, ved å ha høg integritet og fremje tillit og positive bidrag til samfunnet, miljøet og fiskevelferda.

AVDEKKA TILFELLE AV KORRUPSJON GRI 205-3

0 (0)

Mål

Som ei familiebedrift med generasjonsperspektiv er det utruleg viktig med god forretningsskikk. Alt me gjer skal me gjere i tråd med våre verdier og det skal tole dagens lys.

Retningslinjer

Me anerkjenner og respekterer dei grunnleggande menneskerettane.

Me har nulltoleranse for all økonomisk kriminalitet som kvitvasking, underslag, utpressing, prissamarbeid, korrupsjon og bedrageri.

Me skal følgje reglane som gjeld i arbeidslivet og me støttar og anerkjenner arbeidaren sin fagforeiningsfridom, religionsfridom og yringsfridom, samt retten til ei anstendig løn å leve av.

Me har nulltoleranse for alle former for barnearbeid og tvangsarbeid.

Me forventar at alle våre samarbeidspartnarar, leverandørar og underleverandørar òg etterlev desse prinsippa.

Tiltak og handling

Me er ei lita og oversiktleg bedrift og fokuserer mest på å skape og bevare gode haldningar og relasjonar bygd på gjensidig tillit. Pålitelegheit er ein av våre kjerneverdier og me skal vere til å stole på. Me forventar det same frå våre leverandørar, kundar, samarbeidspartnarar og tilsette og skal stille tydelege krav.

I tillegg til våre kjerneverdier har me implementert rutinar som skal redusere mogelegheitene for brot på våre verdier. Dette sikrar me mellom anna gjennom tett involvering frå eigar til røktar og god arbeidsdeling mellom merdane og kontoret, òg med vår eksterne regnskapsførar og revisor.

Gode ordningar og arbeidsvilkår for dei tilsette skal òg bidra til å redusere sjansen for at nokon skal trenge eller føle seg pressa til å bryte lover eller interne retningslinjer.

Me har gjennomført risikovurdering for brot på grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsvilkår i eigen verksemd og verdikjeda, i tråd med krava i åpenhetslova. I vår erklæring om åpenhetslova, som er tilgjengeleg seinare i denne rapporten og på våre nettsider, kan ein lese meir om vårt arbeid med aktsemdsvurderingar og tiltaka me har gjennomført i 2024. Blant anna har me utarbeida ei policy for innkjøp og oppdatert våre etiske retningslinjer.

Me har òg gjennomført ei innleiande og overordna risikovurdering knytt til risiko for korrupsjon. Denne viser ingen vesentlege risikoar, men syner at risikoen er høgast for tilsette som arbeidar innan sal, innkjøp og forretningsutvikling, samt for våre leiarar. Me har ikkje gjennomført spesifikk opplæring i anti-korrupsjonsarbeid blant våre tilsette, men har gitt rettleiing til dei tilsette som er utsett for høgast risiko.

Me har utarbeida etiske retningslinjer som òg omfattar område knytt til god forretningsskikk, herunder anti-korrupsjon. Desse er kommunisert og tilgjengeleggjort for alle våre tilsette gjennom vårt internkontroll- og kvalitetssystem.

Me har utarbeida eigne etiske retningslinjer for våre kundar og leverandørar der område innan god forretningsskikk er omfatta. Desse er tilgjengeleggjort på våre nettsider.

Resultat og effektivitet

Me har ikkje avdekkja tilfelle av eller mistanke om korrupsjon eller annan økonomisk kriminalitet i 2024 verken internt i Eide-konsernet eller hjå våre leverandørar.

FISKEHELDE OG -VELFERD

FISKEVELFERD

Fiskehelse og fiskevelferd er to ulike omgrep som heng tett saman. God fiskehelse handlar om førebygging og handtering av fiskesjukdommar, medan god fiskevelferd handlar om trivsel og at fisken skal ha det bra i merden og ikkje utsetjast for unødig lidning. Ein fisk med dårleg fiskevelferd er lettare mottakeleg for sjukdom og får difor ofte også dårleg fiskehelse.

Ei av dei største utfordringane innanfor laksenæringa i dag er for høg dødelegheit. Dødelegheita er særleg høg på Vestlandet i regionen der Eide opererer. Basert på Fiskeridirektoratet sine tal var dødelegheita i sjøfasen på 16% nasjonalt og 24% i vår region for 2022. Det er viktig for oss å redusere dette talet. Årsakene til at fisk døyr er mange, men hovudutfordringa i dag er knytt til handtering av lakselus som igjen aukar risikoen for utbrot av fiskesjukdommar, sår og infeksjonar. Me trur òg at ein frisk og glad laks smakar betre!

God fiskehelse og -velferd er svært viktig for oss og våre interessentar. Som matprodusentar har me eit stort ansvar for dyra i anlegga våre. Ikkje berre for laksen og auren, men òg for reinsefisk som vert nytta som ein integrert del i handtering av lakselus. Det er i dag krevjande å sikre god fiskevelferd i opne merdanlegg, særleg for reinsefisken.

Mål

Det er vår klare målsetning at all fisken vår skal ha det bra, være fri for sjukdom og ikkje utsetjast for unødig lidning. Me har ein klar strategi for handtering av lakselus med mål om å betre fiskevelferda og redusere dødelegheita både på kort og lang sikt. Vår strategi for handtering av lakselus inneheldt fem ulike kategoriar av tiltak, der alle har sine fordelar og ulemper. Kvar lokasjon har sin eigen strategi tilpassa dei lokale forholda. Me har eit langsiktig mål om å ha under 5 % dødelegheit frå utsett i sjø og til fisken er slakteklar. Dette trur me er mogeleg med bruk av ny lukka og nedsenka merdteknologi. På kort sikt arbeidar me mot å komme under 8% i dagens driftsform.

Retningslinjer

All fisken vår skal være vaksinert mot dei viktigaste fiskesjukdommane.

Eide skal arbeide for å alltid ha mindre enn 0,1 kjønnsmodne holus per fisk og ikkje nytte meir enn ei medikamentell behandling mot lus per syklus.

Eide skal på sikt fase ut bruken av reinsefisk og minimere bruken av ikkje-medikamentelle behandlingsmetodar som krev handtering av fisken.

Alle Eide sine anlegg skal inneha uavhengig miljøsertifisering av produksjonen frå anten Global-GAP, Debio eller ASC.

Tiltak og handling

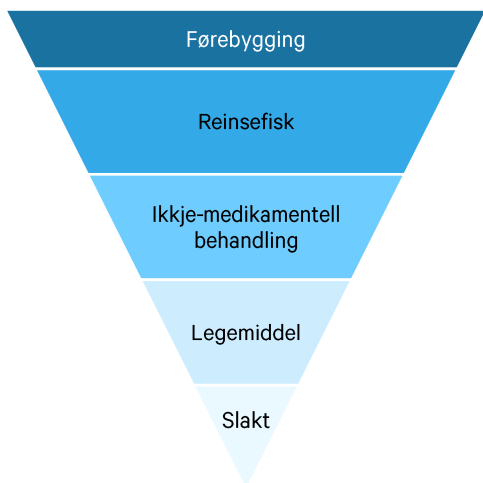
Mange av utfordringane innanfor dette området kan sporast tilbake til utfordringa knytt til handtering av lakselus, ein parasitt som finst naturleg i havet og som berre lever på laksefisk. Sidan det er mange oppdrettsfisk sett i samband med tal på vill laksefisk vil det føre til eit smittepress på denne om me har mykje lus i merdane våre. Derfor er det satt strenge grenser til maks tal på lus per fisk. Sidan det er få lus per fisk tek normalt ikkje oppdrettslaksen skade av dette, men behandlinga for å halde lusemengda nede kan føre til stress og skade på laksen, noko som igjen gjer fisken meir mottakeleg for sjukdom samt auka risiko for at fisken døyr. Fleire av behandlingmetodane mot lakselus har òg andre utfordringar. Medisinbruk kan ha utfordringar med potensiell påverknad på ytre miljø og bruk av reinsefisk har sine egne fiskevelferdsutfordringar.

I tillegg til lakselus er fiskesjukdommar eit viktig fokusområde. Lakselusa kan òg påverke utbrot av sjukdom, både gjennom smittespreiing og at lusa svekker fisken sitt immunforsvar, men sjukdommar kan òg spreia frå setjefisk og stamfisk til sjøanlegga, og mellom sjøanlegg, anten med båttrafikk eller med havstraumar. Difor er biosikkerheit svært viktig.

I moderne akvakulturdrift er førebygging å føretrekke. God biosikkerheit er derfor avgjerande for å sikre god fiskehelse og -velferd.

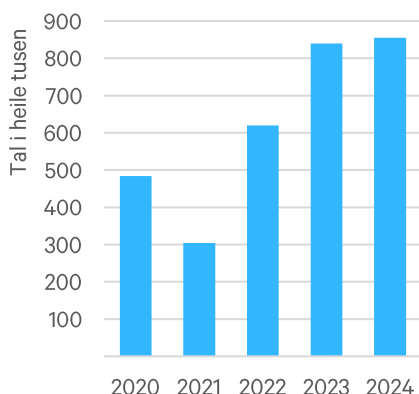
Britt Kari Legård
Veterinær og fiskehelseansvarleg

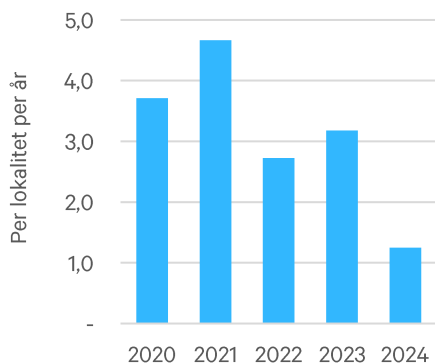

Vår strategi for handtering av lakselus

Bruk av reinsefisk

Ikkje medikamentelle behandlingar

Eide har kontinuerleg fokus på fiskehelse- og velferd og har mellom anna eigen veterinær med ansvar for dette området. Alle anlegga våre er underlagt tilsyn av det norske Mattilsynet og er tilknytt eksterne fiskehelsetenester. Alle anlegga er sertifiserte etter Global GAP, ein global standard som mellom anna har fokus på fiskevelferd. I tillegg er fire av våre anlegg sertifiserte av Debio (økologisk sertifisering). Av volumet seld frå Eide hadde 85% minst ei av dei nemnte sertifiseringane. At andelen er mindre enn 100% til tross for at alle anlegga er sertifiserte skuldast FoU-samarbeid der fisk som har inngått i forsøk ikkje vert seld med sertifisering når FoU-partnar ikkje òg innehar sertifiseringa.

Førebygging

Me forsøker å handtere lusa gjennom førebygging så langt det let seg gjere. Dette er normalt betre både for fisken og for miljøet. Førebygging er derimot svært krevjande, og krev ei rekkje ulike tiltak, store investeringar og mykje kunnskap og erfaring. Me nyttar ein kombinasjon av genetik, fôr, større smolt, strategisk tid for utsett, luseskjørt, og investering i utvikling av lukka anlegg for å førebyggje lusepåslag. Eide har dei seinare åra investert store beløp i førebygging. Me har investert i eit RAS-anlegg for produksjon av stor smolt gjennom det tilknytte selskapet Ænes Inkubator AS, og me har investert store beløp i utvikling av lukka anlegg i sjø gjennom Watermoon. Me har òg investert i sensorikk og datainnsamling for å sikre at me har best mogeleg avgjerds-grunnlag.

Reinsefisk

Når førebygging åleine ikkje er tilstrekkeleg nyttar me mellom anna reinsefisk. Reinsefisken er ein av naturen sine egne avlusingsmetodar, der ulike fiskeartar lever av å ete lakselus frå laksen. Bruk av reinsefisk er svært skånsamt for laksen, men det er krevjande å sikre god fiskevelferd for reinsefisken i laksemerden, og ein stor del av reinsefisken døyr i merden. Ved bruk av villfanga reinsefisk må ein i tillegg ta omsyn til bestanden av desse artane. Reinsefisk er framleis eit nyttig verktøy for å handtere lakselusa, men me har beslutta å fase ut bruk av reinsefisk. Inntil dette er fullført har me fokus på å betre forholda for reinsefisken i merden, mellom anna ved at me lagar egne skjulestadar i merden der den kan kvile, gir den spesialtilpassa fôr og følger den opp med egne helse- og veterinærkontrollar.

Ikkje-medikamentell behandling

Dersom heller ikkje reinsefisk er tilstrekkeleg til å halde talet på lus lågt nok, nyttar me ikkje-medikamentelle behandlingar som for eksempel med termisk behandling med temperert vatn, behandling med ferskvatn eller ei kombinasjon av desse. Desse metodane har ingen påverknad på miljøet, men det er stressande for fisken å verte handtert og behandla. Mykje av dødelegheita i næringa er og knytt til denne typen behandlingar. Bruk av ikkje-medikamentelle behandlingmetodar er miljøvennlege og viktige verktøy i lusestrategien, men me arbeidar målretta for å forbetre både teknologien og gjennomføringa slik at desse skal verte meir skånsame for fisken.

Medikamentell behandling

Når bruk av ikkje-medikamentelle behandlingar ikkje er forsvarleg, for eksempel av omsyn til fiskevelferd, kan bruk av medikamentell behandling være eit alternativ. Medikamenta er skånsame for laksen, men lakselusa er tilpassingsdyktige og vert fort resistent mot medisinar. Nokre medikament kan òg potensielt påverke miljøet og artane rundt anlegga, så me ønsker å minimere bruken ut ifrå eit føre var prinsipp. I 2024 har me nytta to ulike produkt mot lus, begge tilsette gjennom fôret, dette gjeld produkta Slice og Releeze. Slice inneheld virkestoffet Emamectin-benzoat mens releeze inneheld virkestoffet Diflubenzuron. Organismer som potensielt kan påvirkes negativt av flubenzuroner er krepsdyr (krabbe, reke, sjøkreps, hummer, tangloppe mv.). Det vert etter eit føre-var prinsipp ikkje gjort behandlingar i periodar der krepsdyr skiftar skall og potensielt er sårbare mot flubenzuroner.

MEDIKAMENTELLE BEHANDLINGAR PER SYKLUS

Eide KPI

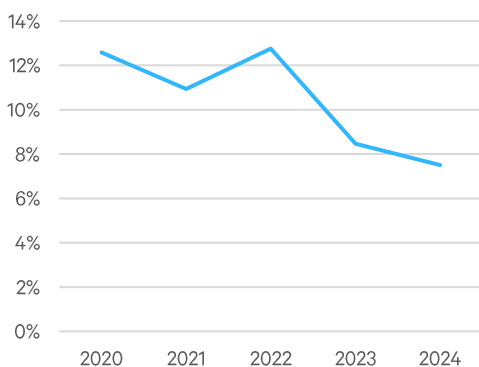
1 (1)

OVERLEVING I SJØFASE (% AV UTSETT SMOLT)

GRI 13.11.3

93% (92%)

Tal på daude fisk i % av utsett smolt

Me målar tal på daude fisk i perioden i % av gjennomsnittleg utsett smolt dei to siste åra. Dette gjer me fordi mengde utsett fisk hjå oss ofte varierer mykje frå år til år, medan fisken som døyr alltid stammar frå anten årets eller fjorårets utsett. Overleving i % er lik 100% minus død fisk (%).

All bruk av medikamentell behandling mot lus skjer berre på bakgrunn av resept som er utskrive av veterinær eller fiskehelsebiolog i tråd med krav ai lov om dyrehelsepersonell. I samband med utskrivning av reseptar vert det gjort ei skriftleg vurdering av om bruken er forsvarleg som omfattar både effekt på omkringliggende miljø i tråd med krava i forskrift om drift akvakulturanlegg, ei vurdering av eventuell resistens mot legemidla for å sikre at behandlinga skal ha tilstrekkeleg effekt og ei vurdering opp mot mattryggleik.

Tidleg slakting

Dersom medikament heller ikkje kan nyttast er siste utveg å framskunda slaktinga.

Reduksjon av dødelegheit

Me arbeidar systematisk og grundig med å sikre god fiskevelferd og å redusere dødelegheita, gjennom alt frå val av genetikk, vaksiner og fôr til å redusere talet på avlusingar og å forbetre sjølve avlusingsoperasjonane. Den daude fisken vert undersøkt og kategorisert, og utviklinga vert følgt tett over tid. Hendingar som fører til unormalt høg dødelegheit, vert rapportert til Mattilsynet. Eide investerer òg i storskala datafangst gjennom ei rekke sensorar i merdane som kontinuerleg loggar miljøforholda til fisken, mellom anna salinitet, oksygenverdiar og straum for å kunne lære og sjå nye samanhengar som skal hjelpe oss å forbetre oss.

Dei tre største bidragsytarane til dødelegheita er lusebehandling (ikkje medikamentelle behandlingar), vintersår og fiskesjukdommar som Pancreas Disease (PD) og kardiomyopatisyndrom (CMS). For å redusere dødelegheita knytt til lusebehandling jobbar me langs tre dimensjonar, der det første og viktigaste handlar om å unngå behandling ved å førebygge mot lakselus. Deretter arbeidar me med å forbetre sjølve behandlingsoperasjonane slik at denne vært meir skånsam for fisken. For å redusere dødelegheit frå vintersår nyttar me funksjonelle fôr som skal bidra til å styrke slimlaget på fisken. I tillegg er det viktig å unngå handtering som for eksempel behandling mot lus, sortering eller flytting av fisk med sår. Vintersåra skyldast ein bakterie og sårar gror naturleg når temperaturen i vatnet stig igjen mot våren. For å redusere dødelegheit knytt til andre sjukdommar har me fokus på å nytte siste tilgjengelege vaksiner, samt ha eit høgt fokus på biosikkerheit gjennom heile produksjonen.

Resultat og effektivitet

Etter fleire år med store investeringar i førebyggjande tiltak mot lus har me dei siste to åra sett ei reduksjon i bruk av reaktive tiltak. Stadig lågare tillatne lusegrenser bidreg til at det framleis er eit høgt tal på behandlingar sjølv med mange førebyggjande tiltak og bruk av reinsefisk. Bruken av reinsefisk var på same nivå i 2024 som i 2023.

Tiltaka som er gjennomført har gjeve ei betydeleg reduksjon i dødelegheit samanlikna med nivået i 2018-19 når dødelegheita var på rundt 20%. Etter vår vurdering er hovudårsaka til nedgangen kontinuerleg fokus på biosikkerheit og dødelegheit frå alle dei tilsette, frå leiding til røktar. I tillegg har ei reduksjon i tal på behandlingar mot lakselus og tidlegare slakting av fisk vore viktig. I 2024 nådde me for første gong vårt mål om under 8% døde i sjøfasen med dagens driftsform (opne anlegg). Me vil vidareføre tiltak og fokus i 2025 for å halde oss på eit lågt nivå og i takt med innføring av ny teknologi komme endå lågare.

Medisinbruken er kraftig redusert gjennom det siste tiåret. Sidan 2016 har det ikkje vore gjennomført badebehandling mot lus. Bruk av medisin tilsett gjennom fôret er òg kraftig redusert samanlikna med tidlegare praksis og ligg no på eit stabilt lågt nivå. Målet om maks ei medikamentell behandling per produksjonssyklus vart nådd i 2024, slik som for de to føregåande åra. Det er ikkje nytta antibiotika på nokon av Eide sine anlegg i 2024.

SPORING I VERDIKJEDA

SPORING I VERDIKJEDA

Sporing i verdikjeda handlar om at vår kunde skal kunne få informasjon om produktet me tilbyr. Kor er den slakta, kva fôr har den ete, kva vaksiner har fisken fått, kva anlegg vart den oppdretta på og så vidare. Dette er informasjon som me har, men som me må sikre at kan følgje fisken nedstrøms i verdikjeda og fram til kunden. Det skal den gjere utan at informasjon går tapt, vert endra eller lagt til, og på ein måte som sikrar at kunden kan stole på at informasjonen er rett. Dersom sporinga sviktar vil det kunne føre til redusert tillit til våre produkt og opne opp kriminalitet i form av bevisst feilmerking eller kopiering.

I tillegg handlar det om sporing bakover i verdikjeda. Dette har to føremål. Den skal sikre at me får nok informasjon om kva som inngår i råvarene våre slik at me kan gje våre kundar god nok informasjon, men òg sikre at ikkje nokon av våre leverandørar har uakseptable negative påverknadar på miljøet eller bryt med grunnleggande menneskerettar som for eksempel overfiske av ville fiskebestandar, avskoging av regnskog for å produsere plantebaserte råvarer, eller bruk av barnarbeid. Påverknader i verdikjeda er dekkja i eigne emne, dette emnet ser særskilt på sporing i verdikjeda. Sporing er ekstra viktig på fisk, sidan fisk vert eksportert til ei rekkje land og ofte vidareforedla eller vidareseid.

**SERTIFISERTE
PRODUKSJONSANLEGG**
GLOBAL GAP

100%

Mål og retningslinjer

Me ønsker å kunne tilby våre kundar full sporing på laksen dei kjøper av oss, med informasjon om kor og når rogn vart klekka, kva vaksiner fisken har fått, kva fôr den har ete, slaktetidspunkt og så vidare. Dette er vårt hovudfokus. I tillegg skal me ha kontroll på at leverandørar i verdikjeda vår opererer i tråd med lovar og reglar og respekterer grunnleggande menneskerettar. Her er tredjepartsertifiseringar viktige.

Me har i 2024 utarbeid og publisert etiske retningslinjer for leverandørar samt policy for fôrråvarer som mellom anna regulerer krav til sporing og sertifisering.

Tiltak og handlingar

100 % av våre anlegg er sertifiserte etter den internasjonalt anerkjente Global Gap standarden, ei global tredjepart-sertifisering som har stort fokus på både sporing i verdikjeda, mattryggleik og sosiale forhold. Global GAP reviderer òg våre nøkkelleverandørar.

I fôret vårt inngår marine råvarer i form av fiskeolje og fiskemjøl. Ein del av dette kjem frå avskjer og biprodukt, og ein del kjem frå villfisk som er ueigna eller lite attraktiv for humant konsum. Alle dei marine råvarene i vårt fôr kjem frå fiskeri som opererer i tråd med FAO sine prinsipp for berekraftige fiskeri, inkludert avskjer og bifangst, og stammar ikkje frå IUU-fiskeri (ulovleg, urapportert eller uregistrert) eller frå artar klassifisert som kritisk trua eller trua i tråd med IUCN si raudliste.

Dei marine råvarene som inngår i fôret består av ei rekkje artar frå ulike område og har ulike tredjepartsertifiseringar, der dei mest nytta er MSC og MarinTrust, samt fiskeriforbetringsprogram som FIP og MarinTrust IP.

Ein liten del har normalt vore usertifiserte, noko som kan skuldast ulike grunnar, som bifangst frå sertifiserte fiskeri, volum frå fiskeri der FIP er under etablering, eller ved kortsiktig mangel på sertifiserte råvarer. I følgje vår hovudleverandør av fôr kom 94% av dei marine råvarene frå sertifiserte fiskeri i 2023. Frå 2024 stiller Eide krav til våre fôrleverandørar om at alle dei marine råvarene skal være sertifiserte eller under FIP. Du kan lese meir om dei marine fôrråvarene i emnet om biodiversitet.

Resultat og effektivitet

Av dei plantebaserte råvarene er det soya som har vore mest omstridt, då oftast i samband med risiko for avskoging. Eide nyttar difor berre soya som er sertifisert, anten etter Europe Soya-standard eller ProTerra-standard. Alle plantebaserte råvarer i fôr til vår fisk er GMO-frie. Både marine- og plantebaserte råvarer kan sporast hjå våre fôrleverandørar, minimum til nasjonalt nivå for opphav.

ERKLÆRING ÅPENHETSLOVA

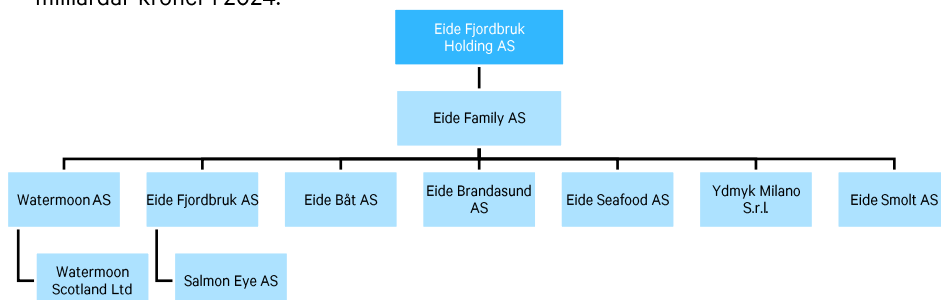

Organisering og drift

Eide-familien har ein tradisjon for matproduksjon som strekkjer seg attende til 1600-talet. I snart 50 år har me vore med og bidrege til utviklinga av den norske oppdrettsnæringa. Vårt perspektiv har alltid vore langsiktig, det skal det fortsetje å vera.

Det meste av laksen produsert i Norge, om lag 90%, vært eksportert til andre land. EU er den største marknaden, medan USA er det største enkeltlandet. Totalt vert norsk laks eksportert til over 100 ulike land verda over.

Eide-konsernet består av 11 selskap, 130 årsverk og hadde en omsetning på 1,63 milliardar kroner i 2024.

Morselskapet i Eide-konsernet er Eide Fjordbruk Holding AS («Eide»). Eide Family AS tek seg av sentrale administrative oppgåver for konsernet. Matfiskproduksjonen i sjø skjer i dotterselskapet Eide Fjordbruk AS, medan settefiskproduksjonen skjer i dotterselskapet Eide Smolt AS. Eide Båt AS leverer driftstenester til produksjonsselskapa i konsernet. Salmon Eye AS driftar konsernet sitt visningssenter Salmon Eye og restauranten Iris. Eide Seafood AS og Ydmyk Milano S.r.l. er salsselskapa i konsernet. Watermoon AS driv utvikling og kommersialisering av Eide sin nye teknologi for framtidens havbruk – Watermoon®. I desember 2024 vert Eide Brandasund AS starta opp, som utfører slaktetenester for konsernet.

Denne erklæringa omfattar alle konsernselskapa. Illustrasjonen på siste side viser konsernselskapa som sjølv har plikter etter åpenhetslova, og konsernselskapa som blir dekkja gjennom rapporteringa til morselskap eller andre konsernselskap.

Leverandørkjeda

I 2024 har Eide-konsernet hatt 1052 leverandørar. Talet på leverandørar omfattar alle leverandørar av varer og tenester til konsernselskapa, mellom anna til produksjon av matfisk og settefisk, drift av båtar og anlegg, utvikling, sal og administrasjon.

All verksemd skjer i Norge, hovudsakleg i Vestland fylke, med unntak av salsselskapet i Italia (Ydmyk Milano S.r.l.). Våre produksjonslokalitetar strekkjer seg frå Bremanger i nord til Hardanger i sør, og hovudkontoret til konsernet ligg i Hålandsdalen i Bjørnafjorden kommune.

Me handlar i hovudsak varer og tenester frå lokale, norske verksemdar. Dette inkluderer mellom anna alle våre smoltleverandørar, elektro og automasjon, verft for reparasjon og vedlikehald av båtar, leige av båtar for behandling av fisk og kjøp av slakteritenester.

Me har òg ein del leverandørar av varer og tenester i andre europeiske land. Dette er hovudsakleg varer eller tenester som er tilverka avansert arbeidskraft. I nokre tilfelle, for eksempel ved kjøp av større utstyr som fôrflåtar eller båtar, vil skrog kunne være produsert av underleverandørar på utanlandske verft utanfor Europa. Disse varene er gjerne produsert med en kombinasjon av avansert og manuell arbeidskraft.

Retningslinjer og rutinar

Vårt arbeid med å handtere risiko for brot på menneskerettane er forankra i vår visjon om å «Sette standarden for framtidens havbruk». Etter vårt syn er det ikkje mogeleg å sette standarden for noko som helst utan ei grunnleggande respekt for menneskerettane i alt me gjer. Vidare er arbeidet forankra i våre kjerneverdier; Samarbeidsvillig, Uredd, Påliteleg og Nytenkjande. I påliteleg ligg det at me skal ha tillit til kvarandre og stå for det me seier og gjer. I verdien uredd ligg mellom anna at me skal tørre å sei ifrå når noko er gale, og tørre å gå våre eigne vegar. Me forventar det same frå våre leverandørar.

Me har også definert fire løfter som skal være førande for korleis me driv verksemda vår. Me kallar dette for våre fire F-ar; Folk, Fisk, Fjord og Framtid. Løftet Folk handlar både om korleis me tek vare på folka i verksemda, både dei tilsette og folk hjå innleigde eller leverandørar, om forholdet til folk i lokalsamfunna der me driv, og om folka som til slutt skal ete produkta me lagar.

I tillegg til desse overordna retningslinjene har me definert etiske retningslinjer for verksemda og våre leverandørar. Gjennomføring av interne aktsemdsvurderingar for Eide vert utført i samarbeid mellom berekraftsleiar, kvalitetsleiar og innkjøpsleiar i konsernet. Det overordna ansvaret for gjennomføring og samsvar med lovkrav ligg hjå leiinga og styret.

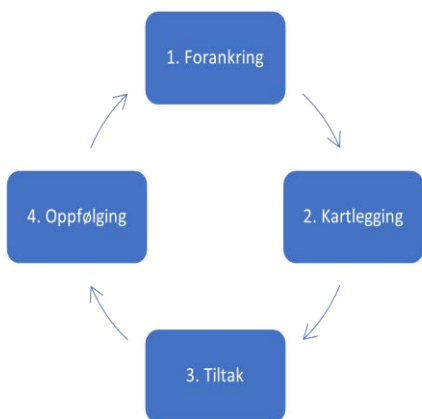
Eide har i 2024 oppdatert dei interne styringssystema sine og retningslinjer for utføring av aktsemdsvurderingar i samsvar med krava openhetslova stiller. Det er utarbeidd ein prosedyre for arbeid med åpenhetslova i konsernet, og med tydeleg fordeling av ansvar for vedlikehald av prosedyren og for utføring av aktsemdsvurderingar.

Eide sitt arbeid med aktsemdsvurderingar gjennomførast i samsvar med OECDs retningslinjer og deles inn i fire steg. Formålet med stega er å (1) plassere ansvar og tilpasse retningslinjer, (2) vurdere risiko for brot på menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i egen verksemd og i leverandør-/verdikjeda, (3) iverksette egna tiltak for å forebygge, redusere og/eller sanse negative konsekvensar eller risiko for negative konsekvensar, samt (4) sikre at tiltak har tilstrekkeleg effekt og identifisere behov for nye tiltak.

Oppfølging av leverandørar innanfor områder med høg risiko handterer me hovudsakleg gjennom informasjonsinnhenting.

I år er det andre året Eide publiserer ei Erklæring etter åpenhetslova. Erklæringa til Eide er basert på årleg risikovurdering av eiga verksemd og leverandørar/forretningspartnarar, løypande risikovurdering av nye leverandørar, og særskild oppfølging av leverandørar innanfor høgrisikogrupper når det vurderast som nødvendig. Dersom det blir avdekt forhold som krev tiltak utover dette, vil eigna tiltak blir vurderte og sett i verk.

Erklæringa er signert av dagleg leiar og styret i sin heilskap. Eide sitt arbeid med åpenhetslova vert gitt att i Eide sin årsrapport, med ei tilvising til kvar erklæringa og annan informasjon om arbeidet vårt med aktsemdsvurderingar er publisert.

Låg risiko:

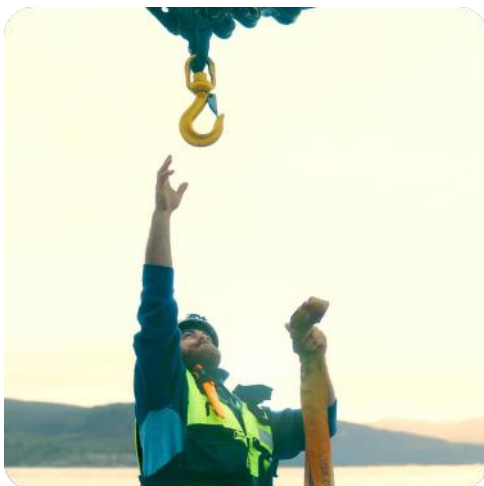
Varer og tenester produsert med avansert arbeidskraft i land med solid beskyttelse av menneskerettar/ arbeidsforhold

Moderat risiko:

Varer og tenester som anten er produsert av manuell arbeidskraft, eller i land med svak beskyttelse av menneskerettar/arbeidsforhold

Høg risiko:

Varer og tenester produsert av manuell arbeidskraft i land eller område med svak beskyttelse av menneskerettar/arbeidsforhold

I eigen verksemd er det risiko knytt til HMS og arbeidsrelaterte skadar

Risikokartlegging og funn

Kartlegging av risiko

Me har gjennomført ei kvalitativ, risikobasert vurdering der me har gått igjennom ulike aktivitetar i eigen verksemd og leverandørkjeda, og kartlagt risiko særleg knytt til geografi og produkt. Den ibuande risikoen har me kategorisert basert på kva land vara eller tenesta normalt vert levert frå og kva type arbeidskraft som vært nytta.

Faktiske negative konsekvensar

Basert på arbeidet me har gjort og den informasjonen me har fått til no, har me har ikkje avdekket faktiske brot på grunnleggjande menneskerettar, eller mistanke om slike brot, verken i eigen verksemd, eller hos våre leverandørar eller forretningspartnarar. Me har heller ikkje avdekket alvorlege faktiske negative konsekvensar knytt til anstendige arbeidsforhold. I 2024 hadde Eide-konsernet 12 arbeidsrelaterte skadar, i hovudsak knytt til mindre kutt-, fall- og klemskadar.

Risiko i eigen verksemd

Eide-konsernet opererer primært i Norge, et land med høy grad av rettstryggleik, sterke arbeidslivsstandardar og omfattande beskyttelse av grunnleggjande menneskerettar gjennom nasjonale lover og reguleringar. Arbeidstilsynet og andre tilsynsorgan verkar som velfungerande kontrollmekanismer. Basert på dette vurderer vi risikoen for alvorlege brot på menneskerettar i Eide-konsernet si egen verksemd som lav. Deler av konsernet, som Eide Fjordbruk, driv med aktivitetar som inneber arbeid på sjøen i vår og vind. Me har identifisert at det er ibuande risiko relatert til HMS, under dette arbeidsrelaterte skadar. Dei vanlegaste skadane er mindre alvorlege kutt- og klemskadar, samt fallulukker, men det er òg risiko for alvorlege ulykker.

Eide har implementert eit omfattande kvalitets- og HMS-system for å ivareta arbeidsmiljø og sikkerheit. Dette systemet er tilgjengeleg for alle tilsette, og alle underleverandørar som arbeidar på våre anlegg pliktar å setja seg inn i og følgje våre HMS-reglar. Ved arbeidsrelaterte hendingar gjennomfører me detaljerte undersøkingar for å identifisere årsaker og potensielle farar. Basert på funna, tek me i bruk kontrollhierarkiet (eliminere – erstatte – redesigne – rutinar - beskytte) for å fastsetje effektive korrigerande tiltak. Mange av farane i havbruk kan ikkje eliminerast fullstendig. Arbeidet handlar derfor ofte om å designe gode prosesser, med rutinar, sjekklister, opplæring og øving. Restrisiko blir handtert med eigna verneutstyr. På bakgrunn av eksisterande tiltak innan HMS vurderer me risikoen for negative konsekvensar på anstendige arbeidsforhold som låg.

Risiko i leverandørkjeda

Når det kjem til potensiell risiko i leverandørkjeda og hos forretningspartnere, er vår vurdering at det er høgst risiko knytt til to grupper av leverandørar.

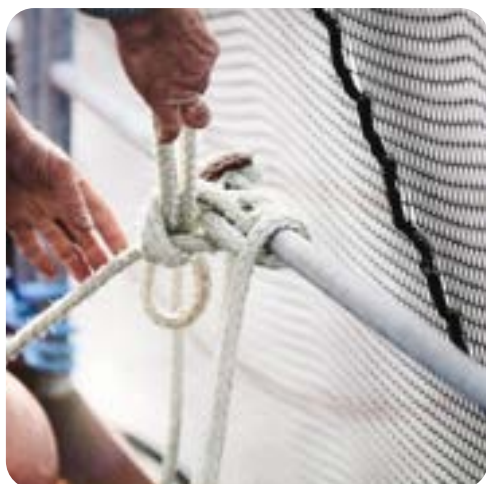
Høgrisikogrupperne er:

- Leverandørar av fiskefôr
- Leverandørar av nøter og tauverk

Me kjøpar årleg inn store volum fiskefôr frå våre leverandørar. Fôret består typisk av en blanding av vegetabiliske ingrediensar (soya, raps, solsikke, mais, bønner og kveite) og marine ingrediensar (fiskeolje og fiskemjøl). Råvarene til fôret kjem frå mindre underleverandørar i ei rekke ulike land, ofte i Sør-Amerika og Asia, der fleire av landa kan reknast å ha låg grad av beskyttelse. Det er særleg risiko knytt til produktet soya, der det er risiko for urfolks rett, som landrettar, samt avskoging og lokal forureining. Det er også risiko knytt til marine ingrediensar frå havfiske i internasjonalt farvatn og prosessering, der det er risiko for utnytting og dårlege arbeids- og buforhold.

Leverandørkjeda for råvarer til fiskefôr er eit område med høg ibuande risiko

Leverandørkjeda for nøter og tauverk har òg høg ibuande risiko

Når det gjeld nøter og tauverk, skjer produksjonen av desse produkta ofte med manuell arbeidskraft og i land med låg grad av beskyttelse, som India. Her er det risiko for dårlege arbeidsforhold, tvangsarbeid og barnearbeid.

I 2024 har me totalt seks leverandørar innanfor desse to høgrisikogrubbene. Sidan førre erklæring har ein av våre leverandørar innanfor nøter og tauverk fått en ny underleverandør. Dette ble spesielt fylgt opp frå vår side med innhenting av informasjon frå vår leverandør rundt prosess for vurdering og godkjenning av ny underleverandør.

Sjølv om produksjon av fiskefôr og nøter/tauverk er områdar med vesentleg risiko, har me ikkje fått kjennskap til konkrete tilfelle med avdekkede negative konsekvensar. Basert på informasjonen me har fått, vurderer me at leverandørane våre i høgrisikogrubbene har etablerte rutinar og retningslinjer for risikovurdering, innkjøp og leverandørkontroll, samt gjennomføring av revisjonar og tilsyn der risikoen er høgast. Dei fleste av desse leverandørane har òg ei eller fleire tredjepartssertifiseringar som ytterlegare reduserer risiko, eksempelvis Global GAP, ASC, ISO 9001 eller «Great place to work», og er sjølv underlagt krav om rapportering etter åpenhetslova. Basert på dette vurderer me at risiko etter eksisterande tiltak hjå våre leverandørar er akseptabel.

Våre tiltak

I 2024 har vårt hovudfokus vore å jobbe vidare med interne rutinar for arbeid med aktsemdsvurderingar, samt å fylje opp arbeid med dette hos leverandørar innanfor område med høg risiko.

Me har i 2024 jobba med å inkludera krav knytt til åpenhetslova og etterleving av dei etiske retningslinjene våre for leverandørar, i Eide sine generelle vilkår for innkjøp av varer og tenester.

For dei seks leverandørane me har innanfor grubbene med høg risiko, har me hatt eit ekstra tiltak knytt til å innhenta signert erklæring på dei etiske retningslinjene våre.

I 2024 har me også jobba med våre policyar. Me har utarbeidd ein eigen policy for innkjøp som blant anna viser til dei etiske retningslinjene våre, og ein policy for fôr og fôrråvarer. Policyen for fôr og fôrråvarer har vorte særskilt følgt opp mot leverandørane våre av fôr.

Vidare oppfølging og konklusjon

Tiltaka me vil jobba vidare med dreiar seg hovudsakleg om å vidareutvikla rutinar og system for oppfølging og gjennomføring av aktsemdsvurderingar. Me vil også ha fokus på å auke kunnskapen internt knytt til dette arbeidet og våre etiske retningslinjer.

I tillegg vil me fortsette det systematiske arbeidet innan HMS, samt særskilt følgja opp leverandørar innan fiskefôr, nøter og tauverk.

Basert på at me gjer eigne risikovurderingar og innfører tiltak der risikoen er størst, meiner me at risikoen for brot på grunnleggjande menneskerettar og anstendige arbeidsforhold i all hovudsak er låg.

Frå tiltaka me jobbar vidare med forventar me å kunna halda risikoen for framtidige negative konsekvensar låg, og sikre ei formålstenleg handtering av eventuelle faktiske konsekvensar.

Eidestøa, 23. juni 2025

Randi Herre Eide**Erlend Eide****Sondre Eide****Christoffer André Marøy****Erik Sørheim****Giampiero Scanu**

På vegne av

Eide Fjordbruk Holding AS

Randi Herre Eide (styrets leder)
 Sondre Eide (styremedlem)
 Erlend Eide (styremedlem)

Eide Fjordbruk AS

Erik Sørheim (dagleg leder)
 Sondre Eide (styrets leder)
 Christoffer André Marøy (styremedlem)

Eide Seafood AS

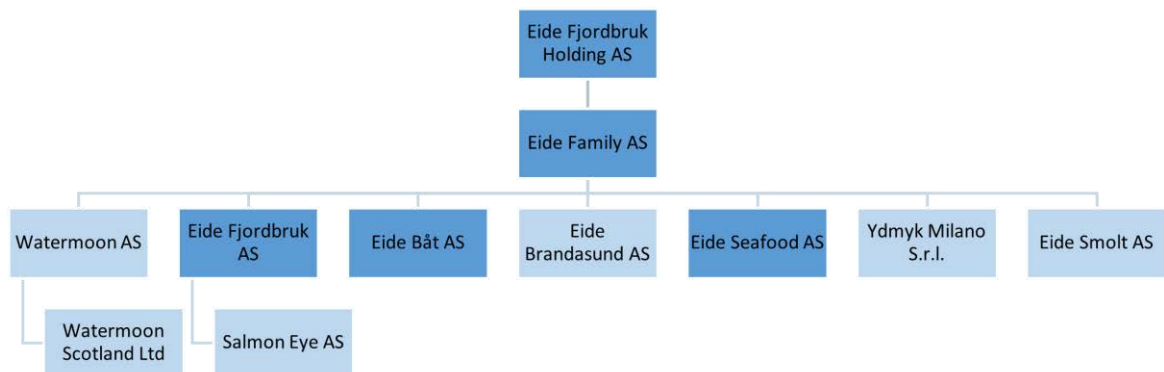
Giampiero Scanu (dagleg leder)
 Sondre Eide (styrets leder)
 Christoffer André Marøy (styremedlem)

Eide Family AS

Sondre Eide (dagleg leder og styremedlem)
 Randi Herre Eide (styrets leder)
 Erlend Eide (styremedlem)

Eide Båt AS

Erlend Eide (dagleg leder)
 Sondre Eide (styrets leder)
 Christoffer André Marøy (styremedlem)

● Konsernselskap som har plikter etter åpenhetsloven

● Andre konsernselskap som er dekket av erklæringa

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo" - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle dataer og innholdet i dette dokument."

Marøy, Christoffer André

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-1424810
IP: 194.248.xxx.xxx
2025-06-23 07:38:52 UTC

Sørheim, Erik

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-2387453
IP: 193.212.xxx.xxx
2025-06-25 09:14:29 UTC

Eide, Randi Herre

Underskriver

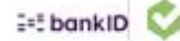
Serienummer: no_bankid:9578-5993-4-3413963
IP: 193.212.xxx.xxx
2025-06-25 14:28:37 UTC

Scanu, Giam piero

Underskriver

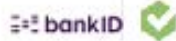
Serienummer: no_bankid:9578-5994-4-3765234
IP: 84.221.xxx.xxx
2025-06-27 10:50:41 UTC

Eide, Erlend

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-3123872
IP: 77.16.xxx.xxx
2025-06-30 07:26:59 UTC

Sondre Eide

Underskriver

Serienummer: sondre@efb.no
IP: 193.212.xxx.xxx
2025-06-30 12:35:24 UTC

Penneo DokumentID: SSL56-JWD12-HP1WH-SECG4-7W7UL-7EF75

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tilkjenninger, se <https://euti.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatarenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

ÅRSREKNESKAP

EIDE

STYRETS ÅRSBERETNING

Året 2024, organisering og strategi

Verksemnda til konsernet er oppdrett av laks og aure i sjø, og verksemnda blir driven på tolv matfisklokaliteter og tre setjefiskanlegg i Vestland fylke, frå Hardanger i sør til Nordfjord i nord. Eide Fjordbruk Holding AS si verksemd er investering i aksjar og verdipapir, samt utleige av eigedom og utstyr innanfor oppdrettsnæringa. Selskapet har sitt hovudkontor i Eidestøa i Bjørnafjorden Kommune og er morselskapet i Eide-konsernet. Konsernet består av ei rekke dotterselskap tilknytt akvakulturverksemnda.

Eide har som visjon å sette standarden for framtidens havbruk. Vidare skal me være samarbeidsviljuge, uredde, pålitelege og nytenkjande. Eide skal vere ein støttespelar og vise samfunnsansvar i dei kommunane me har aktivitet i, og me skal levere resultat innanfor fire dimensjonar; Folk, Fisk, Fjord og Framtid.

I 2024 sette me for fyrste gong fisk i vårt fullskala Watermoon pilot-anlegg, ei viktig milepæl for Eide i vegen mot å sette standarden for framtidens havbruk. Me starta òg opp eige slakteri gjennom Eide Brandasund, ein viktig strategisk milepæl på vegen mot meir vertikal integrasjon for å komme nærare kunden. Salselskapet vårt Eide Seafood tok samtidig viktige steg for å selje produktet vårt til nye kundar verda over, og vår restaurant Iris vart tildelt Michelin-stjerne. Eide-konsernet fekk ei rekke nye tilsette i 2024 og me gler oss til å følgje utviklinga her framover.

Finansielle forhold

Konsernet hadde samla driftsinntekter på 1 629 millionar kroner i 2024, ei auke på 5 % frå 1 553 millionar kroner i 2023. Dette er den høgaste omsetninga konsernet har hatt. Endringa skuldast ein kombinasjon av høgare oppnådde salsprisar for konsernet sine produkt og ei auke i andre driftsinntekter. Konsernet hadde i 2024 eit slaktevolum på 19 196 tonn rund vekt, ein nedgang på 2 % frå 19 582 tonn i 2023. Driftsresultatet blei på 172 millionar kroner, mot 329 millionar kroner i 2023. Årsresultatet var på 134 millionar kroner mot 163 millionar kroner i 2023.

Eigenkapitalen i konsernet var 1 132 millionar kroner per 31.12.2024, samanlikna med 1 062 millionar kroner per 31.12.2023. Eigenkapitalandelen i konsernet er på 42,8 % per 31.12.2024, mot 44,4 % per 31.12.2023. Reduksjonen i eigenkapitalandelen skuldast at auken i gjeld er større enn auken i eigenkapital.

Kontantstraumen frå operasjonelle aktivitetar var positiv med 145 millionar kroner i 2024, mot 144 millionar kroner i 2023. Kontantstrøm frå operasjonelle aktivitetar er lågare enn driftsresultatet i hovudsak grunna auka verdi av varelager og lågare leverandørgjeld.

Konsernet har i 2024 gjennomført rekordstore investeringar med 122 millionar kroner i immaterielle egedelar og 299 millionar kroner i nye driftsmiddel. Dei største investeringane i 2024 er knytt til utvikling av ny teknologi for lukka oppdrettsanlegg i sjø, nytt slakteri og kjøp av konsesjonar. Investeringane er i hovudsak finansiert med ny langsiktig gjeld.

Netto renteberande gjeld i konsernet var på 742 millionar kroner per 31.12.2024, mot 477 millionar kroner per 31.12.2023. Hovudendringa skuldast opptak av ny langsiktig gjeld. Netto rentebærande gjeld ved årsslutt bestod av langsiktig banklån på 741 millionar kroner, derav 370 millionar i berekraftslinka lån, leasinggjeld på 115 millionar kroner, kortsiktig bankgjeld på 65 millionar og bankinnskott på 180 millionar kroner. I tillegg har konsernet gjennom dotterselskapa Eide Fjordbruk AS og Eide Smolt AS unytta trekkfasilitetar på til saman 190 millionar kroner. Konsernet har, slik styret vurderer det ein solid balanse og god likviditet.

Selskapet Eide Fjordbruk Holding AS hadde ei omsetning på 2,0 millionar kroner i 2024 (2023: 2,0 millionar kroner). Selskapets årsresultat vart 85 millionar kroner mot 50 millionar kroner i 2023. Resultatet og inntektene består i hovudsak av utbytte frå dotterselskap og verdiauke på aksje- og rentefond.

Sentrale risikofaktorar

Resultata til selskapet varierer i takt med utviklinga i lakse- og aureprisane. Marknadsprisane har det siste året vore på historisk sett høge nivå, og omtrent same nivå som i 2023. Eide sel i hovudsak fisk i spotmarknaden, og svingingar i lakse- og aureprisane påverkar derfor straks resultata i konsernet. Styret vurderer jamleg om det er aktuelt å sikre delar av prisrisikoen gjennom bruk av finansielle kontraktar, men hadde ingen slike posisjonar per 31.12.2024.

Konsernet har renteberande, ekstern gjeld og er derfor òg eksponert for risiko knytt til ein auke i rentenivået. Samstundes er det inngått rentebytteavtalar som reduserer renterisikoen betydeleg. Det er derfor styret si vurdering at denne risikoen er relativt låg.

Kredittrisikoen på faste kundar kan tidvis vere stor sidan konsernet har få kundar. For å redusere kredittrisikoen vert kundane følgde tett og det er god dialog ved uteståande fordringar. Konsernet nyttar og kredittforsikring for å redusere risikoen ytterlegare. Det er historisk få tap på fordringar.

Eide sel hovuddelen av volumet i norske kroner, men har ei aukande eksponering mot valuta gjennom sal av fisk til kundar i utlandet, hovudsakleg i euro. Endringar i euro-kursen påverkar òg indirekte resten av inntektene då sluttkundane i stor grad er utanlandske. Prisen på råvarer som fôr blir og påverka av endring i valutakursar, særleg dollar-kursen.

Konsernet har ei kontantbeholdning på 180 millionar kroner og god likviditet. Likviditetsrisikoen blir rekna som låg til moderat.

Selskapet er òg eksponert for operasjonell risiko i form av mellom anna biologisk risiko og risiko for rømming av fisk. Dette er ibuande risikoar ved akvakulturverksemd og eit viktig fokusområde i selskapet sin strategi for styring av risiko. Oppdrett av laks og aure skjer i anlegg som er kontinuerleg eksponerte for naturkreftene. I tillegg vil det alltid vere ein viss sjukdomsrisiko og annan biologisk risiko. Grunna overgangen frå ferskvatn til sjøvatn er den biologiske risikoen særleg stor dei første vekene etter smolten kjem i sjø. I tillegg er risikoen auka i forbindelse med mekaniske behandlingar mot lakselus og i periodar med svært høg vasstemperatur.

Selskapet er eksponert for klimarisiko. Klimarisiko kan kategoriserast i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko er knytt til potensielle fysiske endringar for verksemda knytt til dei faktiske klimaendringane. For lakseproduksjon er denne vurdert som moderat på kort sikt, og moderat til høg på lang sikt, då eksempelvis høgare havtemperatur kan gje dårlegare produktionsvilkår eller føre med seg nye agens eller predatorar. Styret vurderer at overgangsrisikoen er låg då akvakulturproduksjon har lågt klimaavtrykk. Ansvarsrisiko er òg vurdert som låg, då laks og aure er sunne og trygge matvarer med eit lågt klimaavtrykk samanlikna med dei fleste andre former for produksjon av animalske protein.

Konsernet og sjømatnæringa elles er òg framleis eksponert for betydeleg risiko knytt til marknadstilgang til sentrale marknader. Styret vurderer risikoen som høg. Dei viktigaste årsakene til dette er auka proteksjonisme og tollbarrierar i dei største økonomiane i verda samt framveksten av landbaserte anlegg nær marknaden.

I tillegg til dette er selskapet og oppdrettsnæringa eksponert for betydeleg politisk risiko. Den politiske risikoen er knytt til mellom anna uforutsigbare rammevilkår og potensielle nedjusteringar i produksjonen som følge av trafikklyssystemet og frå vilkårleg skattepolitikk for næringa. Innføringa av trafikklyssystemet har medført stor usikkerheit, særleg for oppdrettarar i raude produktionsområde. Innføringa av grunnrenteskatt på havbruk, kombinert med auka produktionsavgift, auka utbytteskatt og auka formuesskatt har medført stor usikkerheit i heile næringa.

Morselskapet sin risiko er i hovudsak knytt til utviklinga i marknadsprisane på laks og aure gjennom dotterselskapet Eide Fjordbruk, samt marknadsrisiko knytt til morselskapet sine investeringar i aksje- og rentefond. Selskapet har teikna styreansvarsforsikring som gjeld for styremedlemmer og leiinga i konsernet.

Miljø og berekraft

Styret reknar produksjon av laks og aure i sjø i Noreg som ein av dei mest effektive måtane å produsere mat på. Eide ønskjer å bidra til ei berekraftig utvikling av matproduksjonen i verda ved å produsere sunn mat i sjøen. Likevel ser me at også denne måten å produsere mat på set fotavtrykk, og konsernet arbeider bevisst for å halde påverknaden på det ytre miljøet på eit minimumsnivå.

Oppdrett i opne merdar medfører òg ein risiko for rømming. Rømt laks kan ha negativ innverknad på vill laks og sjøaure. Konsernet har ikkje hatt rømming frå nokre av sine anlegg verken i 2024 eller i 2023. For å redusere risikoen knytt til rømming arbeider selskapet både med å utvikle nye produksjonsmetodar samtidig som ein arbeidar kontinuerleg for å førebyggje rømming.

Oppdrett av laks og aure i opne merdar medfører spreiding av lakselus. Store mengder lakselus kan påverke fiskehelsa til oppdrettslaksen og kan òg ha negativ innverknad på vill laks og sjøaure. Selskapet arbeider målretta for å halde lusemengda på eit lågt nivå og for å minimere bruken av medikamentell behandling gjennom ein kombinasjon av å bruke rogn og fôr som førebyggjer lus, og å investere i utstyr for ikkje-medikamentell behandling av fisken.

Konsernet rettar seg etter alle reglar og påbod for handtering av fisk, fiskefôr og avfall og har internkontrollsystem som bidreg til å sikre dette. Selskapa i Eide-konsernet er òg sertifisert etter Global GAP-standarden for akvakultur. Styret kan ikkje sjå at selskapet forureinar det ytre miljøet på skadeleg eller ulovleg vis. Selskapet er underlagt kontroll av miljøvernavingdelinga hos Fiskeridirektoratet og har i 2024 ikkje fått nokon pålegg i samband med desse kontrollane.

Samfunnsansvar

Eide-konsernet skal vere ein støttespelar og vise samfunnsansvar i dei kommunane vi har aktivitet i. Me ønskjer vekst og utvikling i bygdesamfunna og investerer kvart år delar av overskotet på tiltak som skal gjere bygdesamfunna rikare på gode møteplassar. Eide støttar ei rekke helsefremmande tiltak og aktivitetar i nærmiljøet. Eide er i tillegg ein viktig arbeidsgivar i mange lokalsamfunn og ei godkjend læreverksemd. Ein viktig filosofi er å nytte lokalt næringsliv der det er mogeleg. Eide handlar difor bevisst det meste verksemda treng frå lokale og regionale aktørar. Me håpar og trur at det vil bidra til levande bygder i framtida òg. Eide offentliggjer utgreiing etter Åpenhetsloven. Denne vil inngå i års- og berekraftrapport for konsernet og bli tilgjengeleg på våre nettsider www.efb.no

FoU

Dotterselskapa i konsernet jobbar målretta med fleire ulike FoU-prosjekt, mellom anna innanfor utvikling av ny teknologi.

Framtidsutsikter

Styret ser at framtidsutsiktene for akvakultur og lakseproduksjon framleis er gode i eit langsiktig, globalt perspektiv. Lokalt er utsiktene for akvakultur-næringa i Noreg og særleg på Vestlandet meir usikre. Samstundes er etterspurnaden etter sunn mat som er produsert på ein berekraftig måte stadig aukande, og prisane på laks og aure har vore gode dei siste åra. Styret forventar at kostnadsnivået vil halde seg på eit høgt nivå, medan utsiktene for lakseprisen i 2025 er svekka, mellom anna grunna potensielle tollbarrierar og ein bedra biologisk situasjon i næringa, med redusert dødelegheit og mindre «produksjonsfisk». Styret forventar ei auke i slaktevolumet samanlikna med i 2024.

Styret presiserer at vurderingane av framtidige forhold er usikre. Den viktigaste faktoren som vil påverke det framtidige resultatet, er utviklinga i lakseprisen, men utviklinga i lusenivå, fôrprisar og valutakursar vil òg ha mykje å seie. I tillegg vil eksterne faktorar som innføring av nye skattar og potensiell nedjustering av produksjonskapasitet grunna raud farge på trafikklyset i våre produksjonsområde ha ei betydeleg negativ påverknad på dei framtidige resultatata våre og på vår evne til å gjennomføre større investeringar.

Tilsette

Styret vurderer arbeidsmiljøet som godt. Konsernet har hatt tolv arbeidsuhell i 2024, der fire av dei har medført sjukefråvær. I 2023 hadde me fire arbeidsuhell. Ingen av hendingane medførte alvorleg skade. Sjukefråværet for 2024 utgjer samla sett om lag 3% og er på nivå med 2023.

Konsernet hadde ved utgangen av rekneskapsåret 145 faste heil- og deltidstilsette. 38 av desse er kvinner. Morselskapet har ingen tilsette. Styret i selskapet består av to menn og éi kvinne. Styreleiaren er kvinne. Både selskapet og styret har som mål at det skal vere full likestilling mellom kvinner og menn, og ein arbeider kontinuerleg for å nå dette målet.

Styret i konsernet er svært godt nøgd med alle tilsette sin arbeidsinnsats, det er dette me lever av. Me ynskjer å takke alle våre tilsette for innsatsen.

Bruk av overskot

Eide Fjordbruk Holding AS hadde i 2024 eit årsresultat etter skatt på 85 millionar kroner, mot eit årsresultat etter skatt på 50 millionar kroner i 2023. Årsrekneskapen er avlagd under føresetnad om framleis drift. Styret foreslår et utbytte på 25 millionar kroner. Styret foreslår at årsresultatet for 2024 vert disponert slik:

Foreslått utbytte:	25 000 000 kr
Til annan eigenkapital:	<u>59 915 184 kr</u>
Totalt disponert:	84 915 184 kr

Eidestøa, 30. april 2025

Sondre Eide
Styremedlem/
Dagleg leiar

Erlend Eide
Styremedlem

Randi Herre Eide
Styreleiar

RESULTATREKNESKAP

Tal i heile norske kroner

Morselskap			Konsern		
2024	2023	Note	2024	2023	
2 042 928	2 042 928	Salgsinntekter	2, 8	1 577 988 615	1 516 639 941
0	0	Andre driftsinntekter		51 223 999	36 011 533
2 042 928	2 042 928	Sum driftsinntekter		1 629 212 614	1 552 651 474
0	0	Beholdningsendring egentilvirkede varer	12	-94 956 140	21 654 793
0	0	Varekostnad		966 026 107	722 443 391
342 300	342 300	Lønnskostnad	3	133 509 159	107 346 869
1 940 436	1 756 583	Avskrivninger	5	68 742 995	65 508 006
0	0	Nedskrivninger	5	30 000 000	0
3 102 946	1 972 734	Andre driftskostnader	3	341 937 049	306 369 964
5 385 682	4 071 617	Sum driftskostnad		1 445 259 171	1 223 323 022
-3 342 754	-2 028 689	Driftsresultat		183 953 443	329 328 452
40 000 000	0	Inntekt på investering i datterselskap	6	0	0
0	0	Inntekt på investering i tilknyttet selskap	6	-19 946 817	-12 068 935
3 846 725	3 040 615	Renteinntekter		17 437 403	7 613 234
310 657	2 056 050	Andre finansinntekter		957 083	2 094 789
22 437 958	0	Gevinst/(-tap) ved realisasjon av finansielle instrumenter		22 437 958	0
22 648 144	48 095 114	Verdiendring av finansielle instrumenter til virkelig verdi	14	22 648 144	48 095 114
-177	-8 655	Rentekostnader		-36 482 304	-27 207 053
0	0	Annen finanskostnad		-515 803	-422 407
89 243 307	53 183 124	Netto finansposter		6 535 664	18 104 742
85 900 553	51 154 435	Ordinært resultat før skattekostnad		190 489 108	347 433 194
-985 369	-974 530	Skattekostnad ordinært selskappsskatt	9	-48 126 284	-74 504 346
0	0	Skattekostnad grunnrenteskatt	9	-7 961 769	-109 463 410
-985 369	-974 530	Sum skattekostnad		-56 088 053	-183 967 756
84 915 184	50 179 905	Årsresultat		134 401 055	163 465 439
		Herav til minoritetsinteresser		2 820 660	3 049 577
		Årsresultat til majoritetsinteressene		131 580 395	160 415 861
Overføringer					
49 915 184	20 179 905	Til/fra annen egenkapital			
35 000 000	30 000 000	Foreslått utbytte			
84 915 184	50 179 905	Sum disponert			

BALANSE

Tal i heile norske kroner

Morselskap				Konsern		
2024	2023	EIENDELER	Note	2024	2023	
0	0	Forskning og utvikling	4	118 099 857	76 392 739	
0	0	Konsesjoner og vannrettigheter	4	272 997 192	193 453 474	
0	435 348	Utsatt skattefordel	9	0	0	
0	435 348	Sum immaterielle eiendeler		391 097 049	269 846 213	
24 285 052	21 565 473	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	171 288 953	152 485 045	
0	0	Maskiner, anlegg, oppdrettsflåter og båter	5	409 439 913	244 917 335	
8 913 750	262 962	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	5	47 591 482	38 715 469	
33 198 802	21 828 435	Sum varige driftsmidler		628 320 348	436 117 849	
15 690 869	15 690 869	Investeringer i datterselskap	6	0	0	
42 605 315	20 871 318	Investeringer i tilknyttet selskap	6	163 994 063	144 284 588	
935 000	12 017 480	Lån til tilknyttet selskap	7	5 038 180	21 808 980	
0	0	Investeringer i aksjer og andeler		755 381	765 381	
0	0	Andre fordringer		2 853 180	0	
59 231 184	48 579 667	Sum finansielle anleggsmidler		172 640 804	166 858 949	
92 429 986	70 843 450	SUM ANLEGGSMIDLER		1 192 058 201	872 823 011	
0	0	Varer	12	641 135 699	533 937 014	
0	2 042 928	Kundefordringer	7, 8	303 634 154	451 638 518	
42 260 000	2 260 016	Fordringer på foretak i samme konsern	8	0	0	
0	0	Fordringer på aksjonærer		599 830	0	
140 569	139 012	Andre fordringer		110 606 542	118 559 101	
42 400 569	4 441 956	Sum fordringer		414 840 526	570 197 619	
199 922 938	214 606 221	Markedsbaserte aksjer- og aksjefond	14	199 922 938	214 606 221	
46 428 707	42 757 476	Markedsbaserte obligasjoner	14	46 428 707	42 757 476	
246 351 645	257 363 697	Sum investeringer		246 351 645	257 363 697	
46 158 895	51 128 603	Bankinnskudd, kontanter o.l.	15	179 864 656	155 057 228	
334 911 109	312 934 256	SUM OMLØPSMIDLER		1 482 192 526	1 516 555 557	
427 341 094	383 777 705	SUM EIENDELER		2 674 250 727	2 389 378 568	

Morselskap				Konsern	
2024	2023	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2024	2023
2 000 000	2 000 000	Aksjekapital	10, 11	2 000 000	2 000 000
18 205 000	18 205 000	Overkurs	11	18 205 000	18 205 000
20 205 000	20 205 000	Sum innskutt egenkapital		20 205 000	20 205 000
369 171 212	329 256 027	Annen egenkapital	11	1 107 930 509	1 004 973 264
369 171 212	329 256 027	Sum opptjent egenkapital		1 107 930 509	1 004 973 264
		Minoritetsinteresser	11	36 128 746	36 393 801
389 376 212	349 461 027	SUM EGENKAPITAL		1 164 264 255	1 061 572 065
550 021	0	Utsatt skatt	9	266 295 275	220 595 650
0	0	Andre avsetninger for forpliktelser		9 512 474	10 503 392
550 021	0	Sum avsetninger for forpliktelser		275 807 749	231 099 042
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	7	741 310 562	467 472 208
0	0	Øvrig langsiktig gjeld	7, 8	115 175 190	125 185 625
0	0	Sum annen langsiktig gjeld		856 485 752	592 657 833
0	146 557	Gjeld til foretak i samme konsern	8	0	0
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	7	65 169 596	39 246 420
0	342 300	Gjeld til aksjonær		0	480 694
2 414 863	3 454 980	Leverandørgjeld	8	185 719 973	261 864 099
0	372 841	Betalbar skatt	9	10 388 428	56 538 013
0	0	Skyldige offentlige avgifter		36 264 872	54 549 688
35 000 000	30 000 000	Utbytte	11	38 085 714	33 428 571
0	0	Annen kortsiktig gjeld		42 064 382	57 942 144
37 414 863	34 316 678	Sum kortsiktig gjeld		377 692 966	504 049 629
37 964 884	34 316 678	SUM GJELD		1 509 986 467	1 327 806 505
427 341 096	383 777 705	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 674 250 727	2 389 378 568

Eidestøa, April 30th 2025

Sondre Eide
Styremedlem/
Dagleg leiar

Erlend Eide
Styremedlem

Randi Herre Eide
Styreleiar

KONTANTSTRAUMAR

Tal i heile norske kroner

Morselskap				Konsern	
2024	2023		Note	2024	2023
85 900 553	51 154 435	Resultat før skattekostnad		190 489 108	347 433 194
-372 841	-686 962	Periodens betalte skatt	9	-56 538 013	-48 464 592
1 940 436	1 756 583	Avskrivninger	4	68 742 995	65 508 006
0	0	Nedskrivninger		30 000 000	0
0	0	Endring i varelager		-107 198 686	-156 566 839
2 042 928	-2 042 928	Endring i kundefordringer		148 004 364	-178 869 328
-1 040 117	3 112 663	Endring i leverandørgjeld		-76 144 126	120 664 175
-85 086 102	-48 095 114	Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		-23 139 285	-36 026 179
-343 907	-94 822	Endring i andre tidsavgrensingsposter		-28 981 759	29 909 631
3 040 950	5 103 855	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		145 234 598	143 588 068
0	0	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	4	9 566 929	36 023 929
-13 310 736	-3 645 261	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	4	-421 763 259	-223 939 089
67 634 291	118 102	Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	6	67 634 291	118 102
-22 187 654	-2 082 480	Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	6	-22 187 654	-5 466 518
0	0	Innbetalinger ved salg av finansielle omløpsmidler	14	0	0
0	-250 700	Utbetalinger ved kjøp av finansielle omløpsmidler	14	0	-250 700
32 135 901	-5 860 339	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-366 749 693	-193 514 276
0	0	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	7	741 310 562	90 000 000
0	342 300	Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld		0	342 300
0	0	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	7	-477 482 643	-47 013 728
-146 559	-12 254 818	Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld		0	0
0	0	Netto endring i kassekreditt		25 923 176	39 246 420
-40 000 000	-30 000 000	Utbetalinger av utbytte	11	-43 428 571	-36 857 143
0	23 170 826	Innbetalinger av konsernbidrag		0	0
-40 146 559	-18 741 692	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		246 322 524	45 717 849
0	0	Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		0	0
-4 969 708	-19 498 176	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		24 807 429	-4 208 359
51 128 603	70 626 779	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		155 057 228	159 265 587
46 158 895	51 128 603	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	15	179 864 657	155 057 228
0	0	Ubenyttet driftskreditt utgjør i tillegg		189 830 404	150 000 000

NOTEOPPLYSNINGAR

Note 1 Rekneskapsprinsipp

Følgende selskaper inngår i konsolideringen per 31.12.24:

- Eide Fjordbruk Holding AS (morselskap)
- Eide Family AS (100%)
- Eide Fjordbruk AS (93%)
- Eide Smolt AS (100%)
- Eide Seafood AS (100%)
- Eide Båt AS (100%)
- Eide Brandasund AS (100%)
- Salmon Eye AS (100%)
- Watermoon AS (100%)
- Ydmyk Milano S.r.l (100%)

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Aksjer i datterselskap og tilknyttede selskaper

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper. Felleskontrollert virksomhet er selskaper hvor to eller flere eiere sammen har felles kontroll. Felles kontroll foreligger bare når det mellom partene er inngått samarbeidsavtale med avtalt krav om enstemmighet på viktige strategiske, finansielle og operasjonelle beslutninger.

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytte fra andre selskaper regnskapsføres som finansinntekt når utbyttet er vedtatt. I konsernregnskapet brukes egenkapitalmetoden som prinsipp for investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarer andelen av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interngevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt i det tilknyttede selskapet, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipp

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet). I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Inntekter og kostnader

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når både risiko og kontroll i hovedsak er overført til kunden. Dette vil normalt være tilfellet når varen er levert til kunden. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Skatt

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapital-transaksjoner, for eksempel konsernbidrag, føres mot egenkapitalen. Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Pensjoner - Innskuddsbasert ordning

Kostnaden til innskuddsbasert pensjonsordning tilsvare periodens premie til forsikringsselskapet.

Varer

Varelager er vurdert til det laveste av full tilvirkningskostnad og virkelig verdi. For varelager som består av biologiske eiendeler inngår kostnader for normal dødelighet i full tilvirkningskostnad, mens kostnader knyttet til unormal dødelighet (f.eks. ved høy og uventet dødelighet på grunn av sykdomsutbrudd) resultatføres når hendelsen som medførte tapet oppstod.

Fordringer og gjeld

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Markedsbaserte verdipapir

Finansielle instrumenter, herunder aksjer og obligasjoner, er vurdert til virkelig verdi på balansedagen, da disse inngår i en handelsportefølje. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Sammenligningstall

Hvis det er foretatt vurdering som medfører ny klassifisering av enkeltposter eller transaksjonsstrømmer, er sammenligningstallene endret tilsvarende.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Sikring

Selskapet benytter kontantstrømsikring i forbindelse med sikring av rente på banklån og finansiell leasinggjeld. Formålet er å redusere risikoen for økte renteutbetalinger forbundet med en potensiell fremtidig økning i rentenivået. Sikringsinstrumentet er en rentebytteavtale på 5 år fra 31.08.2020. Regnskapsmessig følger en regnskapsloven §4-1 (1) nr. 5 der gevinst og tap regnskapsføres i samme periode og resultatføres via rentekostnader.

Leasing

Det skilles mellom finansiell og operasjonell leasing. Driftsmidler finansiert ved finansiell leasing er regnskapsmessig klassifisert under varige driftsmidler. Motposten, leieforpliktelsen, er medtatt som langsiktig gjeld til nåverdien av leiebetalingene. Driftsmiddelet avskrives planmessig og leiebeløp fordeles mellom rentekostnad og avdrag på gjelden. Operasjonell leasing kostnadsføres som driftskostnad basert på fakturert leasingleie. **Klassifisering og vurdering av anleggsmidler**

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Vesentlige driftsmidler som består av flere betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på transaksjonstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Forskning og utvikling

Utgifter til forskning og utvikling balanseføres i den grad man kan identifisere en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immaterielle eiendel og hvor anskaffelseskostnaden kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført forskning og utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført til anskaffelseskost. Immaterielle eiendeler nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom de forventede økonomiske fordelene ikke lenger dekker balanseført verdi.

Note 2 Salgsinntekter

Morselskapet			Konsernet	
2024	2023		2024	2023
0	0	Salg av slaktet fisk	1 410 494 898	1 372 353 512
0	0	Salg av levende fisk	112 908 884	134 139 490
0	0	Salg av røktertjenester	34 476 289	34 496 074
0	0	Salg av andre varer og tjenester	20 108 544	10 189 149
2 042 928	2 042 928	Leieinntekter	0	0
0	0	Andre driftsinntekter	51 223 999	1 473 249
2 042 928	2 042 928	Sum	1 629 212 614	1 552 651 474

Samtlige av morselskapets og det aller vesentligste av konsernets inntekter stammer fra salg i Norge. Konsernet selger også noe slaktet fisk til andre land, primært i Europa.

Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

Morselskapet			Konsernet	
2024	2023	Lønnskostnader	2024	2023
300 000	300 000	Lønninger	120 295 448	93 166 735
42 300	42 300	Arbeidsgiveravgift	17 339 133	13 494 597
0	0	Pensjonskostnader	5 363 658	3 921 567
0	0	Andre ytelser	4 989 392	3 979 954
0	0	Lønn aktivert som utvikling	-14 478 471	-7 215 986
342 300	342 300	Sum	133 509 159	107 346 867
0	0	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	130	63
Daglig leder	Styret	Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
0	300 000	Lønn	4 016 063	400 000
0	0	Pensjonskostnader	215 803	0
0	0	Annen godtgjørelse	331 559	0
0	300 000	Sum	4 563 425	400 000

Det er ingen ansatte i morselskapet og morselskapet er dermed ikke forpliktet til å ha pensjonsordning.

Andre selskaper i konsernet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven. Alle ansatte er omfattet av ordningene.

Det utbetales kun styrehonorar. Styremedlemmene Randi Herre Eide, Erlend Eide og Sondre Eide lønnes via Eide Family AS. Randi Herre Eide leier i tillegg ut grunn, eiendom og båt til selskaper i konsernet for til sammen kr 649 215 per år.

Det er ikke inngått særskilte avtaler om å gi daglig leder eller leder av styret særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet. Tilsvarende gjelder avtaler om bonuser, overskuddsdelinger, opsjoner og lignende til fordel for daglig leder eller leder av styret.

Det er ikke ytt lån eller stilt sikkerhet for lån til fordel for ansatte eller andre med tillitsverv i selskapet. Selskapet har ikke inngått avtaler som sikrer ansatte eller tillitspersoner særskilte vederlag ved fratredelse. Det er heller ikke inngått avtaler som sikrer ansatte eller tillitspersoner rett til aksjer eller andre lignende ytelser.

Morselskapet			Konsernet	
2024	2023	Kostnadsført godtgjørelse til revisor	2024	2023
135 200	142 100	Lovpålagt revisjon	1 161 240	1 221 760
24 440	0	Andre attestasjonstjenester	85 880	345 320
0	0	Juridisk bistand	7 280	0
0	0	Annen bistand	269 150	0
159 640	142 100	Sum	1 523 550	1 567 080

Note 4 Immaterielle eiendeler

Konsernet	Utviklings- kostnader	Andre rettigheter	Sum totalt
Anskaffelseskost 01.01.	76 392 738	7 799 401	84 192 141
Tilgang	41 707 118	12 371 387	54 078 505
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	118 099 856	20 170 788	138 270 647
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	1 350 236	1 350 236
Balanseført verdi 31.12.	118 099 857	18 820 553	136 920 411

Årets avskrivninger	0	997 669	997 669
---------------------	---	---------	----------------

Prosentstatts for ordinære avskrivninger	0 %	0-10%
--	-----	-------

Konsernet	Kommersielle konsesjoner	FoU konsesjoner	Lokalitets- rettigheter	Vann- rettigheter	Sum totalt
Anskaffelseskost 01.01.	117 306 000	62 831 353	52 000 000	16 700 639	248 837 994
Tilgang	68 170 000	0	0	0	68 170 000
Avgang	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	185 476 000	62 831 353	52 000 000	16 700 639	317 007 995
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	0	62 831 353	0	0	62 831 353
Balanseført verdi 31.12.	185 476 000	0	52 000 000	16 700 639	254 176 640

Årets avskrivninger	0	0	0	0	0
---------------------	---	---	---	---	----------

Prosentstatts for ordinære avskrivninger	0 %	41 %	0 %	0 %
--	-----	------	-----	-----

Utviklingsprosjektene gjelder ny teknologi for oppdrett i sjø. Prosjektene er under arbeid og avskrives ikke før etter ferdigstilling.

Andre rettigheter består av diverse varemerker, patenter etc. Varemerker avskrives ikke, mens patenter avskrives over levetiden.

Konsernet har ulike akvakulturkonsesjoner, lokalitetsrettigheter og vannrettigheter knyttet til akvakulturvirksomheten.

Kommersielle konsesjoner til oppdrett av matfisk og settefisk av laks og aure er tidsbegrensede og avskrives derfor ikke.

Konsesjoner til oppdrett av laks og aure for forskings- og utviklingsformål (FoU-konsesjoner) er tidsbegrensede og avskrives lineært over konsesjonens opprinnelige levetid. Lokalitetsrettighetene og vannrettighetene er tidsbegrensede og avskrives ikke.

Tilgang og avgang på vannrettigheter i 2023 er knyttet til fusjon mellom datterselskapene KJ Eide, Lialaks og Eide Smolt.

Årets tilganger på kommersielle konsesjoner er knyttet til kjøp av konsesjonsvolum i form av unntaksvekst gjennom trafikklysordninga for selskap som har klart å holde låge lusetal.

Note 5 Varige driftsmidler

	Tomter, kai og eiendom	Driftsløsøre, inventar mv.	Sum totalt
Morselskapet			
Anskaffelseskost 31.12.	38 134 974	2 455 384	40 590 358
Tilgang	4 631 921	8 678 815	13 310 736
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	42 766 895	11 134 199	53 901 094
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	18 481 844	2 220 450	20 702 294
Balanseført verdi 31.12.	24 285 051	8 913 749	33 198 802
Årets avskrivninger	1 912 342	28 094	1 940 436
Forventet økonomisk levetid	10 - 20 år	5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	

	Tomter, kai og eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar mv.	Sum totalt
Konsernet				
Anskaffelseskost 01.01.	186 447 854	432 292 773	90 497 749	709 238 376
Tilgang	72 225 182	207 776 418	19 453 510	299 455 110
Avgang	-8 882 816	-684 113	0	-9 566 929
Anskaffelseskost 31.12.	249 790 220	639 385 078	109 951 259	999 126 557
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	78 501 267	229 945 097	62 359 776	370 806 140
Balanseført verdi 31.12.	171 288 953	409 439 913	47 591 483	628 320 349
Årets avskrivninger	14 538 392	42 625 986	10 580 949	67 745 326
Årets nedskrivninger	30 000 000	0	0	30 000 000
Forventet økonomisk levetid	0 - 20 år	5 - 12 år	3 - 5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Bokført verdi av driftsmidler vurdert som finansiell leasing:	129 863 554
Årlig leiebeløp på balanseførte leieavtaler:	28 389 885
Balanseførte leieavtaler er avskrevet med	23 598 542
Årlig leiebeløp operasjonelle leieavtaler	351 630

Kontraktstiden på de balanseførte leieavtalene varierer fra 3-10 år, og gjenværende kontraktstid fra 1-10 år.

Note 6 Datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet**Morselskapet**

Investeringene i datterselskap og tilknyttede selskaper regnskapsføres etter kostmetoden.

Datterselskap	Forretnings- kontor	Eier-/ stemme- andel	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseført verdi
Eide Family AS	Eikelandsosen	100 %	288 733 049	117 494 183	15 690 869
Balanseført verdi 31.12.					15 690 869

Tilknyttet selskap	Forretnings- kontor	Eier-/ stemme- andel	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseført verdi
Skjelbreid Poirée AS (2023)	Eikelandsosen	29 %	1 960 000	-166 000	1 762 640
Hålandsdalen Utbygging AS (2023)	Eikelandsosen	31 %	2 694 000	3 000	1 000 000
Searis AS	Trondheim	38 %	28 764 767	-9 885 972	39 842 675
Balanseført verdi 31.12.					42 605 315

Konsernet

Investeringer i tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet (FKV) regnskapsføres etter EK-metoden i konsernregnskapet

Tilknyttet selskap / FKV	Type	Forretnings- kontor	Eier-/ stemme- andel	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseført verdi
Miljø og Havbruk AS	TS	Kvam	33 %	23 810 164	11 209 915	7 936 722
Ænes Inkubator AS	TS	Kvam	33 %	226 352 789	5 571 481	75 450 928
Searis AS	TS	Trondheim	38 %	28 764 767	-9 885 972	30 444 010
Bruravik Utvikling AS	TS	Eikelandsosen	50 %	3 961 681	-1 002 477	1 980 841
Sjømatstaden AS	TS	Bryggja	45 %	-496 084	-2 795 096	656 362
Sjømatstaden Torsk AS	TS	Bryggja	45 %	431 879	-407 232	194 346
Skjelbreid Poiree AS (2023)	TS	Eikelandsosen	29 %	1 960 000	-166 000	568 400
Hålandsdalen Utbygging AS (2023)	TS	Eikelandsosen	31 %	2 694 000	3 000	835 140
Seibas AS	TS	Torangsvåg	50 %	52 787 676	-8 711 894	45 927 315
Balanseført verdi 31.12.						163 994 063

Merverdianalyse	Kjøps- år	Balanseført del av EK v/kjøp	Henførbart merverdi	Goodwill	Anskaffelses- kost	Bokført verdi kostmetode
Miljø og Havbruk AS	2015	507 200			507 200	507 200
Ænes Inkubator AS	2017	81 050 000			81 050 000	81 050 000
Searis AS	2017	2 441 708	32 508 827	4 892 140	39 842 675	39 842 675
Bruravik Utvikling AS	2021	3 000 000			3 000 000	3 000 000
Sjømatstaden AS	2021	11 334 730		4 398 000	15 732 730	15 732 730
Sjømatstaden Torsk AS	2023	719 288			719 288	719 288
Skjelbreid Poiree AS	2016	1 762 640			1 762 640	1 762 640
Hålandsdalen Utbygging AS	2016	1 000 000			1 000 000	1 000 000
Seibas AS	2024	30 749 785	29 300 215		60 050 000	50 050 000
Sum		132 565 351	61 809 042	9 290 140	203 664 533	193 664 533

Note 6 Datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet forts.

Beregning av årets resultatandel	Andel årets resultat	Estimatavvik resultat i fjor	Avskrivning merverdier	Avskrivning goodwill	Årets resultatandel
Miljø og Havbruk AS	3 736 638	-820 378			2 916 260
Ænes Inkubator AS	1 857 160				1 857 160
Searis AS	-3 746 783	517 843	-6 501 765		-9 730 706
Bruravik Utvikling AS	-501 239				-501 239
Sjømatstaden AS	-1 257 793	2 250		-879 600	-2 135 143
Sjømatstaden Torsk AS	-183 254				-183 254
Skjelbreid Poireé AS (2023)	-48 140				-48 140
Hålandsdalen Utbygging AS (2023)	930				930
Seibas AS	-4 355 947		-9 766 738		-14 122 685
Sum	-4 498 428	-300 285	-16 268 504	-879 600	-21 946 817

Beregning av balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Tilgang og avgang	Årets resultatandel	Overføringer i selskapet	Balanseført verdi 31.12.
Miljø og Havbruk AS	5 020 461		2 916 260		7 936 722
Ænes Inkubator AS	73 593 768		1 857 160		75 450 928
Searis AS	5 705 450	21 733 997	-9 730 706	12 735 269	30 444 010
Bruravik Utvikling AS	2 482 079		-501 239		1 980 841
Sjømatstaden AS	2 791 505		-2 135 143		656 362
Sjømatstaden Torsk AS	377 600		-183 254		194 346
Skjelbreid Poiree AS (2023)	616 540		-48 140		568 400
Hålandsdalen Utbygging AS (2023)	834 210		930		835 140
West Harvest AS	52 862 974	-60 050 000	0	7 187 026	0
Seibas AS	0	60 050 000	-14 122 685		45 927 315
Sum	144 284 588	21 733 997	-21 946 817	19 922 295	163 994 063

Avskrivninger merverdier og goodwill	Avskrivnings-sats merverdi	Avskrivnings-sats goodwill	Akk. avskr. merverdi	Akk. avskr. goodwill
Searis AS	20 %		12 966 663	4 892 140
Sjømatstaden AS		20 %		3 518 400
Seibas AS	33 %		9 766 738	
Sum			22 733 402	8 410 540

Note 7 Fordringer og gjeld

Morselskapet		Kundefordringer	Konsernet	
2024	2023		2024	2023
0	2 042 928	Kundefordringer til pålydende	303 634 154	451 638 518
0	0	Avsetning til tap på kundefordringer	0	0
0	2 042 928	Kundefordringer i balansen	303 634 154	451 638 518

Morselskapet		Fordringer med forfall senere enn ett år	Konsernet	
2024	2023		2024	2023
935 000	12 017 480	Lån til tilknyttede selskaper	5 038 180	21 808 980
0	0	Andre langsiktige fordringer	2 853 180	0
935 000	12 017 480	Sum	7 891 360	21 808 980

Morselskapet		Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	Konsernet	
2024	2023		2024	2023
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
0	0	Gjeld til aksjonær	0	0
0	0	Øvrig langsiktig gjeld (leasingforpliktelse)	42 940 614	51 891 446
0	0	Sum	42 940 614	51 891 446

0	0	Gjeld sikret ved pant	721 531 990	589 656 206
----------	----------	------------------------------	--------------------	--------------------

		Bokført verdi av pantsatte eiendeler		
0	0	Konsesjoner	202 176 639	117 306 000
0	0	Driftsløsøre	231 743 021	128 856 581
0	0	Varer	606 759 741	410 763 986
0	0	Kundefordringer	261 047 116	308 347 747
0	0	Leasede driftsmidler	100 717 271	107 485 824
0	0	Sum	1 301 726 517	1 072 760 138

		Eiendelene er i tillegg stillet som sikkerhet for		
0	0	Ubenyttet kassekreditt	189 830 404	110 753 580
0	0	Sum	189 830 404	110 753 580

Konsernet har gjennom datterselskapet Eide Fjordbruk AS avgitt pant (avgrenset oppad til) i konsesjoner (NOK 800 000 000), løsøre og driftstilbehør (NOK 900 000 000), varelager (NOK 315 000 000) og kundefordringer (NOK 650 000 000).

Gjennom datterselskapet Eide Smolt AS er det avgitt pant (avgrenset oppad til) NOK 200 000 000 i kundefordringer, konsesjoner, driftsløsøre, varelager, fast eiendom og vannrettigheter.

Note 8 Mellomværende og transaksjoner med selskap i samme konsern

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 3, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 8.

Morselskapet

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2024	2023	2024	2023
Foretak i samme konsern	0	2 042 928	42 260 000	2 260 016
Tilknyttede selskaper	0	0	935 000	12 017 480
Sum	0	2 042 928	43 195 000	14 277 496

	Leverandørgjeld		Annen gjeld	
	2024	2023	2024	2023
Foretak i samme konsern	0	2 400 000	0	146 557
Tilknyttede selskaper	0	0	0	0
Sum	0	2 400 000	0	146 557

	Kjøp av varer og tenester		Sal av varer og tenester	
	2024	2023	2024	2023
Foretak i samme konsern	0	0	2 042 928	2 042 928
Tilknyttede selskaper	0	0	0	0
Sum	0	0	2 042 928	2 042 928

Konsernet

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2024	2023	2024	2023
Tilknyttede selskaper	0	88 314	5 038 180	21 808 980
Sum	0	88 314	5 038 180	21 808 980

	Leverandørgjeld		Annen gjeld	
	2024	2023	2024	2023
Tilknyttede selskaper	3 373 125	18 438 910	0	0
Sum	3 373 125	18 438 910	0	0

	Kjøp av varer og tenester		Sal av varer og tenester	
	2024	2023	2024	2023
Tilknyttede selskaper	94 639 652	123 465 549	162 855	756 663
Sum	94 639 652	123 465 549	162 855	756 663

Note 9 Skatt og grunnrenteskatt

I mai 2023 vedtok Stortinget å innføre grunnrenteskatt på havbruk i Norge. Grunnrenteskatten ilegges på inntekter fra kommersiell produksjon av laks og ørret i sjøfasen og kommer i tillegg til ordinær selskapsskatt på 22%, slik at marginals-katten for disse aktivitetene er på 47%. Skatten ble implementert med tilbakevirkende kraft fra 1. januar 2023. I Eide-konsernet så omfattes datterselskapet Eide Fjordbruk AS sin produksjon på kommersielle tillatelser av grunnrenteskatten. Produksjonen på konsernets FoU-tillatelser og visningstillatelse påvirkes ikke.

Ved implementering av skatten oppstod en engangseffekt på grunn av manglende symmetri, ved at kostnader til produksjon av fisk som stod i sjøen 31.12.22 var fradrett i 2022 med 22% skatt, mens de tilhørende inntektene fra salg av denne fisken i 2023 ble ilagt 47% skatt. Eide er av den oppfatning at en slik asymmetri bryter med vanlig praksis i Skatteretten og at man etter norsk skattelovgivning vil har rett til å fradra disse kostnadene både i grunnlag for ordinær selskapsskatt og grunnrenteskatt. Per 31.12.23 valgte Eide likevel å bokføre implementeringseffekten som utgjør kr 68,3 millioner som en utsatt skatteforpliktelse. Vi presiserer at utsatt grunnrenteskatt og årets grunnrenteskattkostnad er regnskapsestimater basert på beste estimat på tidspunkt for utarbeidelse av konsernregnskapet. Eide Fjordbruk vurderer fortløpende å gjøre endringer.

Betalbar skatt i balansen består av både betalbar selskapsskatt og betalbar grunnrenteskatt. Grunnlaget for betalbar skatt på grunnrenteinntekt er et regnskapsestimater basert på vår kunnskap på tidspunkt for avleggelse av regnskapet. Grunnlaget består av brutto grunnrenteinntekt som er markedsverdi av laks solgt fra kommersielle tillatelser i sjø, målt ved merdkanten. Videre trekkes årets kjøp av varer og tjenester knyttet til produksjonen på de kommersielle sjøtillatelsene fra. Eide Fjordbruk AS har produksjon i sjø både innenfor og utenfor grunnrenteområdet, og har fastsatt fordelingsnøkler for å allokere både inntekter og kostnader samt andre fradrag. Investeringer i sjøfasen fradras direkte i grunnlaget, mens for investeringer i sjøfasen før 2023 fradras skattemessige saldoavskrivninger. Avskrivninger på investeringer utenfor sjøfasen, eller i tillatelser, fradras ikke. Ordinær selskapsskatt innenfor grunnrentepliktig virksomhet fradras også i grunnlaget, samt et bunnfradrag per oppdrettskonsern. Allerede innbetalt grunnrenteskatt i form av produksjonsavgift kommer til fradrag i fastsatt grunnrenteskatt.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Morselskapet			Konsernet	
2024	2023		2024	2023
		Midlertidige forskjeller		
0	0	Konsesjoner, rettigheter og goodwill	0	0
-5 948 147	-7 188 797	Driftsmidler	78 086 642	19 199 561
0	0	Varebeholdning	588 017 108	443 393 929
0	0	Gevinst- og tapskonto	42 778 682	53 778 351
0	0	Balanseførte leieavtaler	11 132 222	12 825 479
0	0	Avsetninger	-3 506 061	0
8 881 174	5 209 943	Aksjer og obligasjoner	8 881 174	-493 449
2 933 027	-1 978 854	Netto midlertidige forskjeller	725 389 767	528 703 871
-432 925	0	Underskudd til fremføring	-30 663 562	-7 710 721
0	0	MF som ikke inngår i grunnlag utsatt skatt*	-18 043 939	-15 846 608
2 500 102	-1 978 854	Grunnlag for utsatt skatt	676 682 266	505 146 542
-2 500 102	1 978 854	MF som ikke inngår i gr.lag utsatt grunnrenteskatt*	-206 981 552	-505 146 542
0	0	Grunnlag for utsatt grunnrenteskatt	469 700 714	0
550 022	-435 348	Utsatt ordinær selskapsskatt (22%)	148 870 099	111 132 239
0	0	Utsatt grunnrenteskatt (25%)	117 425 179	109 463 410
0	0	Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	0	0
550 021	-435 348	Utsatt skatt (+)/skattefordel (-) i balansen	266 295 275	220 595 649

* Midlertidige forskjeller som ikke inngår i grunnlag for utsatt skatt gjelder konsesjoner som ikke avskrives skattemessig.

Midlertidige forskjeller som ikke inngår i grunnlaget for utsatt grunnrenteskatt utgjør alle midlertidige forskjeller som ikke er knyttet til produksjon av laks og aure i sjø på kommersielle tillatelser.

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

Morselskapet			Konsernet	
2024	2023		2024	2023
		Grunnlag for betalbar skatt		
85 900 553	51 154 435	Resultat før skattekostnad	191 189 918	347 738 061
-40 000 000	0	Utbytte fra datter	0	0
-41 421 607	-46 726 559	Permanente forskjeller	-26 614 743	-37 237 027
0	0	Anvendelse av fremførbart underskudd	0	-743 391
0	0	Andre forskjeller	26 377 998	48 708 167
-4 911 881	-2 734 949	Endring i midlertidige forskjeller	-196 685 896	-89 565 245
-432 935	1 692 927	Grunnlag betalbar skatt	-5 732 723	268 900 565
22 %	22 %	Nominell skattesats	22 %	22 %
-95 246	372 444	Betalbar skatt på ordinært resultat	- 1 261 199	59 158 124
		Grunnlag for betalbar grunnrenteskatt		
		Grunnrentepliktige inntekter	808 831 423	821 505 218
		Kostnader innenfor grunnrentepliktig virksomhet	-849 915 535	-722 036 220
		Fradrag for skatt på grunnrentepliktig virksomhet	0	-26 846 997
		Bunnfradrag (netto)	-54 600 000	-54 600 000
		Grunnlag betalbar grunnrenteskatt	-95 684 112	18 022 001
		Grunnrenteskatt (32,10%)	0	5 776 282
		Fradrag for betalt produksjonsavgift	9 865 502	-6 796 450
		Betalbar grunnrenteskatt	0	0
		Betalbar skatt i balansen består av		
0	686 962	Betalbar skatt på årets resultat	30 182 478	54 124 477
0	0	Betalbar grunnrenteskatt på årets resultat	0	0
0	0	Betalt forskudd inkl. betalt produksjonsavgift	0	-958 316
0	0	Avvik skatteoppgjør	0	0
0	0	Skattefunn - til gode	0	-1 729 435
0	0	Avgitt konsernbidrag - effekt på betalbar skatt	-21 994 050	-2 972 132
0	686 962	Betalbar skatt i balansen	8 188 428	48 464 594
		Fordeling av skattekostnaden		
0	372 444	Betalbar skatt på årets resultat	30 182 478	60 519 640
0	0	Skatt på balanseført gevinst	0	-947 139
0	397	For mye, for lite avsatt i fjor	0	560 658
985 370	601 689	Endring i utsatt skatt/skattefordel	15 743 807	14 371 187
985 370	974 530	Skattekostnad på ordinært resultat	45 926 284	74 504 346
		Fastsatt betalbar grunnrenteskatt	0	5 776 282
		Betalt forskudd inkl. betalt produksjonsavgift	0	-5 776 282
		Endring i utsatt grunnrenteskatt pga asymmetri	0	68 333 124
		Endring i utsatt grunnrenteskatt - årets endring	7 961 769	41 130 285
0	0	Skattekostnad grunnrenteskatt	7 961 769	109 463 410
985 370	974 530	Skattekostnad i resultatet	53 888 053	183 967 756

Note 10 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Det ble i generalforsamling 17.12.2020 gjennomført en splitt av selskapets aksjer, fra 100 aksjer pålydende NOK 20 000 til 300 aksjer pålydende NOK 6 666,67. Selskapets aksjekapital er NOK 2 000 000.

Eierstruktur

Aksjonærene i selskapet pr 31.12. var:

Navn	Aksjeklasse	Aksjer	Eierandel	Utbytteandel	Stemmeandel
Randi & Knut Frode AS	A	3	1 %	25 %	50,3 %
Bjørge Marit Eide AS	B	99	33 %	25 %	16,6 %
Erlend Eide Invest AS	B	99	33 %	25 %	16,6 %
Luren 1592 AS	B	99	33 %	25 %	16,6 %
Totalt antall aksjer		300	100 %	100 %	100 %

Note 11 Egenkapital**Morselskapet**

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	2 000 000	18 205 000	329 256 026	349 461 027
Årets resultat			84 915 184	84 915 184
Avsatt utbytte			-35 000 000	-35 000 000
Tilleggsutbytte			-10 000 000	-10 000 000
Egenkapital 31.12.	2 000 000	18 205 000	369 171 210	389 376 211

Konsernet

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Minoritets- interesse	Sum
Egenkapital 01.01.	2 000 000	18 205 000	1 004 973 268	36 393 801	1 061 572 065
Årets resultat			131 580 395	2 820 660	134 401 054
Avsatt utbytte			-38 085 714	-3 085 714	-41 171 429
Omregningsdifferanser			-45 067		-45 067
Tilleggsutbytte			-10 000 000		-10 000 000
Verdiendringer TS			19 922 295		19 922 295
Andre forskjeller			-414 665		-414 665
Egenkapital 31.12.	2 000 000	18 205 000	1 107 930 511	36 128 746	1 164 264 256

Note 12 Varer

Morselskapet			Konsernet	
2024	2023		2024	2023
0	0	Karboninstrumenter	858 144	943 731
0	0	Råvarer (fiskefôr, vaksiner etc)	22 467 892	23 691 433
0	0	Ferdigvarer	44 457 194	19 097 814
0	0	Settefisk	42 726 785	30 903 214
0	0	Fisk i sjø	530 625 684	459 300 822
0	0	Sum	641 135 699	533 937 014

Note 13 Offentlige tilskudd

Morselskapet har ikke mottatt offentlige tilskudd. Datterselskaper i konsernet har mottatt tilskudd gjennom ulike støtteordninger.

Forskningsrådet

Eide Fjordbruk AS fikk i 2020 tilsagn om tilskudd fra Norges Forskningsråd til et utviklingsprosjekt over tre år fra 01.04.2020. I 2024 ble det utbetalt kr 391 495, mot kr 2 056 774 i 2023. Tilskuddet er nettoført mot andre driftskostnader.

Eide Fjordbruk AS ble i 2021 bevilget tilskudd til et utviklingsprosjekt over fire år med samlet støtte inntil kr 1 851 000. I 2024 ble det utbetalt kr 158 000, mot kr 460 000 i 2023. Beløpene er ført som kostnadsreduksjon. Prosjektet løper til 2025 og gjenstående tilskudd er kr 316 000. Bevilget tilskudd som ikke er utbetalt er ikke avsatt og blir bokført først på utbetalingstidspunktet. Tilskuddet var opprinnelig tildelt Norforsk AS som fusjonerte med Eide Fjordbruk i 2024.

Eide Fjordbruk deltar i prosjekt Blue Mussel Feed i regi av Forskningsrådet. Det ble ikke utbetalt støtte i 2024.

Watermoon har i 2025 fått tilsagn om kr 400 000 i støtte fra Forskningsrådet gjennom Vestland Fylkeskommune. Prosjektet er ikke startet opp og det er ikke mottatt tilskudd på dette prosjektet enda.

Skattefunn

Datterselskapet Watermoon AS fikk i 2022 tilsagn om tilskudd via SkatteFUNN ordningen. Det ble ikke utbetalt støtte i 2024, men selskapet mottok kr 1 976 981 i 2023. Beløpene er ført som fordring og utsatt inntekt og vil resultatføres i takt med investeringen de knytter seg til. Tilskuddet var opprinnelig tildelt Eide Sustainable Marine Technology AS som er fusjonert med Watermoon AS i 2023.

Innovasjon Norge

Watermoon AS (opprinnelig Eide Sustainable Marine Technology AS) har fått tilsagn om utviklingstilskudd på inntil kr 6 000 000. Det ble mottatt kr 1 200 000 i 2024 og kr 4 800 000 i 2023. Beløpene er ført som utsatt inntekt og vil resultatføres i takt med avskrivningen av investeringen de knytter seg til. Gjenstående tilskudd er kr 0.

Eide Smolt AS fikk i 2021 innvilget tilskudd på inntil kr 2 250 000 til et utviklingsprosjekt gjennom Miljøteknologiordningen. Det er i 2024 mottatt kr 450 000, og i 2023 kr 1 800 000. Beløpene er balanseført og resultatføres i tråd med avskrivningene på investeringen. Gjenstående tilskudd er kr 0. Tilskuddet ble opprinnelig tildelt til KJ Eide Fiskeoppdrett som fusjonerte med Eide Smolt AS i 2023.

Enova

Eide Fjordbruk AS har fått innvilget Enova-støtte gjennom støtteordningene elektrifisering av sjøtransport, batteri i fartøy og Energi og klimasatsinger i industrien. Beløpene inntektsføres i tråd med avskrivningene på investeringene. Eide Fjordbruk har mottatt utbetalinger på kr 4 357 338 knyttet til disse prosjektene i 2024, mot kr 1 251 570 i 2023. Innbetalingene er nettoført mot investeringen.

Eide Båt AS har fått innvilget Enova-støtte gjennom støtteordningene elektrifisering av sjøtransport og mottok i 2024 støtte på kr 1 531 546. Dette prosjektet er avslutta.

Note 14 Andre finansielle instrumenter

	Anskaffelses- kost	Urealisert verdiendring	Virkelig verdi / bokført verdi
Morselskapet			
Aksjer og aksjefond	126 204 587	73 581 884	199 786 471
Obligasjonsfond	37 547 533	8 881 174	46 428 707
Private Equity	136 467	0	136 467
Balanseført verdi 31.12.	163 888 587	82 463 058	246 351 645

	2024	2023
Urealisert verdiendring		
Urealisert verdiendring 31.12	82 463 058	59 814 914
Urealisert verdiendring 1.1.	59 814 914	11 719 800
Resultatført verdiendring i år	22 648 144	48 095 114

	Anskaffelses- kost	Urealisert verdiendring	Virkelig verdi / bokført verdi
Konsernet			
Aksjer og aksjefond	126 204 587	73 581 884	199 786 471
Obligasjonsfond	37 547 533	8 881 174	46 428 707
Private Equity	136 467	0	136 467
Balanseført verdi 31.12.	163 888 587	82 463 058	246 351 645

	2024	2023
Urealisert verdiendring		
Urealisert verdiendring 31.12	82 463 058	59 814 914
Urealisert verdiendring 1.1.	59 814 914	11 719 800
Resultatført verdiendring i år	22 648 144	48 095 114

Note 15 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Morselskapet		Bundne bankinnskudd	Konsernet	
2024	2023		2024	2023
0	0	Skattetrekkmidler	9 336 683	4 980 669
		Trekkrettigheter		
0	0	Ubenyttet kassekreditt	189 830 404	110 753 580

REVISJONSBERETNINGAR

Deloitte.

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013, Postterminalen
NO-5008 Bergen
Norway

+47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Til generalforsamlingen i Eide Fjordbruk Holding AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Eide Fjordbruk Holding AS som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret (ledelsen) er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL and Deloitte NSE LLP do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske
Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Uavhengig revisors beretning
Eide Fjordbruk Holding AS

vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen.

Uavhengig revisors beretning
Eide Fjordbruk Holding AS

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Bergen, 30.april 2025
Deloitte AS

Tord Teige
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Uavhengig revisors beretning

Name	Date
Teige, Tord Arne Persson	2025-04-30

Identification

 Teige, Tord Arne Persson

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))

GRI INDEKS

GRI content index							
Statement of use		Eide Fjordbruk Holding AS has reported in accordance with the GRI Standards for the period 1.1.2024-31.12.2024					
GRI 1 used		GRI 1: Foundation 2021					
Applicable GRI Sector Standard(s)		GRI 13					
GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	REFERANSE	RESPONSE	OMISSION			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.
				REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION	
General disclosures							
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1 Organizational details	Vår organisasjon					
	2-2 Entities included in the organization's sustainability reporting	Vår organisasjon, Note 1	2-2 c) No adjustments for minority interests, M&A or across disclosures.				
	2-3 Reporting period, frequency and contact point	Om rapporten	1.1.23-31.12.23, annual. Chief Sustainability and Financial Officer Christoffer Marøy				
	2-4 Restatements of information		None				
	2-5 External assurance	Om rapporten, Eigarstyring og selskapsleiing, Beretning frå revisor	No formal policy on seeking external assurance				
	2-6 Activities, value chain and other business relationships	Vår verdikjede, Våre lokalitetar, Vår organisasjon	2-6 c) None, 2-6 d) No significant changes				
	2-7 Employees	Våre tilsette					
	2-8 Workers who are not employees						
	2-9 Governance structure and composition	Eigarstyring og selskapsleiing, Styre, Konsernleiinga					
	2-10 Nomination and selection of the highest governance body	Styre	Informal process, only owners represented.				
	2-11 Chair of the highest governance body		The Director of the Board is not a senior executive.				
	2-12 Role of the highest governance body in overseeing the management of impacts	Styre, Konsernleiinga					
	2-13 Delegation of responsibility for managing impacts	Konsernleiinga					
	2-14 Role of the highest governance body in sustainability reporting	Styre					
	2-15 Conflicts of interest	Eigarstyring og selskapsleiing, Noter til årsrekneskapet	No other conflicts of interest identified than those mentioned in the notes to the financial statements.				
	2-16 Communication of critical concerns	Eigarstyring og selskapsleiing					
	2-17 Collective knowledge of the highest governance body	Styre	None				
	2-18 Evaluation of the performance of the highest governance body	Styre	Styre				
	2-19 Remuneration policies	Våre tilsette, Notar til Årsrekneskap					
	2-20 Process to determine remuneration	Våre tilsette	2-20 a) iii. No b) Not applicable				
	2-21 Annual total compensation ratio	Våre tilsette					
	2-22 Statement on sustainable development strategy	Styrets årsberetning					
	2-23 Policy commitments	Eigarstyring og selskapsleiing, Erklæring etter Åpenhetslova					
	2-24 Embedding policy commitments	Eigarstyring og selskapsleiing, Erklæring etter Åpenhetslova	iv: No formal training provided, but this will be considered going forward.				
	2-25 Processes to remediate negative impacts	Eigarstyring og selskapsleiing, Vill laksefisk og biologisk mangfald					

A gray cell indicates that reasons for omission are not permitted for the disclosure or that a GRI Sector Standard reference number is not available.

GRI content index							
Statement of use		Eide Fjordbruk Holding AS has reported in accordance with the GRI Standards for the period 1.1.2024-31.12.2024					
GRI 1 used		GRI 1: Foundation 2021					
Applicable GRI Sector Standard(s)		GRI 13					
GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	REFERANSE	RESPONSE	OMISSION			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.
				REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION	
GRI 2: General Disclosures 2021	2-26 Mechanisms for seeking advice and raising concerns	Eigarstyring og selskapsleiing	No formal mechanisms				
	2-27 Compliance with laws and regulations	Eigarstyring og selskapsleiing					
	2-28 Membership associations		No significant roles in membership associations				
	2-29 Approach to stakeholder engagement	Våre interessantar og dialogen med dei, Vesentlege rapporteringsemne					
	2-30 Collective bargaining agreements	Våre tilsette					
Material topics							
GRI 3: Material Topics 2021	3-1 Process to determine material topics	Våre interessantar og dialogen med dei, Vesentlege rapporteringsemne		A gray cell indicates that reasons for omission are not permitted for the disclosure or that a GRI Sector Standard reference number is not available.			
	3-2 List of material topics						
ENVIRONMENTAL							
Emissions							
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Karbonavtrykk frå vår laks, Våre interessantar og dialogen med dei					13.1.1
GRI 305: Emissions 2016	305-1 Direct (Scope 1) GHG emissions	Karbonavtrykk frå vår laks, Klimarekneskap 2024 (tilgjengeleg på efb.no)	305-1 c) No significant biogenic emissions				13.1.2
	305-2 Energy indirect (Scope 2) GHG emissions		305-1 e) DEFRA				13.1.3
	305-3 Other indirect (Scope 3) GHG emissions		305-3 c) No significant biogenic emissions				13.1.4
	305-4 GHG emissions intensity						13.1.5
	305-5 Reduction of GHG emissions						13.1.6
	305-6 Emissions of ozone-depleting substances (ODS)		No emissions of ODS identified				13.1.7
	305-7 Nitrogen oxides (NOx), sulfur oxides (SOx), and other significant air emissions		No emissions of NOx or SOx identified				13.1.8
Climate adaptation and resilience							
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Klimarisiko og -tilpassing, Våre interessantar og dialogen med dei					13.2.1.
GRI 201: Economic performance 2016	201-2 Financial implications and other risks and opportunities due to climate change	Klimarisiko og -tilpassing, Klimarekneskap 2023 (tilgjengeleg på efb.no)	Risks and opportunities are described, but not quantified	Yes, partly	Information unavailable/incomplete	Not possible to estimate reliably today, but will work on quantifying going forward.	13.2.2.
Water and effluents							
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Vatn og utslepp, Våre interessantar og dialogen med dei					13.7.1
GRI 303: Water and Effluents 2018	303-1 Interactions with water as a shared resource	Vatn og utslepp					13.7.2
	303-2 Management of water discharge-related impacts						13.7.3
	303-3 Water withdrawal		c) ii: No other water				13.7.4
	303-4 Water discharge		b) ii: No other water				13.7.5
	303-5 Water consumption		Not applicable, no significant water consumption				13.7.6
EIDE KPI	MOM-B score						

GRI content index								
Statement of use		Eide Fjordbruk Holding AS has reported in accordance with the GRI Standards for the period 1.1.2024-31.12.2024						
GRI 1 used		GRI 1: Foundation 2021						
Applicable GRI Sector Standard(s)		GRI 13						
GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	REFERANSE	RESPONSE	OMISSION			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.	
				REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION		
Biodiversity								
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Vill laksefisk og biologisk mangfald, Våre interessentar og dialogen med dei					13.3.1	
GRI 304: Biodiversity 2016	304-1 Operational sites owned, leased, managed in, or adjacent to, protected areas and areas of high biodiversity value outside protected areas	Vill laksefisk og biologisk mangfald	No sites in or adjacent to, protected or high biodiversity value areas.				13.3.2	
	304-2 Significant impacts of activities, products and services on biodiversity		Potential negative impact on wild Atlantic salmon in our region, duration or reversibility is unknown.				13.3.3	
	304-3 Habitats protected or restored		No habitats protected or restored					13.3.4
	304-4 IUCN Red List species and national conservation list species with habitats in areas affected by operations		Atlantic salmon, status NT (Near threatened)					13.3.5
EIDE-KPI	Escape incidents							
EIDE-KPI	Number of fish escaped							
EIDE-KPI	Percentage of certified marine feed ingredients							
Natural ecosystem conversion								
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Vår påverknad på økosystem, Våre interessentar og dialogen med dei					13.4.1	
Additional sector disclosures	For products sourced by the organization, report the following by product: the percentage of sourced volume determined to be deforestation- or conversion-free, and describe the assessment methods used; - the percentage of sourced volume for which origins are not known to the point where it can be determined whether it is deforestation- or conversion-free, and describe actions taken to improve traceability	Vår påverknad på økosystem, Våre interessentar og dialogen med dei					13.4.3	
SOCIAL								
Occupational health and safety								
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Ein trygg plass å arbeida, Våre interessentar og dialogen med dei					13.19.1	
GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-1 Occupational health and safety management system	Ein trygg plass å arbeida, Eigarstyring og selskapsleing					13.19.2	
	403-2 Hazard identification, risk assessment, and incident investigation						13.19.3	
	403-3 Occupational health services						13.19.4	
	403-4 Worker participation, consultation, and communication on occupational health and safety						13.19.5	
	403-5 Worker training on occupational health and safety						13.19.6	
	403-6 Promotion of worker health						13.19.7	
	403-7 Prevention and mitigation of occupational health and safety impacts directly linked by business relationships							13.19.8

GRI content index							
Statement of use		Eide Fjordbruk Holding AS has reported in accordance with the GRI Standards for the period 1.1.2024-31.12.2024					
GRI 1 used		GRI 1: Foundation 2021					
Applicable GRI Sector Standard(s)		GRI 13					
GRI STANDARD/ OTHER SOURCE	DISCLOSURE	REFERANSE	RESPONSE	OMISSION			GRI SECTOR STANDARD REF. NO.
				REQUIREMENT(S) OMITTED	REASON	EXPLANATION	
	403-8 Workers covered by an occupational health and safety management system	Ein trygg plass å arbeida, Eigarstyring og selskapsleiing					13.19.9
	403-9 Work-related injuries						13.19.10
	403-10 Work-related ill health		We have no work-related ill health or specific risks of work related ill health. Not applicable.				13.19.11
Social licence							
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics		We have not identified any relevant KPI's to measure the progress in this topic.				13.12.1
GRI 413: Local Communities 2016	413-1 Operations with local community engagement, impact assessments, and development programs	Samfunnsansvar og -engasjement, Våre interessentar og dialogen med dei	We work closely with the local communities where we operate, but have no formal development or assessment programs	Yes	Not applicable	No negative impact identified	13.12.2
	413-2 Operations with significant actual and potential negative impacts on local communities			Yes	Not applicable	No negative impact identified	13.12.3
Food safety							
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Trygg og sunn sjømat, Våre interessentar og dialogen med dei					13.10.1
GRI 416: Customer Health and Safety 2016	416-1 Assessment of the health and safety impacts of product and service categories						13.10.2
	416-2 Incidents of non-compliance concerning the health and safety impacts of products and services						13.10.3
Additional sector disclosures	Report the percentage of production volume from sites certified to internationally recognized food safety standards, and list these standards	Trygg og sunn mat					13.10.4
	Report the number of recalls issued for food safety reasons and the total volume of products recalled						13.10.5
EIDE KPI	Use of antibiotics, hormones or GMO's						
GOVERNANCE							
Animal health and welfare							
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Management of material topics	Fiskehelse og -velferd, Våre interessentar og dialogen med dei					13.11.1
Additional sector disclosures	Report the percentage of production volume from sites of the organization certified to third-party animal health and welfare standards, and list these standards.						13.11.2
	Report the survival percentage of farmed aquatic animals and the main causes of mortality.	Fiskehelse og -velferd					13.11.3
EIDE KPI	Non-medical treatments against lice per site per year						
EIDE KPI	Medical treatments against lice per cycle						
EIDE KPI	Use of cleaner fish						

Topics in the applicable GRI Sector Standards determined as not material	
TOPIC	EXPLANATION
GRI 13	
5. Soil health	Eide farm fish in the sea and does not own or manage soil directly. However farmed salmon consume fish feed with a significant amount of plant based ingredients. As a result we have the ability to impact soil management through our procurement policies for feed purchase. Still we do not consider soil health to be a material topic. The indirect impact through feed purchase will be covered in other topics such as ecosystem conversion and supply chain traceability.
6. Pesticides use	Eide only produce fish in the sea and does not spray or add pesticides to the water. In some instances we may use drugs to treat salmon against lice, a procedure resembling pesticides use, but the drugs are only added through the feed. Our management approach for handling this is covered under biodiversity as well as under animal health and welfare.
8. Waste	The topic is considered important and is covered by the report, but not considered material.
9. Food security	Food security in general, and food waste in particular is very important to us, and we work to reduce waste in our value chain. However, as a farmer our most important source of waste is in the form of mortalities, feed loss and faeces, which is not within the scope of this topic, but covered under other topics such as waste, water and effluents and fish health and welfare.
13. Land and resource rights	Eide produce salmon and trout in net pens on the sea in Norway. The sea area is owned by the Norwegian state. The sector topic covers impacts from use of land and natural resources on human rights and tenure rights and does not apply to Eide's business.
14. Rights of indigenous peoples	While the rights of indigenous people are important to Eide and our stakeholders, we consider the topic to be not applicable, as there are no indigenous people in the areas where Eide operate.
15. Non-discrimination and equal opportunity	Eide only operates in Norway, where equal rights and non-discrimination is required by law and women have more rights than most other parts of the world. However, there is an overweight of native norwegian males in the group, and it is important to keep equality high on the agenda, but we do not consider it a material topic for sustainability reporting.
16. Forced labor	While avoiding forced labour is an important challenge globally, we do not consider this as a material topic. All our operations are located in Norway, where the risk for forced labor is small. Forced labor is forbidden by law and strictly enforced.
17. Child labor	While avoiding child labour is an important challenge globally, we do not consider this as a material topic. All our operations are located in Norway, where the risk for child labor is small. Child labor is forbidden by law and strictly enforced.
18. Freedom of association and collective bargaining	Eide respect the workers freedom of association, however we do not consider this as a material topic. All our operations are located in Norway where workers rights are strong and strictly enforced. As a result the topic is not considered material.
20. Employment practices	While this is an important topic, Eide is a company with its employees based in Norway where workers rights are strong and working conditions are heavily regulated. Our staff are mainly full time, permanent workers.
21. Living income	Eide is a company with its employees based in Norway where income levels are high in general and also heavily regulated. In our opinion this topic is sufficiently covered by the general disclosures and therefore the topic is not considered material.
22. Economic inclusion	Supporting the local communities is important to Eide and our stakeholders. However, all our operations are located in Norway where both workers rights and social support systems are strong and strictly enforced.
23. Supply chain traceability	Traceability was considered important, but not material, by Eide. However supply chain traceability is increasing in importance over time, and Eide aim to expand into processing and by exporting their own products. Transparency in feed is also increasing in importance. Shold be considered a material topic.
24. Public policy and lobbying	Eide actively take part in industry organizations in order to contribute to improve regulations These organizations are disclosed under general disclosures. Eide does not give political contributions.
25. Anti-competitive behavior	Eide produce salmon and trout, and publicly available market prices for salmon exist. In addition Eide is not large enough to impact any these market prices. The topic has not been considered material by Eide or our stakeholders.
26. Anti-corruption	Eide has mainly Norwegian and European suppliers and customers and does not operate in regions or countries with high corruption risk. Eide has never had any confirmed cases of corruption in the company, and it is not common in the salmon farming industry of norway. Considered not material.